

Vježbenički hotel i putnička agencija

Europska unija
Ulaganje u budunost

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Dr.sc. Sanja ižmar

VJEŽBENI KI HOTEL I PUTNI KA AGENCIJA

PRIRU NIK ZA IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Priru nika je izra en u sklopu projekta "Youthpower - The Power of Tomorrow"
kojega je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Ekonomsko-birotehni ka škola
Slavonski Brod, 2015.

VJEŽBENI KI HOTEL I PUTNI KA AGENCIJA

PRIRU NIK ZA IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Autor

Dr.sc. Sanja ižmar

Nakladnik

Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod

Grafi ko oblikovanje i tisak

Studio za grafi ki dizajn Autor, Slavonski Brod

Lektura i korektura

Marija Deankovi

Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod, 2015.

Sva prava pridržana. Nije dopušteno niti jedan dio ovog priru nika reproducirati ili distribuirati u bilo kojem obliku ili pohraniti u bazi podataka bez prethodnog pismenog odobrenja nakladnika.

Priru nik je izra en u sklopu projekta „Youthpower – The Power of Tomorrow“ kojega je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, na temelju kurikuluma koji je izradila radna skupina u sljede em sastavu (Ime se navode abecednim redoslijedom):

- Maja Antolovi , Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod
- Krešimir Brli , Turisti ka zajednica grada Slavonskog Broda
- Sanja ižmar, moderator radne skupine
- Vlasta Krpan, Hotel Art, Slavonski Brod
- Ana Rado aj, Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod
- Krešimir Rudec, Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Slavonski Brod
- Ljiljana Sivri , Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod
- Antun Staklarevi , OPG Staklarevi , Slavonski Brod
- Tatjana Tijan, Hrvatska obrtni ka komora Brodsko-posavske županije
- Martina Viti , Hrvatski zavod za zapošljavanje, Podru ni ured Slavonski Brod
- Mirna Vovk, Ekonomsko-birotehni ka škola, Slavonski Brod

Fotografije za opremu Priru nika su ustupila društva Maistra d.d. Rovinj i Ilirija d.d. Biograd na Moru.

CIP zapis dostupan u raunalnom katalogu Nacionalne i sveuilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 140223068.

ISBN 978-953-58712-1-7

Slavonski Brod, 2015.

NOSITELJ PROJEKTA

EKONOMSKO-BIOTEHNIČKA ŠKOLA

Naselje Andrija Hebrang 13/1, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 443 175, Fax: +385 35 442 326

skola@ss-ekonomsko-birotehnicka-sb.skole.hr, www.ss-ekonomsko-birotehnicka-sb.skole.hr

PARTNERI

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA SLAVONSKOG BRODA

Trg pobjede 28/1, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 447 721, Fax: +385 35 406 721

info@tzgsb.hr, www.tzgsb.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE - Područni ured Slavonski Brod

Vukovarska 11, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 405 960, Fax: +385 35 442 417

hzz.slavonskibrod@hzz.hr, www.hzz.hr

HRVATSKA OBRTNA KAMORA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Petra Krešimira IV br. 46/1, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 447 017, Fax: +385 35 407 441

ok.slavonski.brod@hok.hr, www.okbp.hr

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA - Županijska komora Slavonski Brod

Matije Mesića 9, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 448 583, Fax: +385 35 448 591

hgksb@hgk.hr, www.hgk.hr

SURADNICI

OPG STAKLAREVI

Stara Kapela 9, 35410 Nova Kapela, Hrvatska

Tel: +385 35 361 299,

marija.staklarevi@gmail.com, www.starakapela.com

HOTEL ART

Nikole Zrinskog 44, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel: +385 35 638 950, Fax: +385 35 638 951

info@art-hotel.hr, www.art-hotel.hr

POSREDNI KA TIJELA

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

UPRAVA ZA UPRAVLJANJE OPERATIVnim PROGRAMIMA EUROPske UNIJE

esf.info@mrms.hr, www.mrms.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

cesdfc@hzz.hr, www.hzz.hr, www.esf.hr

Za više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr

SADRŽAJ

Uvod

Predgovor	1
O projektu	2
Koncept Vježbeni kog hotela i putni ke agencije	3

Vježbeni ki hotel

Poslovna ideja o hotelu i osnivanje hotela	7
Zapošljavanje u hotelu	16
Recepcijski software u hotelu	29
Poslovanje prijamnog odjela: aktivnosti prije dolaska gosta u hotel	30
Poslovanje prijamnog odjela: aktivnosti pri dolasku gosta u hotel	48
Poslovanje prijamnog odjela: aktivnosti za vrijeme boravka gosta u hotelu	57
Poslovanje prijamnog odjela: aktivnosti pri odlasku gosta iz hotela	70
Sudjelovanje na sajmu vježbeni kih tvrtki	76
Popis radnih listova – vježbeni ki hotel	78

Vježbeni ka putni ka agencija

Osnivanje putni ke agencije i zapošljavanje u agenciji	81
Software u putni koj agenciji	89
Prodaja gotovih aranžmana	91
Osmišljavanje i prodaja izleta te rješavanje pritužbi klijenata	103
Sudjelovanje na sajmu vježbeni kih tvrtki	109
Popis radnih listova – vježbeni ka putni ka agencija	110

Dodaci

Popis literature i izvora	111
Popis kodeksa, uzanci, zakona i propisa	113
O autoru	116

UVOD

Učit ću i pripremati se i jednoga dana ukazat će mi se prigoda.

Ahraham Lincoln

PREDGOVOR

Turizam u Hrvatskoj predstavlja jedan od strateški važnih gospodarskih sustava, ne samo po visokom udjelu u bruto domaćem proizvodu, već i s obzirom na injenicu da zapošljava velik broj djelatnika te predstavlja značajan generator prihoda ostalih, povezanih djelatnosti.

Hotelijerstvo je osnovni segment turističkog gospodarstva, temelj u kojem se stvara znatan dio ukupnog rezultata turističkog sustava i koji osigurava najveću u dodanu vrijednost od svih vrsta turističkog smještaja. Radi se o radno intenzivnoj djelatnosti koja zapošljava znatan broj djelatnika različitih zanimanja, struka i obrazovne razine. S druge strane, hotelijerstvo je kompleksna djelatnost koja gostu treba isporučiti odgovarajuću u razinu kvalitete usluge te stoga zahtijeva stručne djelatnike koji ne samo da poznaju teoriju hotelskog poslovanja, već su prije svega i praktično osposobljeni za kvalitetno obavljanje različitih poslova u hotelu.

Turističke agencije su posrednici u turističkom poslovanju, dio turističkog sustava koji spaja turističku potražnju i ponudu a e turističkih usluga, oblikujući i prodaju atraktivne aranžmane i povezavajući ih na taj način na volumen turističke potražnje kroz pozitivan utjecaj na stvaranje turističkih doživljaja. Da bi poslovale na djelotvoran način, turističke agencije zahtijevaju stručne djelatnike koji poznaju turističku ponudu s jedne strane te zahtjeve potražnje s druge strane, a prije svega su ovladali agencijskim poslovanjem u praksi.

U tom smislu je izvannastavna aktivnost vježbeni tim hotel i putničke agencije namijenjena učenicima srednjih strukovnih škola te predstavlja praktično usmjerenu aktivnost koja stvara neophodne kompetencije budućih uspješnih djelatnika hotela i putničke agencije.

Kurikulum za izvannastavnu aktivnost vježbeni tim hotel i putničke agencije osmisila je u Slavonskom Brodu u razdoblju svibanj/lipanj 2015. godine radna skupina u sklopu projekta YOUTHPOWER – THE POWER OF TOMORROW kojega sufinancira Evropska unija iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Radna skupina je okupila različite interesne subjekte koji su svojim iskustvom doprinijeli izradi kurikuluma, kako bi predstavljao optimalan spoj teorije i prakse u poslovanju hotela i turističke agencije. U radnoj skupini sudjelovali su

nastavnici Ekonomsko-birotehničke škole iz Slavonskog Broda – nositelja projekta, predstavnici relevantnih institucija – partnera projekta (Turistička zajednica grada Slavonskog Broda, Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Slavonski Brod, Obrtnička komora Brodsko-posavske županije, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Slavonski Brod) te predstavnici gospodarstva – suradnika projekta (Hotel Art i OPG Staklarevi).

Ovaj priručnik je izrađen na temelju kurikuluma koji je pripremila radna skupina. Kao moderator radne skupine, zahvaljujem se svim članovima radne skupine na entuzijazmu, proaktivnosti i značajnom doprinosu koji su dali u osmišljavanju i razvoju kurikuluma, svaki sa svog stručnog aspekta. Zahvaljujem se ravnatelju Ekonomsko-birotehničke škole Slavonski Brod koji je pokazao razumijevanje za suvremene metode nastave, voditeljicama projekta Youthpower – The Power of Tomorrow, kao i kolegicama na administrativnoj podršci projekta na izuzetno profesionalnom nivou i stručnoj podršci u projektu.

U želji da nastavnicima i učenicima bude pragmatičan izvor znanja i vještina, izradila sam ovaj priručnik uz pomoć dva vodiča o hotelsko-turističkoj poduzećima u Hrvatskoj: Maistra d.d. Rovinj i Ilirija d.d. Biograd na Moru, kao i hotela Art u Slavonskom Brodu, i njem se menadžmentu najiskrenije zahvaljujem na ustupljenim materijalima iz prakse hotela i turističke agencije te na ukupnom interesu koji su iskazali za ovaj projekt, razumijevajući da su praktično osposobljeni mladi ljudi na početku svoje karijere najbolji po etničkom temelju za razvoj konkurentnosti u turizmu. Otvoreno dijeleći znanje i praktične aspekte svog poslovanja u svrhu pripreme mladih za budućnost, menadžment ovih poduzeća je dokazao je svoju lidersku poziciju i u društveno odgovornom poslovanju.

Dr.sc. Sanja Ižmar

O PROJEKTU

„YOUTHPOWER - THE POWER OF TOMORROW“

Nositelj projekta: EKONOMSKO-BIOTEHNIKA ŠKOLA

- Partneri:
1. Turistička zajednica grada Slavonskog Broda
  2. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Slavonski Brod
  3. Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Slavonski Brod
  4. Hrvatska obrtnička komora Brodsko-posavske županije

- Suradnici na projektu:
1. OPG Staklarevi
  2. Hotel Art

Vrijednost projekta: 148.652,28 €

Sufinanciranje EU: 141.085,88 € (94,91%) iz Europskog socijalnog fonda

Razdoblje provedbe: 18 mjeseci (siječanj 2015. - srpanj 2016.)

Opći cilj projekta je doprinijeti realizaciji ciljeva navedenih u strategiji Razvoja ljudskih potencijala Brodsko-posavske županije povećanjem zapošljivosti mladih ljudi Brodsko-posavske županije i njihove konkurentnosti na tržištu rada.

Specifični cilj projekta je poboljšanje obrazovnih programa Ekonomsko-birotehničke škole za unike ekonomskog i hotelijersko-turističkog usmjerjenja i njihovo prilagođavanje specifičnim potrebama gospodarstva.

Ciljane skupine: nastavnici strukovnih predmeta Ekonomsko-birotehničke škole, unice u zanimanju ekonomist i hotelijersko-turistički tehničar, potencijalni poslodavci i turistički ugostiteljskom sektoru u Brodsko-posavskoj, Istarskoj, Zadarskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Glavne aktivnosti:

1. Izrada novog izvannastavnog kurikuluma Vježbeni kit hotel i Putnička agencija
2. Izrada priručnika za unike i nastavnike za VH&PA
3. Edukacija nastavnika
4. Osnivanje VH&PA i opremanje specijaliziranih učionica za rad
5. Info sajam i predstavljanje projekta
6. Vidljivost

KONCEPT VJEŽBENI KOG HOTELA I PUTNI KE AGENCIJE

O konceptu vježbeni kog hotela i putni ke agencije

Izvannastavna aktivnost Vježbeni ki hotel i putni ka agencija osmišljena je u Ekonomsko-birotehni koj školi, Slavonski Brod, u sklopu projekta YOUTHPOWER – POWER OF TOMORROW koji je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda kao dio težnje za povezivanjem teorije i prakse u strukovnom obrazovanju, s ciljem razvoja stru nih kompetencija u enika koje su potrebne za praktičan rad u hotelu i putni koj agenciji.

Pokreta ideje o osnivanju vježbeni kog hotela i putni ke agencije je Ekonomsko-birotehni ka škola na temelju izuzetno uspješnog iskustva s vježbeni kima tvrtkama u zanimanju ekonomist koje provodi već više od deset godina. Vježbeni ka tvrtka predstavlja razvijenu simulaciju poslovanja tvrtke gdje u enici igranjem uloga postaju radnici tvrtke i obavljaju radne zadatke u simuliranom urednu, bez stvarnog protoka novca i rizika kao u realnom poslovanju. Nakon potvrđenog uspjeha koji je koncept vježbeni ke tvrtke pokazao u praksi, izvannastavna aktivnost vježbeni kog hotela i putni ke agencije postaje mjesto gdje u enici osnivaju hotel ili putni ku agenciju te obavljaju temeljne radne procese na praktičan način, u za to posebno opremljenou u ionici koja simulira hotelsku recepciju, odnosno putni ku agenciju¹.

Ovom su izvannastavnom aktivnošću obuhvaćeni u enici srednjih strukovnih škola koji se školuju za zanimanje hoteliersko-turistički tehničar, koji kroz program ove izvannastavne aktivnosti usvajaju praktična znanja i vještine otvaranja hotela i putni ke agencije, zapošljavanja te upravljanja prijamnim odjelom hotela i putni kom agencijom kao i kvalitetnog izvršavanja osnovnih procesa rada na prijamnom odjelu hotela i u putni koj agenciji.

U enici u vježbeni kom hotelu i putni koj agenciji stječu vještine komuniciranja i poslovnog dopisivanja na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku, pregovaranja i ugovaranja. Radom na izradi brošura hotela i putni ke agencije u enici razvijaju kreativnost i interes za struku, a aktivnim sudjelovanjem u cijelovitom programu izgrađuju međusobnu toleranciju i radu.

U cilju kvalitetne obrade cjelokupnog programa, predviđeno trajanje izvannastavne aktivnosti je 70 školskih sati u 3. razredu (vježbeni ki hotel) i 64 sata u 4. razredu srednje škole (vježbeni ka putni ka agencija).

Izvannastavna aktivnost vježbeni ki hotel i putni ka agencija temelji se na sljedećim principima:

- vodi računa o potrebama gospodarstva za odgovarajućim profilima zaposlenika u hotelijerstvu i putničkim agencijama (usklađenost ponude i potražnje za zaposlenicima odgovarajućih profila),
- usmjerenja je prema stvaranju relevantnih kompetencija budućih zaposlenika u hotelijerstvu i putničkim agencijama, sukladno suvremenim trendovima poslovanja u hotelijerstvu i putničkim agencijama,
- pojava na sprečavanju teorije i prakse te strukturiranje program na način da nakon završenog srednjoškolskog obrazovanja omogućiti neposredno produktivno uključivanje u enika u radne procese hotela i putničke agencije.

¹ Iako je stručno ispravan naziv turistička agencija, u ovom se projektu koristi pojam putnička agencija kako se terminologija ove izvannastavne aktivnosti ne bi razlikovala od terminologije korištene u obveznom srednjoškolskom programu, a napose od terminologije korištene u predmetu Organizacija poslovanja putničkih agencija, ići je ova izvannastavna aktivnost praktično nastavak.

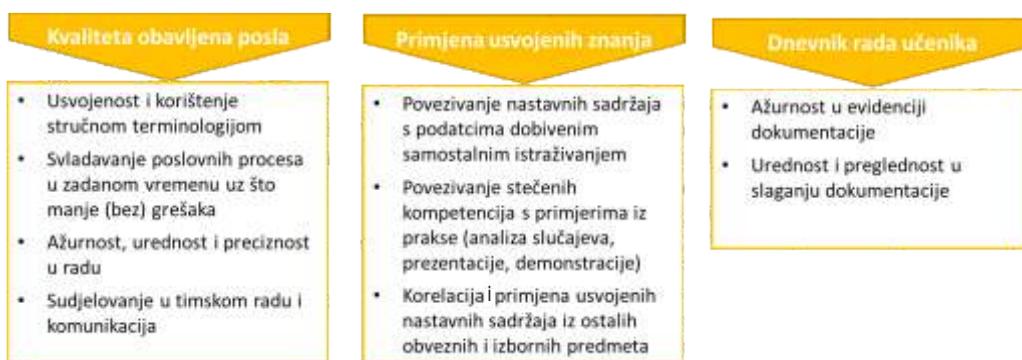
Ciljevi učenja, očekivani ishod učenja i vrednovanje

Ciljevi učenja u okviru izvannastavne aktivnosti vježbeni kih hotel i putnička agencija su sljedeći:

- usvojiti praktična znanja i kompetencije za rad u prijamnom odjelu hotela i u putničkoj agenciji,
- razviti komunikacijske, prezentacijske i prodajne vještine,
- postići i samostalnost u radu,
- omogućiti snalaženje u korištenju informacijskih i komunikacijskih tehnologija u hotelu i u putničkoj agenciji,
- ovladati primjenom stručne hotelske terminologije i terminologije u radu putničke agencije,
- razviti odgovornost prema radu,
- postići i imati usobno uvažavanje pri radu.

Očekivani rezultat, odnosno ishod učenja je stjecanje praktičnog iskustva rada u hotelu i u putničkoj agenciji, to jest primjena teorijskih znanja u praksi.

Vrednovanje učenika u njihovom radu je utemeljeno na poticajnim ocjenama u cilju osnaživanja motivacije učenika, dok su elementi ocjenjivanja učenika kvaliteta obavljenog posla, primjena usvojenih znanja i dnevnik rada učenika.

Prirođnik za nastavu kao izvor praktičnih znanja

Prirođnik za nastavu vježbeni kih hotelova i putničkih agencija namijenjen je nastavnicima i učenicima te uključuje praktična primjenjiva znanja koja će olakšati učenicima obavljanje poslova i radnih zadataka u vježbeni kih hotelova i putničkoj agenciji. U tom smislu ovaj prirođnik između ostalog sadrži zbirku poslovne

dokumentacije iz stvarne prakse hotela i putničkih agencija kao pomoć u snalaženju u realnom poslovanju i u uspješnom svladavanju radnih procesa. Radni listovi koji su izdani u elektroničkom obliku na CD-u, predstavljaju prilog prirođniku, kao i ključni zakoni i propisi koji reguliraju poslovanje hotela i putničkih agencija.

Kratak sadržaj i vodi kroz prirođnik za nastavu

Prirođnik je podijeljen u dva dijela: Vježbeni kih hotel i Putnička agencija. Sadržaj prirođnika za nastavu prati nastavne cjeline vježbeni kih hotelova i putničkih agencija.

Vježbeni kih hotel obuhvaća sljedeće cjeline:

- osnivanje, definiranje lokacije i pozicioniranje hotela, zapošljavanje,
- upoznavanje i svladavanje recepcijanskog softwarea,
- aktivnosti pri dolasku gosta u hotel,
- aktivnosti pri dolasku gosta u hotel,
- aktivnosti pri boravku gosta u hotelu,
- aktivnosti pri odlasku gosta iz hotela,
- izrada promotivnih materijala hotela i sudjelovanje na sajmu vježbeni kih tvrtki.

Putnička agencija obuhvaća sljedeće cjeline:

- osnivanje i zapošljavanje,
- upoznavanje i svladavanje softwarea putničke agencije,
- prodaja gotovih aranžmana,
- osmišljavanje i prodaja izleta,
- izrada specijalizirane turističke brošure i sudjelovanje na sajmu vježbeni kih tvrtki.

Svaka nastavna cjelina započinje u uvodom u kojem je dan pregled poslova s kojim se učenici upoznaju u tom dijelu te se zatim primjerom ukazuje kako uspješno obaviti određeni poslovni proces u vježbeni kih hotelu odnosno putničkoj agenciji. Dani su i praktični materijali pomoći u kojih učenici lakše svladavaju pojedini poslovni procesi, kao i zadaci za učenike, koji pomoći u Radnih listova priloženih uz Prirođnik, svladavaju praktična znanja i vještine.

U ovom priru niku koriste se sljede i znakovi:

Znak upu uje na citiranje teksta iz zakona i propisa ili uzance

Primjer

Zadaci za u enike

U Zadacima za u enike upu uje se na Radne listove u kojima su dani dodatni primjeri iz prakse za analizu ili dodatni zadaci za praktično rješavanje. Radni listovi popisani su i numerirani na kraju svakog dijela Priru nika (zasebno za Vježbeni kog hotel i Vježbeni ku putni ku agenciju) onim redoslijedom kojim se navode u tekstu priru nika, a na CD-u (u prilogu Priru nika) su razvrstani prema poglavljima Priru nika. Napominje se da su u Radnim listovima zaštiene sve povjerljive informacije, budući da dio radnih listova predstavlja stvarnu poslovnu dokumentaciju hotela i putnih agencija u kojima se navode informacije koje podliježu institutu poslovne tajne.

Mjesto poslovanja vježbeni kog hotela /putni ke agencije

Simulirano poslovanje vježbeni kog hotela i putni ke agencije odvija se u posebno opremljenoj u ionici koja predstavlja hotelsku recepciju odnosno poslovnicu putni ke agencije. U ionica je opremljena recepcijskim pultom, stolovima, stolicama, ormarima, panoima, projektorom, telefonom te informati kom opremom

(osobnim raunalima) kao i specijaliziranim raunalnim programima za hotel i putni ku agenciju. Radi se o stvarnim raunalnim programima koji se u praksi koriste u hotelijerstvu odnosno putni kim agencijama. Osobna raunala su spojena na internet. U u ionici postoji i uredski pribor potreban za rad.

Metode rada vježbeni kog hotela/putni ke agencije

U izvannastavnoj aktivnosti vježbeni kog hotela i putni ke agencije primjenjuju se minimalno sljedeće metode rada:

- Frontalna nastava (uvod u svaku nastavnu cjelinu);
- Demonstracija nastavnika;
- Brainstorming – oluja ideja;
- Individualni rad u enika;
- Grupni rad u enika;
- Simulacija/igranje uloga;
- Timski rad u enika.

U aktivnostima vježbeni kog hotela i putni ke agencije se postiže korelacija sa sljedećim predmetima redovite nastave:

- Strani jezik (engleski, njemački ili talijanski); potrebna je usmena, pismena i telefonska komunikacija s gostom u vježbeni kom hotelu i putni ke agenciji, kao i stru na terminologija hotela i putni ke agencije te izrada prezentacija uvježbana na hrvatskom i na stranim jezicima.
- Hrvatski jezik; potreba komunikacije i izrade radnih listova na hrvatskom jeziku.
- Struji ekonomski predmeti kao što su knjigovodstvo s bilanciranjem, daktilografija i poslovno komuniciranje, marketing, poduzetništvo, statistika te gospodarsko pravo.

Razlike između vježbeni kog hotela/putni ke agencije i stvarnog hotela/putni ke agencije

Iako vježbeni kog hotel i vježbeni putni ke agencija simuliraju stvarno poslovanje hotela i putni ke agencije, postoje brojne razlike između realnog i vježbeni kog poslovanja. Dok je osnovni cilj stvarnog hotela i putni ke agencije ostvarenje poslovnog uspjeha, temeljni cilj vježbeni kog hotela i vježbeni putni ke agencije jest stvaranje prilika za praktično rješavanje.

Kriterij razlikovanja	Vježbenički hotel/vježbenička putnička agencija	Stvarni hotel/stvarna putnička agencija
Rad	Poslovne odluke se donose kao i u stvarnom poduzeću, ali se usluge simuliraju	Postoji spektar mogućih usluga, poslovne odluke uvjetuju uspjeh ili neuspjeh
Tijek novca	Nema tijeka novca	Postoji stvarni tijek novca
Poduzetnički rizik	Nema poduzetničkog rizika	Postoji stvarni poduzetnički rizik
Kontakti prema vanjskim partnerima	Kontakti se ostvaruju s drugim vježbeničkim tvrtkama, a ne sa stvarnim poslovnim partnerima	Postoje brojni kontakti prema domaćim i inozemnim poslovnim partnerima
Složenost zadataka i djelatnosti	Provđba određenih zadataka kroz proces praktičnog učenja	Nužna je kontinuirana provđba ukupnih poslova i radnih zadataka
Organizacionsko ustrojstvo	Rotacija poslova je element učenja	Organizacionsko ustrojstvo tvrtke određuje vrstu poslova
Izbor proizvoda i usluga	Izbor obavljaju učenici pod vodstvom nastavnika	Izbor obavlja poduzetnik ovisno o tržišnim uvjetima
Radno vrijeme	Nekoliko sati tjedno	Standardno radno vrijeme (40 sati tjedno)
Kriteriji uspjeha	Broj i raznovrsnost prilika za učenje, snalaženje učenika u praktičnim poslovnim situacijama hotela i putničke agencije	Položaj tvrtke na tržištu, dobit, dugoročna održivost tvrtke i radnih mesta i slično

Izvor: Prilagođeno prema: Vježbenička tvrtka – vrata u svijet poduzetništva (priručnik za nastavnike).

Zagreb : Agencija za strukovno obrazovanje, str. 15

Poslovna etika u turizmu

Potreba za ostvarivanjem održivog razvoja, ujednoavanjem poslovnih kriterija i osiguranjem pozitivnih učinaka turizma na lokalno okruženje kao i na sve dionike koji sudjeluju u turizmu, dovelo je do izrade Globalnog etičkog kodeksa za turizam kojeg je donijela Svjetska turistička organizacija (UNWTO) 1999. godine.

S obzirom da je ovo osnovni dokument koji promovira održivost i etičnost u razvoju i poslovanju turizma, preporuka je učenicima da se upoznaju sa svim elementima Globalnog etičkog kodeksa za turizam koji se nalazi u prilogu ovog priručnika.

Izvor: Maistra d.d. Rovinj

VJEŽBENI KI HOTEL

Moderna se organizacija ne može sastojati od gazda i potčinjenih. Ona mora biti načinjena od timova.

Peter Drucker

POSLOVNA IDEJA O HOTELU I OSNIVANJE HOTELA

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogunosti:

- ✓ *stvoriti i utemeljeno proanalizirati poslovnu ideju o osnivanju hotela*
- ✓ *tržišno pozicionirati hotel i odabrati naziv hotela*
- ✓ *razumjeti postupak registracije hotelskog društva s ograničenom odgovornošću*
- ✓ *provesti postupak osnivanja hotelskog poduzeća*

Poslovna idea

U hotelijerstvu, kao i općenito u poduzetništvu, ideja je temelj i po etaku poduzetnikog poduhvata, u ovom slučaju osnivanja hotela. Poslovna idea osnivanja hotela nije dovoljna sama za sebe da bi poduzetnik-hotelijer ostvario uspjeh na tržištu. Potrebna je i poslovna prilika. Kako shvatiti da li naša poslovna idea o osnivanju hotela ima tržišnu osnovu, odnosno da li postoji tržišna prilika da naš hotel ostvari poslovni uspjeh?

Odgovor je jednostavan – potrebno je proučiti tržišno okruženje, temeljem čega bismo trebali dobiti odgovor da li je naša poslovna idea dobro odabrana ili možda nije.

Zašto je važno dobro proanalizirati tržišno okruženje kod osnivanja hotela?

Postoji nekoliko razloga:

- Hotelijerstvo je kapitalno intenzivna djelatnost – To znači da moramo uložiti znatna finansijska sredstva da bismo izgradili i otvorili hotel (ulaganja u zgradu, u opremu, u sitni inventar, u zalihe namirnica i roba, u ljudje). Dakle, kod osnivanja hotela poduzetnik ima velik investicijski rizik jer je iznos ulaganja visok.

Kod osnivanja hotela, poslovna idea o osnivanju hotela treba uključiti donošenje odluka o najmanje sljedećim ključnim pitanjima:

Donošenje odluke - odabir	Na što treba обратити pozornost
Vrsta (tržišno pozicioniranje) hotela	Želimo li izgraditi hotel koji je namijenjen poslovnim gostima, kongresnim gostima ili turistima/odmorišnim gostima? Ili možda hotel koji će biti namijenjen za više različitih tržišnih segmenta (kongresnim gostima i odmorišnim gostima)? Ako razvijamo odmorišni hotel, želimo li da on bude namijenjen obiteljima s djecom ili samo odraslima (parovima)? Ili možda hotel u koji gosti dolaze prvenstveno zbog wellnessa? Ili golfa?
Lokacija hotela	Ovisno da li je naš hotel namijenjen poslovnim gostima ili odmorišnim gostima, odabiremo lokaciju hotela. Ako je hotel namijenjen prvenstveno odmorišnim gostima, lokacija treba biti u nekoj privlačnoj odmorišnoj destinaciji, gdje postoji dovoljan broj turista i atrakcija koje će privući turiste. To mogu biti npr. more, jezera, rijeke, planine, nacionalni parkovi, golf tereni, zabavni parkovi, gradovi i slično. Ove su lokacije pogodne i za kongresne goste, budući da se kongresi osim u gradovima održavaju i u drugim vrstama atraktivnih turističkih destinacija. Ako je hotel namijenjen prvenstveno poslovnim gostima, lokacija hotela se obično nalazi u gradovima, budući da su gradovi gospodarska središta. Gradski su hoteli takođe često namijenjeni i kongresnim gostima. Hotel se može nalaziti i uz raskrsnicu luku te biti namijenjen putnicima koji u njemu odsjedaju između letova ili avionskim posadama.

Kategorija hotela	Kategorija hotela može biti 2 zvjezdice (niža kvaliteta), 3 zvjezdice (srednja razina kvalitete), 4 zvjezdice (viša razina kvalitete) ili 5 zvjezdica (najviša razina kvalitete). Ovisno o odabranoj kategoriji hotela, ovisi se ukupna razina kvalitete usluga i raznolikost sadržaja koje pružati gostima, ali i visina cijena smještaja i ostalih hotelskih usluga. Pravilo je: što viša kategorija i kvaliteta – to viša cijena!
Veličina (kapacitet) hotela	Veličina hotela najjednostavnije se izražava smještajnim kapacitetom, to jest brojem smještajnih jedinica u hotelu (sobe i apartmani). Veličina hotela koju smo odabrati ovisi o raspoloživoj parceli zemljišta na kojoj gradimo hotel, uvjetima prostornog planiranja, ali i o načinu kako želimo voditi hotel. Ako se radi o malom hotelu (do cca 50 soba), upravljanje hotelom je jednostavnije, organizacija rada je fleksibilnija (jedan zaposlenik može pokrivati više poslova) te je potrebno manje zaposlenih. Malim hotelima esto upravljaju obitelji koje su najčešće i vlasnici takvih hotela. Srednji i veliki hoteli su znatno složeniji po organizaciji radnih procesa, imaju više vrsta sadržaja, više zaposlenih te više upravljačkih razina, a takođe i složenije sustave prodaje i marketinga.
Sadržaji i usluge (ponuda) hotela	Ponuda hotela, to jest sadržaji i usluge trebaju biti u skladu s tržišnim pozicioniranjem hotela, to jest sa skupinama gostiju kojima su namijenjeni. Tako npr. konferencijski sadržaji ne trebaju biti u hotelu koji je namijenjen isključivo odmorišnim gostima.
Razdoblje poslovanja hotela	Razdoblje poslovanja hotela ovisi o tržišnom pozicioniraju. Hoteli u gradovima posluju tokom cijele godine, a hoteli u obalnim turističkim destinacijama mogu poslovati sezonski (određeni broj mjeseci tijekom godine) ili cjelogodišnje.
Brendiranje hotela	Neki od hotela odabiru lanstvo u hotelskom lancu, time dobivaju internacionalni brand. Uglavnom se radi o većim hotelima i to češće u gradovima nego u odmorišnim destinacijama.

Proces odabira poslovne ideje o osnivanju hotela

Zadaci za učenike:

Kako da stvorimo našu poslovnu ideju o osnivanju hotela? Učenici u osmišljavanju ideje mogu slijediti proces opisan u nastavku:

- ◆ Ako se u vašem mjestu nalazi hotel, posjetite ga i porazgovarajte s recepcionarom koja je to vrsta hotela, kojim je skupinama gostiju namijenjen, koja je kategorija hotela, veličina (kapacitet) hotela; razmislite gdje je hotel lociran i zašto upravo ondje; pogledajte kojim sadržajima raspolaže.
- ◆ Pogledajte na internetu različite vrste hotela – utipkajte u pretraživač:
  - types of hotels (vrste hotela)
  - leisure hotel (odmorišni hotel)
  - business hotel (poslovni hotel)
  - conference hotel (konferencijski hotel)
  - family hotel (obiteljski hotel)
  - adults only hotel (hotel za parove)
- ◆ Prelistajte poslovne asopise za hotelijerstvo i turizam kao što su Ugostiteljstvo i turizam, Turizam info, Restaurant & Hotel ili posjetite internetsku stranicu www.hotelijer.hr te se informirajte o novim trendovima u hotelijerstvu.
- ◆ Na temelju ukupnog istraživanja, razmislite kakav biste hotel željeli osnovati. Pritom Vam može poslužiti metoda kreativnog razmišljanja, tzv. brainstorming (oluja ideja). Učenici slijede ove upute:
  - Podijelite se u skupine od 8-12 učenika.
  - U vremenu od 20-30 minuta, zapišite što više ideja o osnivanju hotela.
  - Zapamtite: nema loših ideja, sve ideje su dopuštene, nemojte kritizirati ili pobijati ideje drugih.
  - Dopušteno je povezivati tujuće ideje sa svojima.
  - Bitno je stvoriti što više ideja o osnivanju hotela.
  - Unutar vaše skupine, porazgovarajte o idejama, nadogradite ih i razvijte, pritom se služeći podsjetnikom u nastavku.

PODSJETNIK ZA POSLOVNU IDEJU O OSNIVANJU HOTELA

Osnovati smo hotel sljedećih obilježja – učenici trebaju odabrati i obrazložiti odabir:

Tržišno pozicioniranje našeg hotela bit će:	☐ odmorišni hotel – namijenjen odmorišnim turistima ☐ poslovni hotel – namijenjen poslovnim gostima ☐ kongresni hotel – namijenjen konferencijskim gostima ☐ odmorišno-konferencijski hotel – namijenjen i odmorišnim i konferencijskim gostima ☐ obiteljski hotel – namijenjen obiteljima s djecom ☐ hotel za parove – namijenjen samo za odrasle, bez djece ☐ wellness hotel – namijenjen gostima koji dolaze prvenstveno radi wellnessa
---	---

Lokacija našeg hotela bit će:	☐ u gradu (u gradskom središtu, u predgrađu, ...) ☐ u ruralnom području ☐ u nacionalnom parku ili njegovoj blizini ☐ u obalnoj ili otokoj odmorišnoj destinaciji ☐ na planinama ☐ negdje drugdje?
Kategorija našeg hotela bit će:	☐ hotel srednje kvalitete (3 zvjezdice) ☐ hotel više kvalitete (4 zvjezdice) ☐ hotel najviše kvalitete (5 zvjezdica)
Veličina (kapacitet) našeg hotela bit će:	☐ odrediti broj smještajnih jedinica – soba i apartmana ☐ pansionski restoran ☐ a la carte restoran ☐ lobby bar ☐ bazen ☐ wellness /spa (masaže, saune) ☐ beauty salon (tretmani ljestvica) ☐ kongresna dvorana ☐ dvorana za bankete ☐ business centar ☐ casino ☐ sportski tereni (koji?) ☐ igraonica i uvanje djece ☐ neki drugi sadržaj?
Razdoblje poslovanja našeg hotela bit će:	☐ cijelogodišnje ☐ sezonsko (od kada – do kada)
Da li smo brendirati naš hotel?	☐ hotel će biti dio internacionalnog lanca i imati internacionalni brand ☐ hotel neće biti internacionalno brendiran

Zadaci za učenike:

Poslovnu ideju o osnivanju hotela koju ste razvili, pokušajte ocijeniti s aspekta tržišta i izvedivosti:

- Postoji li tržišna potreba za takvim hotelom na odabranoj lokaciji?
- Je li ideja izvediva s obzirom na raspoloživost zemljišta za izgradnju hotela na odabranoj lokaciji?
- Može li se organizirati nabava potrebnih namirnica i ostalih roba za hotel na odabranom području?
- Ima li na odabranom području dovoljno ljudskih resursa koji će se zaposlitи u hotelu?
- Je li hotel ekonomski isplativ?
- Može li se dobiti kredit za izgradnju hotela? (Pogledajte internetske stranice Hrvatske banke za obnovu i razvitak – HBOR i načite programe kreditiranja za turizam: www.hbor.hr)

Naziv tvrtke i naziv hotela

Naziv hotela može biti jednak nazivu tvrtke to jest trgovca koga društva u okviru kojeg posluje ili se može razlikovati od njega. Tvrtka je naziv trgovca koga društva (poduzeća u kojem hotel posluje), a odabir tvrtke je jedan od važnih prvih koraka u osnivanju. Osnivanje trgovca koga društava određuje niz zakona od kojih je najvažniji Zakon o trgovci kima društвima.² Ovaj zakon propisuje sljedeće odredbe u pogledu određivanja naziva tvrtke:

- *Tvrtka trgovca koga društva mora se jasno razlikovati od drugih tvrtki upisanih u sudski registar kod istoga registarskoga suda.*
- *Naziv tvrtke trgovca koga društva mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu ili na službenom jeziku države članice Europske unije i latiničnom pismu, a mogu se koristiti i arapski brojevi. Tvrtka trgovca koga društva može sadržavati pojedine strane riječi i drugih jezika ako one nisu ime, odnosno tvrtku lana društva ili robni ili uslužni žig lana zaštiten u Republici Hrvatskoj, odnosno njegova društva registriranog u Republici Hrvatskoj ili ako su uobičajene u hrvatskom jeziku ili ako za njih nema odgovarajuće riječi i u hrvatskom jeziku ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.*
- *Tvrtka trgovca koga društva i sve njenе promjene upisuju se u sudski registar.*
- *Podaci sadržani u tvrtki moraju biti istiniti.*
- *Tvrtka trgovca koga društva mora uz naznaku kojom se pobliže obilježava ime društva sadržavati naznaku predmeta poslovanja društva.*
- *Tvrtka dioničara koga društva mora sadržavati riječ "dioničari društvo" ili označku "d.d.";*
- *Tvrtka društva s ograničenom odgovornošću mora sadržavati riječ "društvo s ograničenom odgovornošću" ili označku "d.o.o.", a jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću označku "jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću" ili označku "j.d.o.o."*

² Zakon o trgovci kima društвima. NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13

- Sastojci tvrtke ne mogu biti takvi da stvaraju zabunu glede predmeta poslovanja trgova koga društva, utiska o identitetu ili povezanosti s drugim društvom, da vrije aju prava intelektualnog i industrijskog vlasništva ni druga prava drugih osoba.
- Rije "Hrvatska" te njene izvedenice, kao i zastava i grb Republike Hrvatske, uklju ivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u tvrtku samo uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske ili državnog organa koga ona ovlasti.

Pri odabiru naziva tvrtke treba provjeriti je li ve registrirano trgova ko društvo istog imena, na internetskoj stranici Ministarstva pravosu a Republike Hrvatske – Sudski registar: sudreg.pravosudje.hr

Naziv hotela treba odražavati tržišno pozicioniranje hotela, kako bi gosti ve iz naziva hotela stvorili svoj dojam o vrsti hotela. Na primjer, nije primjereni da se hotel zove „More“ ako se nalazi u gradu i namijenjen je prvenstveno poslovnim gostima.

Naziv hotela treba biti jasan, asocijativan i lako pamtljiv.

Odabir naziva hotela nije propisan zakonom kao kod naziva tvrtke trgova kog društva, me utim, potrebno je obratiti pozornost da na tržištu, a naro ito u blizini našeg hotela, ne posluju hoteli istog ili sli nog naziva jer to dovodi do zbumjivanja potencijalnih gostiju i ne stvara razliku našeg hotela u odnosu na druge hotele.

Zadaci za u enike:

Odaberite naziv svog hotela.

Pazite pritom da naziv vašeg hotela ima veze s njegovim tržišnim pozicioniranjem i lokacijom, da bude jasan i lako pamtljiv.

Kako biste provjerili da li postoje hoteli istog ili sli nog naziva na podru ju na kojem e se nalaziti vaš hotel, na internetskoj stranici Ministarstva turizma Republike Hrvatske, pod rubrikom Kategorizacija, provjerite popis postoje ih hotela i njihove nazive:

<http://www.mint.hr/default.aspx?id=371> Nastojte izbjeg i ponavljanje naziva ve postoje ih hotela na istom podru ju.

Na ovoj je stranici naveden popis kategoriziranih hotela po županijama Republike Hrvatske, po kategorijama. Na primjer, u Brodsko-posavskoj županiji, popis kategoriziranih hotela je sljede i:

Brodsko-posavska

Red.	Objekt i kategorija	Sjedalište objekta (ulica i mjesto)	Subjekti (koji posluje s objektom, naziv, ulica i mjesto)	Sobbe	Broj smještajnih jedinica					Ukupno	Kreverte
					Obiteljskih soba	Hoteliskih apartmana	Studio apartmana	Apartmana	Ukupno		
0	2*										
1	3*										
2	6841 Central	P. Krešimira IV 45 35000 Slavonski Brod	Obrt LUCIĆ, v.l. Stjepan Lucić 36000 Slavonski Brod, Hrvatska	52 16	1	5			68	123 17	30
3	6781 Kralj Tomislav	Trg kralja Tomislava 3 35400 Nova Gradiška	HOTEL KRALJ TOMISLAV d.o.o. Trg kralja Tomislava 3, 35400 Nova Gradiška, Hrvatska	21		4			25	53	
4	6782 Orljava	Autocesta Jug, Orljava 35000 Slavonski Brod	ZEFA d.o.o. Vinogorska 128, Orljava, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska	10	1				11	14	
5	6784 Zdjelarević	Vinogradarska 65 35253 Brodski Stupnik	VINARIJA ZDJELAREVIĆ d.o.o. Vinogradarska 65, 35253 Brodski Stupnik, Hrvatska	15					15	26	
6	6835 Art	Nikole Žrinskog 44 35000 Slavonski Brod	PUPA d.o.o. Ljudevitova Gaja 27, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska	59 32		7			76	145 37	70
7	6891 Savus	Dr. Ante Starčevića 2a 35000 Slavonski Brod	BIRO ĐAKOVIĆ STAN d.o.o. Dr. Mlađe Budake 1, 35000 Slavonski Brod, Hrvatska	13		2			15	26	
8	6785 Zovko	Sjeverna vezna cesta bb, Gromičnik 35000 Slavonski Brod	HOTEL ZOVKO d.o.o. Slavonska avenija 59, 10360 Sesvete, Hrvatska	24					24	49	
9	5*										
10				131	1	12			144	268	

Izvor: Popis kategoriziranih turisti kih objekata: hotelli, kampovi i marine u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo turizma.

Dostupno na: www.mint.hr (12.06.2015.)

Osnivanje društva s ograni enom odgovornoš u

Iako se neki manji hoteli mogu osnovati kao obrti, ve ina hotela posluje u pravnom statusu trgova kih društava – naj eš e kao dio dioni kog društva (d.d.) ili kao društvo s ograni enom odgovornoš u (d.o.o.).

S obzirom da je društvo s ograni enom odgovornoš u jednostavniji pravni oblik poslovanja, prikazatemo osnivanje ove vrste trgova kog društva.

Zakon o trgovini definira društvo s ograničenom odgovornošću na sljedeći način:

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovina koju društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba unose uloge u unaprijed dogovorenim temeljnim kapitalom.

Trgovina koju društvo odgovara za svoje obvezne cijelom svojom imovinom. Lanovi ne odgovaraju za obvezne društva.

Društvo mogu osnovati jedna ili više osoba.

Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnog bilježnika koga akti ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

Ako društvo osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću u dana kod javnog bilježnika.

Temeljni kapital društva mora biti izražen u kuna. Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 20.000,00 kuna.

Trgovina koju društvo svojstvo pravne osobe stječe upisom u sudski registar. Registar vode trgovina i sudovi.

Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon što se sklopi društveni ugovor, uplate ulozi u skladu sa zakonom i društvenim ugovorom i imenuju jedan ili više lanova uprave društva, a ako društvo mora imati nadzorni odbor i nakon što se izabere taj odbor.

Kod osnivanja društva s ograničenom odgovornošću, poduzetnici moraju provesti sljedeći postupak registracije d.o.o.-a:

Postupak osnivanja društva s ograničenom odgovornošću

Javnobilježnički ured	Društveni ugovor Izjava osnivača
Poslovnice FINA-e ili banke	Uplata osnivačkog pologa
Poduzetnik	Imenovanje uprave
Trgovački sud	Prijava za upis u sudski registar provodi javnobilježnički ured
Narodne novine	Objava rješenja o registraciji
Izrada pečata	Za izradu pečata potrebno je dostaviti presliku rješenja o registraciji i tekst pečata
Državni zavod za statistiku	Dodjela matičnog broja Šifra djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti
Poslovna banka	Otvaranje žiro računa Potpisivanje potpisnog kartona
Porezna uprava	Prijava u sustav obveznika poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost
Zavod za mirovinsko osiguranje	Prijava o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa Prijava svakog novozaposlenog radnika
Zavod za zdravstveno osiguranje	Prijava za obveznike uplaćivanja doprinosa Prijava na osnovu zdravstvenog osiguranja za osiguranu osobu i člana obitelji

Izvor: Prilog čl. 1. prema: S. Arambašić, A. Češić, H. Kovačević, Majić, L. Rupić : Vježbeni kit tvrtka 3, udžbenik za 3. razred ekonomske škole. Zagreb : MATE, 2013., str. 26

Zadaci za učenike:

Na internetskoj stranici Servisa Vlade Republike Hrvatske Hitro.hr pogledajte kako je opisan proces osnivanja trgovina koja društva te kako se može rezervirati naziv trgovina koja društva: www.hitro.hr.

Proanalizirajte kako je moguće provesti elektroničko osnivanje društva s ograničenom odgovornošću u iz bilo kojeg Javnobilježnika koga ili HITRO.HR uredu u Republici Hrvatskoj na bilo koji od Trgovina kih sudova u roku od 24 sata.

Na internetskoj stranici Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr pronađite Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti i unutar nje pronađite pod kojom je sifrom navedena djelatnost Hoteli i slični smještaj.

Na internetskoj stranici Sudskog registra sudreg.pravosudje.hr pronađite društva s ograničenom odgovornošću u koja počinju s riječju HOTEL te pogledajte koje elemente sadrži Izvod iz sudskog registra.

Primjer:

IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA ZA HOTEL - DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOSTJU

Nadležni sud: Trgovački sud u Zagrebu

MBS (matični broj subjekta): xxxxxxxx

OIB (osobni identifikacijski broj): xxxxxxxxx

Status:

Tvrtka: HOTEL ZLATAREVO ZLATO, društvo s ograničenom odgovornošću za ugostiteljstvo i turizam

Skratna tvrtka: HOTEL ZLATAREVO ZLATO d.o.o.

Sjedište/adresa: Zagreb, Kamenita vrata

Temeljni kapital: 400.000,00 kn

Pravni oblik: društvo s ograničenom odgovornošću

Predmet poslovanja:

- * Prijevoz za vlastite potrebe
- * Pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane
- * Pripremanje i usluživanje pića i napitaka
- * Proizvodnja kolača, torti i slastica
- * Pružanje usluga smještaja
- * Pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering)
- * Djelatnost za njegu i održavanje tijela; turske kupelji, saune, parne kupelji, wellness, solarij, toplice, saloni za mršavljenje, saloni za masažu i centri fitnessa
- * Organiziranje i prireditevanje koncerata, revija, priredaba, svečanosti, sajmova, festivala i promotivnih događaja
- * Pružanje usluga poludnevog i cjelodnevog boravka

Osnivači/lanovi društva:

Zlatko Zlatić, OIB: xxxxxx, Zagreb, Kamenita vrata xx

Osobe ovlaštene za zastupanje:

Zlata Zlatić, OIB: xxxxxx, Zagreb, Kamenita vrata xx

Ilan uprave, zastupa pojedinačno i samostalno, imenovana 1.4.2015.

Pravni odnosi

Osnivački akt:

Izjava o osnivanju Društva od 1. travnja 2015. godine.

Privremeni (priječasni) račun tvrtke i otvaranje žiro računa tvrtke

Privremeni, odnosno priječasni račun, otvara se na početku procesa otvaranja d.o.o.-a. Na njega se polaze temeljni kapital društva. Naime, da bi se moglo otvoriti d.o.o. potrebno je položiti temeljni kapital, ali temeljni kapital se ne može odmah položiti na račun tvrtke zato što je za otvaranje računa tvrtke potrebno priložiti OIB tvrtke i MB tvrtke (između ostalog). Dakle, potrebno je položiti novac na privremeni račun, kako bi se dobio OIB i MB.

Žiro račun tvrtke se može otvoriti u bilo kojoj poslovnoj banci, a na novootvoreni žiro račun se treba prebaciti osnivački polog koji je poduzetnik prethodno uplatio. Osnivački polog se može trošiti za podmirivanje troškova tvrtke (za plaću u nabavku osnovnih sredstava, potrošnog materijala i sl.).

Primjer:

UPLATNICA ZA UPLATU
OSNIVAČKOG POLOGA ZA
OSNIVANJE d.o.o.-a

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE	
PLATITELJ (osnivač d.o.o.)	Adresa: Petar Perić Mjesto: Zagreb OIB: 123456789012345678 MB: 123456789012345678 = 2.000.000,00
Broj računa u banci: 123456789012345678	
PRIMETELJ (osnivač d.o.o.)	
Naziv i adresa banke: Raiffeisen Bank Austria d.o.o. Ulica: Šubićeva 1 Mjesto: Zagreb OIB: 123456789012345678 MB: 123456789012345678 Uplata osnivačkog pologa	
Plaćanje u bilo kojoj banci Ulica: Šubićeva 1 Mjesto: Zagreb OIB: 123456789012345678 MB: 123456789012345678 Prepoznatljivo	
Plaćanje u bilo kojoj banci Ulica: Šubićeva 1 Mjesto: Zagreb OIB: 123456789012345678 MB: 123456789012345678 Prepoznatljivo	

Zadaci za učenike:

Prema uputi za popunjavanje obrasca naloga za plaćanje, koji se nalazi u [Radnim listovima](#), popunite nalog za uplatu osniva kog pologa za osnivanje d.o.o.-a.

Pogledajte u [Radnim listovima](#) potpisne kartone nekoliko banaka i ispunite ih, nakon što ste imenovali direktora.

Primjer:

NACIONALNA KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI – HOTELSKA

DJELATNOST

Hoteli i slični smještajni objekti su u nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti svrstani u djelatnost pod šifrom I – 55.10.

NACIONALNA KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI 2007. - NKD 2007.					
Područje	Odjeljak	Skupina	Razred	Naziv	NACE Rev. 2
I	55			DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	
				Smještaj	
		55.1	55.10	Hoteli i sličan smještaj Hoteli i sličan smještaj	55.10
		55.2	55.20	Odmarašta i slični objekti za kraći odmor Odmarašta i slični objekti za kraći odmor	55.20
		55.3	55.30	Kampovi i prostori za kampiranje Kampovi i prostori za kampiranje	55.30
		55.9	55.90	Ostali smještaj Ostali smještaj	55.90
	56			Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	
		56.1	56.10	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	56.10
		56.2	56.21	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane Djelatnosti kateringa	56.21

Zadaci za učenike:

Provedite postupak osnivanja društva s ograničenom odgovornošću, popunjavajući obrasce neophodne za osnivanje trgovca kog društva, koji se nalaze u [Radnim listovima](#):

- Prijava za upis u sudske registre
- Prijava o početku poslovanja obveznika plaćanja doprinosa – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)
- Prijava o početku osiguranja – HZMO
- Prijava o obvezniku uplate doprinosa – HZMO
- Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje za osiguranoj osobu – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)
- Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje – lana obitelji – HZZO
- Prijava poslovnog subjekta – Državni zavod za statistiku
- Prijava dijela poslovnog subjekta za potrebe Državnog zavoda za statistiku

Kategorizacija hotela

Osnovni zakoni i propisi koji određuju poslovanje hotela su sljedeći:

- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti

- Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli

Ugostiteljska djelatnost je:

- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane,
- pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja,
- pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja.

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati trgovci ka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici koji ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u ugostiteljskom objektu - objektu namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga.

S obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se pružaju, skupine ugostiteljskih objekata su:

1. Hoteli,
2. Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj,
3. Restorani,
4. Barovi,
5. Catering objekti,
6. Objekti jednostavnih usluga.

Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu gledača i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i drugi uvjeti (minimalni uvjeti).

Ugostitelj može obavljati ugostiteljsku djelatnost ako ishodi rješenje nadležnog ureda, odnosno Ministarstva za ugostiteljski objekt ispunjava minimalne uvjete.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje

ispunjavanje uvjeta za vrstu i kategoriju ugostiteljskih objekata iz skupine »Hotel«. Rješenje se ugostitelju izdaje uz sljedeće uvjete:

1. daje registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
2. da ima pravo korištenja poslovnim prostorom ili objektom,
3. da ugostiteljski objekt ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu, odnosno kategoriju ugostiteljskog objekta,
4. da ispunjava i druge uvjete propisane Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti,
5. da građevina u kojoj je ugostiteljski objekt ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu, bez kojih Ministarstvo ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

Ministarstvo po službenoj dužnosti svake tri godine provodi ponovnu kategorizaciju ugostiteljskih objekata.

Skupina hoteli razvrstava se u sljedeće vrste:

1. Hotel baština (heritage),
2. Hotel,
3. Aparthotel,
4. Turističko naselje,
5. Turistički apartmani,
6. Pansion.

Hotel se kategorizira u peti kategorije:

- ★★ dvije zvjezdice,
- ★★★ tri zvjezdice,
- ★★★★ etiri zvjezdice,
- ★★★★★ pet zvjezdica.

Za svaku kategoriju hotela postoje posebni uvjeti koji su propisani u Prilog II. Pravilnika o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli.

Zadaci za učenike:

Pronađite na internetskoj stranici Ministarstva turizma (www.mint.hr), unutar rubrike Propisi, Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli te proanalizirajte:

- ◆ Koja su obilježja pojedinih vrsta objekata unutar skupine hoteli?
- ◆ Koji su opštini minimalni uvjeti za hotele?
- ◆ Koji su posebni standardi hotela propisani?

Na istoj internetskoj stranici, pronađite Prilog II. ovog Pravilnika – Uvjeti za kategorizaciju hotela – novi objekti te proučite koji su uvjeti za pojedinu kategoriju hotela. Prokomentirajte u skupinama.

Ovisno koju ste kategoriju hotela odabrali za hotel koji osnivate, detaljno proučite uvjete za tu kategoriju.

Organizacija hotela

Od čemu ovisi organizacija hotela?

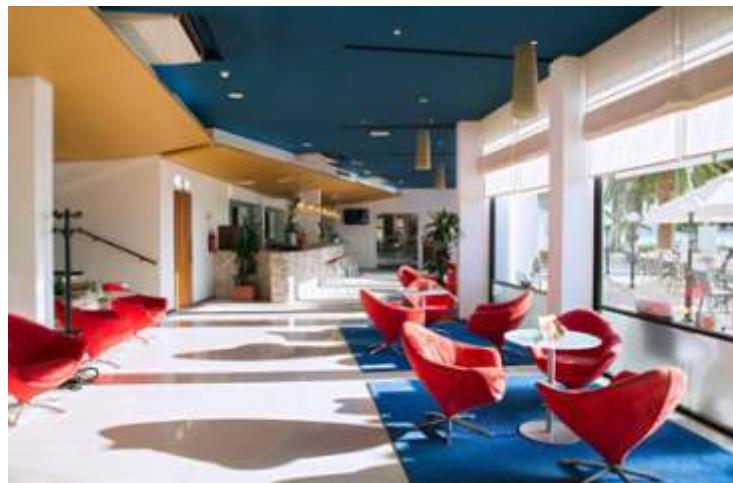
Hotelsko poslovanje je složeno poslovanje, budući da se:

- sastoji od većeg broja hotelskih odjela, u okviru kojih se obavljaju specijalisti koji poslovi, od kojih svaki zahtijeva specijalisti ka znanja i vještine,
- istodobno, svi odjeli u hotelu moraju neprestano surađivati kako bi se gostu pružila odgovarajuća, uvijek jednakokvalitetna usluga.

Organizacija hotela uvjetovana je njegovom veličinom i sadržajima koje posjeduje. Iako u razliitim zemljama postoje različita razvrstavanja hotela prema veličini (a to ovisi o prevladavajućim obilježjima hotelske ponude u danoj zemlji), u Hrvatskoj se može hotele podijeliti prema veličini na sljedeće način:

- Mali hoteli (do 50 soba)
- Srednji hoteli (51 do 200 soba)
- Veliki hoteli (preko 200 soba).

Mali hoteli imaju jednostavniju organizaciju (manji broj organizacijskih jedinica), ali i fleksibilniju organizaciju (jedan zaposlenik može raditi više različitih poslova).

Izvor: Hotel Ilirija d.d. Biograd na Moru

Veliki hoteli imaju velik smještajni kapacitet i velik broj različitih sadržaja, a hotelski odjeli se dijele na manje poslovne jedinice (npr. različite punktove hrane i piće – restorane, barove i sl.) pa imaju znatno veći broj organizacijskih jedinica i znatno veći broj različitih radnih mesta.

Hotelski odjeli

Hotelski odjeli su organizacijske cjeline u hotelu u kojima se obavljaju istovrsni ili slični poslovi. Hotelski odjeli se dijele na:

- operativne hotelske odjele, u kojima osoblje dolazi u izravan kontakt s gostima, kao što su smještaj, hrana i piće, kongresni odjel, rekreacijski /wellness i slično;
- podržavajuće hotelske odjele, koji svojim poslovanjem omogućuju cijelovito poslovanje hotela (administracija i pravni poslovi, financije i računovodstvo, prodaja i marketing, ljudski resursi, održavanje)

Organizacijska shema hotela srednje veličine

Zadaci za učenike:

Pogledajte u [Radnim listovima](#) primjere organizacije velikih hotela.

Odredite organizaciju hotela kojeg ste osnovali – nacrtajte shemu i odredite poslove za svaki odjel, po koracima:

- definirajte operativne hotelske odjele u svom hotelu
- definirajte hotelske odjele podrške
- za svaki odjel, odredite poslove koje će obavljati
- odredite voditelja svakog odjela.

ZAPOŠLJAVANJE U HOTELU: POSLOVNA IDEJA O HOTELU I OSNIVANJE HOTELA

Nakon ovog poglavlja u enici ebiti u mogu nosti:

- ✓ *odrediti potreban broj zaposlenih i radna mjesta u hotelu*
- ✓ *napraviti plan potreba za zaposlenicima u hotelu*
- ✓ *pripremiti natje aj za radna mjesta u hotelu*
- ✓ *napisati molbu - prijavu za posao u hotelu i životopis*
- ✓ *razumjeti proces ocjene prijava za posao i provo enje selekcijskog intervjeta*
- ✓ *ispuniti ugovor o radu*

Zaposlenici hotela (broj i vrste radnih mjestra)

Hotelijerstvo je radno intenzivna djelatnost jer je za pružanje usluga potreban velik broj specijaliziranih zaposlenika. Kako bi se u hotelu poslovni procesi mogli odvijati nesmetano, na zadovoljstvo gostiju, uz ostvarivanje profitabilnog poslovanja, potrebno je na odgovaraju i na i nisplanirati broj zaposlenih u hotelu. Pritom je važno voditi ra una o:

- standardima broja zaposlenih u hotelu koji omogu avaju u inkovito obavljanje svih zada a,
- potrebnim vrstama radnih mjestra i izvršitelja po svakom radnom mjestu u hotelu.

Broj zaposlenih u hotelu

Potreban broj zaposlenih hotelu ovisi o nekoliko faktora:

- Veli ini hotela – broju smještajnih jedinica;
- Razdoblju poslovanja kroz godinu (odnosno sezonalnosti poslovanja);
- Kategoriji smještajnog objekta, odnosno kvaliteti ponude;
- Sadržajima hotela.

Standardi potrebnog broja zaposlenih u hotelu iskazuju se putem prosje nog godišnjeg broja zaposlenika po smještajnoj jedinici, a rasponi ovise o vrsti i broju sadržaja u hotelu.

Prosječan godišnji broj zaposlenih po smještajnoj jedinici hotela

Hoteli pune usluge – razdoblje poslovanja	5*****	4****	3***
cjelogodišnje	0,85 – 1,2	0,7 – 0,85	0,5 – 0,65
sezonsko	-	0,5 – 0,65	0,3 – 0,55

Izvor: Prilagođeno prema: Horwath HTL, 2009.

U hotelima više kategorije gostima se pruža viša razina kvalitete, što uvjetuje ve i potreban broj zaposlenika. Raspon unutar pojedine kategorije uvjetovan je raznolikoš u ponude tj. injenicom da hotel osim smještaja i osnovne usluge hrane i pi a ima i ponudu kongresnih, rekreativnih ili npr. wellness usluga. Obrazovna i kvalifikacijska struktura zaposlenih u hotelu uobi ajeno sadrži maksimalno 10% visokoobrazovanih stru njaka u ukupnom broju zaposlenih, 40%-60% zaposlenika srednje stru ne spreme, a ostatak ine kvalificirani i nekvalificirani zaposlenici. Hoteli s cjelogodišnjim poslovanjem uobi ajeno ne zapošljavaju sezonske djelatnike iako je mogu e da u razdobljima najve e zauzetosti angažiraju dodatne zaposlenike, a što je ipak svedeno na minimum i karakteristi no za objekte niže kategorije.

Hoteli sa sezonskim poslovanjem zapošljavaju relativno mali broj stalnih zaposlenika, a standardno angažiraju sezonske djelatnike u razdobljima najve e zauzetosti (tzv. visokoj sezoni). U tim razdobljima sezonskih broj zaposlenika naj eš e je ve i od broja stalnih zaposlenika (estimativno je 60:40 sve do 80:20 u korist sezonskih zaposlenika). U Hrvatskoj je glavna sezona (tzv. visoka sezona) u razdoblju srpanj-kolovoz, a zapošljavanje sezonskih zaposlenika po inje ve od ožujka ili travnja i uobi ajeno traje do listopada.

Garni hoteli, to jest hoteli koji nude samo preno ište, bez doru ka, uobi ajeno zapošljavaju 0,20-0,25 zaposlenika po smještajnoj jedinici hotela.

Vrste radnih mesta u hotelu

Tipi ne vrste radnih mesta u odjelu smještaja i odjelu hrane i pi a u hotelu su navedene sljede im primjerom.

Primjer:

PLAN POTREBNIH LJUDSKIH POTENCIJALA U HOTELU

- VRSTE RADNIH MJESTA U HOTELU PO ODJELIMA

(Gradski hotel 5****105 soba; cjelogodišnje posovanje)

Odjel hotela	Vrste radnih mesta	Broj zaposlenika
Prijamni odjel i portirница	voditelj recepcije	1
	receptionari	5
	mjenjac	2
	concierge	2
	portir–nosac prtljage	3
Doma iinstvo	glavna doma ičica	1
	nadzornica	2
	sobarice	12
	ista ice	5
Hrana i pi e	voditelj odjela hrane i pi a	1
	šef kuhinje	1
	kuhари	4
	pomo no osoblje u kuhinji	12
	voditelj sale restoran	1
	voditelj bara	1
	konobari/šankisti	15
	serviri	6
	somelier	1
Rekreacija	Voditelj spa/wellnessa	1
	Djelatnici spa/wellnessa	4
	Djelatnici na bazenu	2
Konferencije i banketi	Voditelj konferencija i banketa	1
	Djelatnici konferencija i banketa	3
Administracija	Direktor hotela	1
	Financije i kontroling	3
	Op i, pravni i kadrovske poslovi	2
Marketing i prodaja	Direktor marketinga i prodaje	1
	Djelatnici marketinga i prodaje	2
Tehni ka služba	Voditelj tehni ke službe	1
	Djelatnici tehni ke službe	3
	UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	99

Elementi opisa poslova

Organizacijska jedinica kojoj pripada radno mjesto

Neposredno nadređeno radno mjesto

Svrha posla

Područja rada / popis poslova i radnih zadataka

Odgovornosti

Potrebna stručna spremna

Potrebno radno iskustvo

Potrebne vještine i sposobnosti

Dakle, ukupan broj zaposlenih je 99, a hotel ima 105 soba, po sobi iznosi: $99 / 105 = 0,94$ zaposlenika, što se uklapa u standarde hotela s pet zvjezdica.

Za svako od navedenih radnih mesta u hotelu treba postojati opis poslova i radnih zadataka s kojim treba upoznati novog zaposlenika prilikom zapošljavanja u hotelu.

Opis poslova i radnih zadataka tipi ne sadrži sljede e elemente:

Zadaci za u enike:

Odredite ukupan broj zaposlenih u vašem hotelu, ovisno o njegovom kapacitetu (broju soba), odabranoj kategoriji i razdoblju poslovanja (cijelogodišnje ili sezonsko).

Ukoliko ste osnovali sezonski hotel (koji ne posluje cijele godine), napravite vremenski plan zapošljavanja potrebnih sezonskih zaposlenika. Za odjel recepcije odredite vrste radnih mesta.

U Radnim listovima pogledajte opise poslova za radna mjesta na recepciji – primjer jednog hotela 4**** u Hrvatskoj.

Standardi izgleda i ponašanja zaposlenika hotela

Hotelijerstvo je uslužna djelatnost, stoga je kvaliteta usluga i odnos prema gostu uvijek na prvom mjestu. Oni u velikoj mjeri utje u na kvalitetu samog hotela.

Zaposlenici prijamnog odjela (jednako kao i uslužno osoblje u odjelu hrane i pi a) su u izravnom odnosu s gostom te je zato izuzetno važno kakav je njihov odnos s gostom jer to utje e na ukupan dojam i doživljaj gosta u hotelu.

Standardi izgleda zaposlenika

Izgled zaposlenika prijamnog odjela u velikoj mjeri utje e na prvi dojam koji gost dobiva o samom hotelu. Izgled zaposlenika obuhva a radnu odje u (uniformu), cipele, frizuru, njegovan izgled, miris, držanje i nakit. Osoblje koje je u neposrednom kontaktu s gostima uobi ajeno nosi uniformu (a to se odnosi i na zaposlenike prijamnog odjela). No, valja zapamtiti da i zaposlenici hotela koji nisu u izravnom kontaktu s gostima i nemaju obvezu nositi uniformu, moraju se pridržavati osnovnih pravila urednog i njegovanog izgleda.

Hotelsko osoblje koje nosi uniformu treba se pridržavati ovih osnovnih pravila:³

- Uniformu osigurava hotel, a zaposlenik je dužan paziti da uvijek bude ista i uredna te redovito održavana. Košulja se mijenja svakog dana. Osoblje uva uniforme u ormari ima garderobe, uniforme se predaju doma instvu, a pere ih pronača rublja.
- Cipele koje se nose uz uniformu su uobi ajeno crne, srednje visine potpetica (žene), obavezno zatvorene na prstima i peti, a osoblje mora paziti da su uvijek iste. Ljeti je zabranjeno nositi cipele na bosu nogu. Arape za žene moraju biti boje kože ili sive, odnosno crne. Zabranjene su upadljive boje arapa.
- Kosa treba uvijek biti ista i ne smije padati preko lica, mora biti skupljena, a kop e i vrpce ne smiju biti jarkih boja.
- Muško osoblje mora biti uvijek obrijano, a ukoliko nose bradu, ona treba biti uredno podrišana.
- Nokti na rukama moraju uvijek biti uredno podrezani, a ruke iste i njegovane.
- Šminkanje mora biti diskretno, kao i parfem. Parfem nije dopušten kod zaposlenika koji poslužuju hranu. Dezodorans koji sprjeava mirise znoja je obavezan.
- Nakit je dopušten, ali mora biti diskretan. Muškarcima nisu dopuštene narukvice niti naušnice.
- U garderobi zaposlenici trebaju uvati osnovni higijenski pribor, kao što je etkica i pasta za zube, dezodorans, ešalj, britvica za brijanje za muškarce.

Zapamtite:⁴

- ♦ Kod osoblja hotela nisu dobrodošli vidljiva tetovaža, piercing, neobi ne frizure ili boje kose, nakit na zubima, upadljiv nakit i sli no.
- ♦ Nije dopušteno nošenje prsluka ili džempera preko uniforme.
- ♦ Zaposlenicima je apsolutno zabranjeno žvakanje tijekom rada (žvaka e gume ili hrane).

U nekim hotelskim i sli nim objektima (npr. hostelima, hotelima niže kategorije i sl.) vlada ležerniji ugo aj, pa su ponekad i pravila odijevanja osoblja opuštenija. Sli no je i u hotelima koji posluju u specijalnim klimatskim uvjetima (npr. u nekim hotelima u toplijim krajevima uniforma se sastoji od bermuda).

Standardi ponašanja zaposlenika hotela – prijamni odjel

S obzirom da je prijamni odjel prvi s kojim se gost susre e u hotelu, odnos s gostom je od klju nog zna enja. Treba zapamtiti da je gost najvažnija osoba u hotelu te da mu se u svakoj komunikaciji treba iskazivati pristojnost, srdnost i ljubaznost.

Neka od osnovnih pravila ponašanja zaposlenika prijamnog odjela (recepције) su sljede a:⁵

³ Tomaševi Amelia, Rašan Križanac Marija, Komen Bujas Natali, Serdar Duško. Zagreb : Briga o gostu. British Council, Agencija za strukovno obrazovanje, 2009.

⁴ Tomaševi Amelia, Rašan Križanac Marija, Komen Bujas Natali, Serdar Duško. Zagreb : Briga o gostu. British Council, Agencija za strukovno obrazovanje, 2009.

⁵ Gali i , Vlado. Hotelska prodaja i recepcionsko poslovanje. Opatija : Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, 2012.

- Opće je pravilo za osoblje na recepciji: kada gost stoji i recepcionar mora stajati, a kada gost sjedi i recepcionar može sjesti.
- Susretljiva komunikacija s gostima je od izuzetne važnosti, toplina i osmijeh, ali i profesionalnost su pritom neophodni u svakoj prilici.
- Strogo je zabranjeno pušenje i žvakanje za recepcijskim pultom.
- Diskrecija je osnova ponašanja recepcionara: davanje bilo kakvih informacija o gostima hotela je strogo zabranjeno (osim djelatnicima MUP-a). Ukoliko stranka želi razgovarat i s gostom, provjeri se je li gost u sobi - gosta se zove u sobu ili se ostavlja poruka ukoliko se gost ne nalazi u sobi.
- Osobama koji nisu gosti hotela, zabranjen je ulazak u sobe.
- Radne površine u svako doba moraju biti uredne i pospremljene, kako s vanjske, tako i s unutrašnje strane. U hotelima gdje se koriste ključevi soba, treba ih redovito uklanjati s recepcijskog pulta.
- Zabranjuje se ulazak iza recepcijskog pulta svim osobama osim osoblja recepcije, direktora, hotelske domaće. Isto tako, zabranjuje se zadržavanje rodbine ili prijatelja od strane osoblja recepcije ispred pulta recepcije.
- U pravilu, recepcionar u smjeni ne smije napustiti radno mjesto, a u slučaju više sile, obavezan je tražiti zamjenu.
- Svaki recepcionar u smjeni odgovoran je za dokumente koje gost predaje na recepciji. Uvid u takve dokumente ima samo osoba u smjeni, direktor, šef recepcije i djelatnik MUP-a.

Ostala, detaljna, pravila komunikacije s gostom će biti predmet sljedećih poglavlja ovog priručnika.

Zadaci za unike:

U Radnim listovima pogledajte standarde izgleda zaposlenika propisane u određenim hotelsko-ugostiteljskim poduzećima u Hrvatskoj. Proanalizirajte i raspravite u skupinama, koje su sličnosti i razlike između pojedinih primjera različitih poduzeća.

U skupinama raspravite vlastita iskustva boravka u hotelu, s aspekta ponašanja recepcionara prema gostima. Jesu li se recepcionari, prema vašim iskustvima, pridržavali svih prethodno navedenih pravila ponašanja?

U internetski pretraživač tipkajte ključne riječi „Dress code hotel staff“ i pogledajte stranice različitih hotelova koje se otvaraju na ovaj upit. Proanalizirajte razlike koje u standardima oblačenja hotelskog osoblja imaju različiti hoteli.

Natječaj za radna mjesta u hotelu

Kako bi hotel koji je osnovan mogao potražiti zapošljavati, potrebno je izraditi i objaviti natječaj za radna mjesta u hotelu. Kod izrade natječaja za radna mjesta valja voditi računa da su navedeni svi potrebni elementi.

Uobičajeni elementi natječaja za radna mjesta u hotelu

Mjesta na kojima se objavljaju natječaji za radna mjesta u hotelu

- Web stranice hotelova / hotelskih poduzeća
- Dnevne novine
- Specijalizirani web portalovi za zapošljavanja
- Specijalizirani stručni časopisi za hotelijerstvo i turizam

Primjer:

NATJEĆAJ ZA RADNO MJESTO OBJAVLJEN NA WEB STRANICI HOTELA

The screenshot shows a job listing for a receptionist position at Bluesun hotel Kaj****. The listing includes details about the location, requirements, and application process. A photograph of the hotel's exterior is also displayed.

Na severnim obroncima Zagrebačke gore, 40-km od Zagreba, nalazi se Marija Bistrica i Bluesun hotel Kaj****. Smješten u samom sredu Marije Bistrice, u neposrednoj blizini središnjeg trga, Bluesun hotel Kaj nudi jedinstveni doživljaj tog zegorskog mjesto.

Gost koji se vraća – Zapostenik koji napreduje – Kapital koji raste.

Za recepciju hotela Kaj tražimo visokomotiviranu i odgovornu osobu za rad na poziciji

RECEPCIONAR (m/ž)

Od kandidata očekujemo:

- minimalno SSS
- minimalno 1 godina radnog iskustva na istim poslovima
- poznавање englesког и njemačког језика
- visoka uslužnost i usmjerenošć na gosta

Ukoliko se prepoznaјete u navedenim uvjetima te želite postati dio našeg stručnog tima, prijavite se putem e-maila na ljudski.resursi@bluesunhotels.com

Zamolbe zaprimljene isključivo ovim putem bit će razmatrane.

Rok prijave: 01.06.2015.

Izvor: www.bluesunhotels.com, kolovoz 2015.

Primjer:

NATJEĆAJ ZA RADNO MJESTO OBJAVLJEN NA SPECIJALIZIRANOM WEB PORTALU ZA ZAPOŠLJAVANJE

The screenshot shows a job listing for a receptionist position on the MojPosao.net website. The listing includes details about the company, requirements, and application process. A photograph of a cocktail glass is visible on the page.

POČETNA POSLOVI POSLOPRIMCI TVRTKE VIESTI SAVJETI

PRIJAVA EN

MojPosao

KOKTELIHR

VIJEĆE JE ZA Osječenje

ZA POSLODAVCE objavite oglas

Spremačica / domaćica (m/ž) - Malinska

Nazivnica • Prezaga • Spremačica / domaćica (m/ž)

Rok prijave: 15.08.2015. !

Poslodavac: MARE & MONS DELUXE

Adresa: Rova 43, 51 511 Malinska

Web: <http://www.maremons.hr>

Apartmanski kompleks smješten u borovima okruženoj uvali Rova, u Malinskoj na otoku Krku ističe se po svome položaju i prirodi, te klijenteli jače finansijske moći kojoj je važna prvaklasna usluga.

U četvrtoj sezoni rada, otvara se svih 19 smještajnih kapaciteta (ednosobnih i dvosobnih apartmana) i najveća privatna plaža u Malinskoj.

Poslovni uspjeh temeljimo na iznadprosječnim primanjima uposlenika, besplatnom ručku, redovitim finansijskim bonusima za izvrsnost i samoinicijativnost na radnom mjestu te plaćenim stručnim usavršavanjima i ugodnom atmosferom na radnom mjestu.

Želimo prvenstveno raditi sa dobro organiziranim, odgovornim, pozitivnim i simpatičnim osobama jer je Mare&Mons destinacija odmora naših klijenata i mjesto gdje svi zajedno možemo doživjeti nezaboravne trenutke, stiči korisna poznanstva i priliku za napredak.

Opis posla

Integralni hotel (19 apartmana) traži domaćicu - spremučicu (m/ž) koja bi se brinula o pospremanju apartmana. Prednost imaju osobe koje znaju kuhati i imaju iskustva u poslovima pospremanja soba/apartmana.

Želimo prvenstveno raditi sa dobro organiziranim, odgovornim, pozitivnim i simpatičnim osobama jer je Mare&Mons destinacija odmora naših klijenata i mjesto gdje svi zajedno možemo doživjeti nezaboravne trenutke, stiči korisna poznanstva i priliku za napredak.

Obvezne:

- dnevno i tjedno pospremanje jednosobnih i dvosobnih apartmana koji se sastoje od spavaće sobe, kupaoze i kuhinje s dnevnim boravkom
- briga o okolišu, vrtnim ležaljkama, čistoci privatne plaže
- sastavljanje dnevnog izvještaja o obavljenom poslu
- vođenje evidencije (prebrojavanje) o prljavom i čistom assortimanu za krevete (plahite, ručnici i sl.), pranje posteljnog assortimanu

Ugovor se sklapa do 29.9., a radi se u Malinskoj, tijekom sezone u jutarnjoj smjeni od 07:00 ili 08:00 h ujutru.

Uvjeti

- SSS
- obavezno testiranje sposobnosti i brzine kandidata u trajanju 1-2 dana

Prijave kandidata koje ne udovolje navedenim uvjetima neće ući u razmatranje.

Veselimo se prijavama kandidata koji udovoljavaju gore navedene uvjete.
Očekujemo CV u kojem je poželjna slika ili telefonski poziv.

Stručna spremna:

Srednja stručna spremna

Potrebne godine iskustva:

1

Vještine:

Internet

Što nudimo

Nudimo izazovno i dinamično radno okruženje s mogućnosti stalnog zaposlenja. Brinemo se za sve naše djelatnike jer mislimo da tek ako su oni zadovoljni, možemo zajedno uspjeti i stoga im nudimo smještaj i sufinanciramo ručak.

Upozlenici imaju jedan slobodan dan u tjednu tijekom ljeta.

Vrsta zaposlenja:

Na određeno vrijeme

Plaća:

Od 4000 do 5000 kn

Zadaci za učenike:

Na internetu pogledajte primjere objavljenih natjećaja za radna mesta u hotelu u određenim hotelsko-ugostiteljskim poduzećima u Hrvatskoj. Proanalizirajte i raspravite u skupinama, koje su sličnosti i razlike između pojedinih primjera različitih poduzeća? Jesu li u natjećaju ajima zastupljeni svi potrebni elementi?

Izradite natjećaj za nekoliko radnih mesta na recepciji hotela, rukovodeći se pritom elementima natjećaja, ali i primjerom opisa poslova za radna mesta na recepciji koji se nalaze u [Radnim listovima](#).

Molba – prijava za posao u hotelu

Na temelju objavljenog natjećaja za radno mjesto u hotelu, kandidati pišu molbu odnosno prijavu za posao.

Budući da poslodavac iz molbe/prijave za posao stječe prvi dojam o kandidatu, važno je da molba bude napisana najbolje moguće. Pritom pomažu sljedeće upute za pisanje molbi:

- ♦ Molba treba imati format standardnog poslovnog dopisa te ne treba biti duža od jedne stranice:
  - u gornji lijevi kut se upisuje kandidatovo ime i prezime i adresa
  - ispod toga mjesto i datum (desno)
  - ispod toga naziv hotela/poduzeća i adresa
  - ispod toga Predmet: Molba za posao xxx
  - nakon toga dopis počinje s: Poštovani,
  - a nakon toga slijedi tekst dopisa
  - dopis se završava s frazama: S poštovanjem, / Srdačan pozdrav,
- ♦ Poželjna struktura molbe za posao:
  - uvodni dio – na koje radno mjesto se prijavljujete,
  - središnji dio – služi za osobno predstavljanje i zašto mislite da ste dobar kandidat za objavljeni posao (istaknite važna znanja i vještine koje posjedujete za objavljeni posao),
  - završni dio – zbog čega ste zainteresirani za rad u navedenom hotelu.
- ♦ Pišite ciljano, uz određenu osobnu notu – treba biti jasno da se kandidat obraća konkretnom poslodavcu, a stil pisanja može biti važna prednost kandidata;
- ♦ Ponudite poslodavcu konkretni doprinos – što hotel dobije ako zaposli kandidata koji piše prijavu;
- ♦ Izostavite informacije koje ste već naveli u životopisu.

Primjer:

MOLBA ZA RADNO MJESTO RECEPCIONARA U HOTELU

Ivan Ivi
Gradska cesta bb
10000 Zagreb
E-mail: ivan.ivic@gmail.com
Mobitel: 098-xxx-xxxx

Zagreb, 1. travnja 2015.

HOTEL ZLATAREVO ZLATO
Kamenita vrata bb
10000 Zagreb

Predmet: Molba za posao recepcionara u hotelu Zlatarevo zlato

Poštovani,

Obrađam Vam se slijedom objavljenog natječaja za radno mjesto recepcionara, koje sam zamijetio na vašoj web stranici.

Završio sam srednju Ekonomsko-birotehničku školu u Slavonskom Brodu, a tijekom školovanja obavio sam stručnu praksu u hotelu Sava u Slavonskom Brodu. Također sam u trećem razredu srednje škole počeo učiti izvannastavnu aktivnost Vježbeni kit hotel, gdje sam stekao praktična iskustva rada u hotelu. Nakon završetka škole, tri mjeseca (od lipnja do listopada) sam radio kao sezonski zaposlenik hotela More, na radnom mjestu recepcionara, gdje sam obavljao sve zadatke recepcionara, uglavnom komunicirajući s gostima s engleskog i njemačkog jezika. Izrazito sam komunikativna osoba i razumijem važnost individualnog odnosa s gostima hotela. Od gostiju hotela i poslodavca sam tijekom zaposlenja dobivao pohvale za rad.

Hotel Zlatarevo zlato pratim od njegova otvaranja te mi se izuzetno dopada Vaše tržišno pozicioniranje i ukupno komuniciranje s tržištem. Vjerujem da bih svojom visokom razinom posvećenosti gostima, kao i svojim praktičnim vještinama doprinio uspjehu hotela u budućnosti.

Nadam se da ćete mi pružiti priliku da se predstavim na razgovoru za posao. Dostupan sam na broj mobitela ili elektronske pošte navedene prethodno.

S poštovanjem,

Ivan Ivi

Prilozi:

- Svjedodžba o završenom srednjoškolskom obrazovanju
- Svjedodžba o završenom tečaju njemačkog jezika
- Životopis

Zadaci za unike:

Na internetu (na specijaliziranim web portalima za zapošljavanje te na web stranicama hotela) pronadite natječaje za radna mjesta u hotelu. Napišite svoje molbe – prijave na objavljeni posao, vodeći računa o strukturi molbe navedene prethodno u priručniku te detaljno prikazane u [Radnim listovima](#). U skupinama proanalizirajte svaku molbu, utvrđuite njene dobre i loše strane te mogućnosti za poboljšanja.

Životopis

Na temelju objavljenog natječaja za radno mjesto u hotelu, zajedno s molbom/prijavom za posao, kandidati pišu životopis.

Na sastavljanje životopisa treba obratiti punu pozornost jer pruža sliku o samom kandidatu i može ga izdvojiti iz mnoštva prijava za posao koje poslodavac prima. Na bazi molbe i životopisa, poslodavac će odlučiti da li će kandidata pozvati na razgovor ili ne.

Jedna od uobičajenih standardnih oblika životopisa je Europass životopis, koji je pregledan i sveobuhvatan.

- U pisanju životopisa treba se usredotočiti na bitno, treba biti jasan i sažet. Preporučuje se da životopis bude napisan na maksimalno 2 stranice.
- Osim sadržaja, vrlo je važan izgled životopisa: vrsta slova (fontovi), naglašavanje, pravopis i gramatika te pridržavanje strukture obrasca životopisa.
- U životopisu treba istaknuti znanja i vještine koje su važne za konkretno radno mjesto.

Pri pisanju životopisa vrijede određena pravila:

CURRICULUM VITAE

Latinski naziv za životopis se također koristi u praksi (Curriculum Vitae).
Uobičajeni sadržaj životopisa:

- ◆ Osobni podaci
- ◆ Fotografija
- ◆ Obrazovanje
- ◆ Radno iskustvo
- ◆ Poznavanje jezika i računalnih aplikacija
- ◆ Aktivnosti, članstva u udruženjima
- ◆ Nagrade i priznanja
- ◆ Preporuke (pismo preporuke za kandidata može napisati profesor ili poslodavac, a u njemu opisuju kandidatove osobine koje se traže natječajem)

Primjer: ŽIVOTOPIS (Prilog Molbi za radno mjesto recepcionara u hotelu)

Curriculumvitae

OSOBNE INFORMACIJE

Ivan Ivić

 Gradska cesta 11b, 10000 Zagreb, Hrvatska
 01 1234567890 | 098 7654321
ivan.ivic@gmail.com
 Spoluško | Datum rođenja 01/04/1997 | Državljanstvo hrvatsko

RADNO MJESTO NA KOJE SE PRIJAVLJUJETE

Radno mjesto recepcionera u hotelu Zlatarevo zlato

RADNO ISKUSTVO

06/2015 – 09/2015 Hotel More, otok Ist
 Hotel More, otok Ist
 • Recepcionar

OBRAZOVANJE / OSPOSOBLJAVANJE

2011- 2015. Hoteljersko-turistički tehničar
 Ekonomsko-budućinska škola Slavonski Brod
 • Praksu hotelu Sava u Slavonskom Brodu
 • Sudjelovanje izvrsnostne aktivnosti Vježbenički hotel

OSOBEVJEŠTINE

Materinski jezik: Hrvatski jezik

Ostali jezici	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PSANJE
	слуша	čita	gov. interakcija	gov. produkcija	
Engleski	B2	B2	B2	B2	B2
	Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.				
Njemački	B1	B1	B1	B1	B1
	Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.				
Stupnji: A1/2 - Podsnik - B1/2 - Samostalni korisnik - C1/2 - Skupni korisnik Zajednički europski referentični jezici					
Komunikacijske vještine → Odlične komunikacijske vještine dodatno razvijene tijekom rada na mjestu recepcionera u hotelu					

	<p>Računalne vještine • Dobro vladanje alatima Microsoft Office™ • Dobro vladanje receptacijskim softverom</p> <p>Vozilačka dozvola • B kategorije</p> <p>PRILOZI</p> <p>• preslikavljeno dozvole srednje škole</p>	
--	--	--

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pronađite detaljne upute za pisanje Europass oblika životopisa i prazni životopis u Europass formatu. Ispunite ga za željeno radno mjesto u hotelu, kao prilog molbi za posao koju ste prethodno napisali.

U skupinama proanalizirajte svaki životopis, utvrđite dobre i loše strane te mogućnosti za poboljšanja.

Ocjena pristiglih molbi za posao

Zadaci za učenike:

U skupinama proanalizirajte i procijenite molbe i životopise koje ste napisali za radna mjesta u hotelu. Rangirajte prijave za svako radno mjesto na temelju molbe i životopisa

Na temelju primljenih molbi za posao, poslodavac obavlja njihovu ocjenu, najčešće e-vode i računa o sljedećem:

Procjena pristiglih molbi za posao

Da li su molba i životopis primljeni u naznačenom roku natječaja?

Odnosi li se prijava na sadržaj objavljenog natječaja?

Sadržava li prijava svu traženu dokumentaciju?

Ispunjava li kandidat uvjete iz natječaja?

Zadovoljava li prijava za natječaj formu?

Zadovoljava li životopis formu?

Imaju li molba i životopis pogrešaka (pravopisnih, gramatičkih)?

Ima li kandidat preporuke?

Kakav je opći dojam o molbi?

Razgovor za posao – seleksijski intervju

Nakon što poslodavac procijeni primljene prijave za posao (molbe sa životopisima), uobičajeno temeljem toga odabere kandidate u uži krug te s tim kandidatima provede seleksijski intervju.

Na seleksijskom intervjuu poslodavac od kandidata prikuplja dodatne informacije i donosi stav o kandidatovim ukupnim sposobnostima za traženo radno mjesto. Seleksijski intervju je odlična prilika da kandidati poslodavcu dodatno predstave svoje sposobnosti i vještine za radno mjesto. Poslodavci na ovom razgovoru uobičajeno ukratko predstave hotel odnosno hotelsku poduzeća.

U praksi postoji više vrsta seleksijskih intervjuja:

- strukturirani intervju, u kojem poslodavac svim kandidatima postavlja ista, unaprijed definirana pitanja, koja su formulirana prema zahtjevima traženog radnog mjeseta; na taj način može izravno uspoređivati kandidate;

- polustrukturirani intervju, u kojem poslodavac ima unaprijed određenu samo temu intervjuja, a ne i pitanja (intervju ima poluslobodnu formu jer se pitanja razlikuju od kandidata do kandidata);
- slobodni intervju, u kojem poslodavac u razgovoru sa svakim kandidatom dopušta da se otvaraju teme i pitanja.

Treba znati da se za određena radna mjesta sa složenijim poslovima, prije seleksijskog intervjuja, mogu provoditi testiranja kandidata. Testovi, ovisno o vrsti radnog mjeseta, mogu biti:

- upitnici osobnosti – vrlo čest u hotelijerstvu, budući da se radi o uslužnoj djelatnosti gdje je osobnost zaposlenika bitna
- testovi kognitivnih sposobnosti
- uzorci posla
- testovi fizičkih sposobnosti.

Zadaci za učenike:

Kako bi se pripremili za vođenje seleksijskog intervjuja, u internetski pretraživač utiskajte riječ „pitanja na intervju za posao“ te proučite različite web stranice na kojima se navode tipi na pitanja i mogući odgovori. Svakako proučite web stranicu portala Moj Posao.net (www.moj-posao.net) gdje ćete naći 90 pitanja na razgovor za posao, a najčešća pitanja su ujedno i dodatno obrazložena.

Na temelju molbi za posao koje ste napravili, organizirajte seleksijski intervju. Pripremite pitanja i provedite intervju.

Neka dio razgovora za posao bude na stranom jeziku, a pritom nastavnik stranog jezika može voditi intervju u ulozi poslodavca – hotelijera.

Odabir zaposlenika i sklapanje ugovora o radu

Nakon završenih selekcijskih intervjuja, poslodavac odabire najprikladnijeg zaposlenika za traženo radno mjesto. Između poslodavca i zaposlenika se sklapa ugovor o radu u pisanom obliku.

Svi ugovori o radu moraju biti u skladu sa Zakonom o radu. U hotelskim poduzećima u kojima postoji sindikat, ugovori o radu moraju biti usklađeni s uvjetima kolektivnog ugovora. Kolektivni ugovor ugostiteljstva su sklopili Sindikat turizma i usluga Republike Hrvatske, Sindikat Istre, Kvarnera i Dalmacije te Hrvatska udruženja poslodavaca – Udruženja ugostiteljstva i turizma.

Standardni dijelovi ugovora o radu su sljedeći:

- ♦ ugovorne strane (poslodavac i zaposlenik)
- ♦ mjesto rada
- ♦ naziv radnog mjesto (s kratkim opisom posla u samom tekstu ugovora ili se detaljniji opis posla za to radno mjesto prilaže ugovoru o radu)
- ♦ dan početka rada
- ♦ vrsta radnog odnosa (na neodređeno vrijeme ili na određeno vrijeme – u tom slučaju ugovor sadrži i očekivani datum završetka rada)
- ♦ broj dana plaćenog godišnjeg odmora
- ♦ otkazni rokovi
- ♦ iznos osnovne plaće, dodataka na plaću i razdoblja isplate primanja
- ♦ trajanje redovitog radnog dana ili tjedna.

Zapamtite:

Sezonski hoteli su oni koji posluju odredenog broja mjeseci kroz godinu. Na hrvatskoj obali i otocima, esti su sezonski hoteli koji po svojoj poslovanosti u travnju i posluju do listopada. U takvima hotelima je relativno mali broj stalno zaposlenih, a većina zaposlenika su sezonski zaposlenici s kojima se sklapa ugovor o radu na određeno vrijeme. Služba ljudskih potencijala sezonskog hotela mora svake godine zaposliti sezonske zaposlenike. Sezonski zaposlenici koje poslodavac ocjeni kvalitetnim imaju šansu raditi u istom hotelu i u sljedećoj godini.

Prema Zakonu o radu puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno. Zbog sezonskog karaktera turizma, moguće je preraspodjeljivanje radnog vremena, koja je predviđena i Kolektivnim ugovorom ugostiteljstva:

Zbog specifičnosti poslovanja i potreba organiziranja rada u ugostiteljstvu, osobito zbog pretežito sezonskog poslovanja, o tijednom i dnevnom rasporedu radnog vremena odlučuje poslodavac pisanim odlukom.

Zbog prirode poslovanja u ugostiteljskoj djelatnosti radno vrijeme preraspodjeljuje se tako da tijekom 12 neprekidnih mjeseci u jednom razdoblju traje duže, a u drugom razdoblju kraće od punog radnog vremena ili radnik u određenom razdoblju ne radi. Prosječno radno vrijeme tijekom trajanja preraspodjele ne smije biti duže od punog radnog vremena.

Razdoblje u kojem temeljem preraspodjele radno vrijeme traje dulje od punog radnog vremena može trajati najduže 6 mjeseci. Preraspodjeljeno radno vrijeme radnika ne smije biti duže od 60 sati tjedno, pod uvjetom da radnik dostavi pisani izjavu o dobrotvornom pristanku na takav rad. Radnik koji ne pristane na rad duži od 48 sati tjedno, ne smije zbog toga trpjeti štetne posljedice.

Primjer:

UGOVOR O RADU NA NEODRENO VRIJEME

Na temelju članka 10. Zakona o radu ("Narodne novine", broj 93/14) i odredaba Kolektivnog ugovora HOTEL ZLATAREVO ZLATO d.o.o., Zagreb, zastupano po direktoru Zlata Zlati, (u dalnjem tekstu: Društvo) i radnik IVAN IVIĆ, Gradska cesta bb, 10000 Zagreb (u dalnjem tekstu: Radnik) sklopili su sljedeći

UGOVOR O RADU

Iznak 1.

Ovim se ugovorom uređuju osnovne obveze i prava radnika i poslodavca sukladno Zakonu o radu.

Iznak 2.

Pored općih uvjeta za sklanjanje ugovora o radu (godine života i opća zdravstvena sposobnost), Radnik izjavljuje da posjeduje stručnu spremu i radno iskustvo prema podacima i dokumentacijom koju je Radnik dostavio Društvu prije sklanjanja ovog ugovora. Radnik također izjavljuje da odgovaraju istini podaci dani Društvu prethodno prije sklanjanja ovog Ugovora.

Iznak 3.

Ugovor o radu sklapa se na neodređeno vrijeme, a prava, obveze i odgovornosti Radnik ostvaruje od dana kad počne raditi.

Iznak 4.

Radnik će stupiti na rad temeljem ovog ugovora dana 1. travnja 2015. godine.

Iznak 5.

Radnik će obavljati poslove receptionar te poslove koji se obavljaju uobičajeno u istoj ili srođnoj obitelji poslova, a koji odgovaraju radniku po znanju, zanimanju i sposobnosti.

Radnik će poslove iz prethodnog stavka obavljati u Zagrebu.

Iznak 6.

Radnik će raditi u punom radnom vremenu od 40 sati tjedno. Raspored radnog vremena utvrđuje se u skladu s Kolektivnim ugovorom i odlukom Uprave Društva.

Iznak 7.

U tijeku rada koji traje najmanje šest sati dnevno, Radnik ima pravo na odmor (stanku) od 30 minuta.

Vrijeme i način korištenja stanke određuje se u skladu s Kolektivnim ugovorom i odlukom Uprave Društva.

Iznak 8.

Tjedni odmor Radnik će koristiti u pravilu u nedjelju. Ako Radnik zbog potreba procesa rada ili preraspodjele radnog vremena radi u nedjelju, dan tjednog odmora osigurava mu se način određen Kolektivnim ugovorom.

Iznak 9.

Radnik ima pravo na godišnji odmor u trajanju koje se utvrđuje sukladno odredbama Kolektivnog ugovora.

Iznak 10.

Radnik ima pravo na odsutnost s rada uz naknadu plaće (plaćeni dopust) te na neplaćeni dopust, u slučajevima i u trajanju utvrđenom u Kolektivnom ugovoru.

Iznak 11.

Radnik ima pravo na zaštitu na radu, pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava za slučaj bolesti, smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, starosti kao i na druge oblike socijalne sigurnosti u skladu sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom.

Iznak 12.

Plaća Radnika obraćava se i isplaćuje na način, u visini i u roku određenima Kolektivnim ugovorom i ovim ugovorom o radu. Za rad u redovitom radnom vremenu Radnik ima pravo na platu u iznosu koji se utvrđuje množenjem osnovice za izradu u mjesecu na osnovne plaće, utvrđene u Kolektivnom ugovoru, s koeficijentom 3,0. Plaća određena u ovom članku predstavlja osnovnu placu Radnika.

Iznak 13.

Osnovna plaća Radnika povećava se za svaku navršenu godinu radnog staža za 0,5%.

Iznak 14.

Osnovna plaća Radnika uvećava se za one sate rada koji su odrađeni u posebnim uvjetima rada (dvokratni i smjenski rad, rad noću, nedjeljom, na dane blagdana i neradnih dana određenih Zakonom i drugi posebni uvjeti). Posebni uvjeti iz prethodnog članka za koje radniku pripada pravo na uvećanje osnovne plaće i postotci povećanja plaće za rad u tim posebnim uvjetima utvrđuju se sukladno odredbama Kolektivnog ugovora.

Iznak 15.

Društvo se obvezuje isplatiti Radniku naknadu plaće te sve ostale naknade i davanja u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora.

Iznak 16.

Prilikom sklapanja ugovora o radu Radnik je dužan izričito se izjasniti o tome da li za svoj ili taj rad obavlja poslove iz djelatnosti koju obavlja Društvo (zabrana utakmice). Smatra se da je suglasnost za obavljanje određenih poslova dana jedino u slučaju kada Uprava pozitivno odgovori na pismeni zahtjev Radnika.

Radnik zaposlen u Društvu ne može, bez suglasnosti Društva, za vrijeme trajanja ugovora o radu raditi u dopunskom radu ili biti u ugovornom odnosu u drugom društvu ili kod drugog poslodavca, niti smije podatke ili znanja koristiti u vlastitoj djelatnosti, društvu ili radionici, niti kao sporedno zanimanje, posebno ako bi to predstavljalo nelojalnu utakmicu za Društvo ili odavanje poslovne tajne Društva.

Iznak 17.

Za vrijeme trajanja zabrane utakmice, Društvo ima pravo od Radnika, za nepoštivanje zabrane utakmice, tražiti naknadu štete.

Zabrana utakmice odnosi se i na korištenje podataka ili znanja koje je Radnik stekao ili stječe u Društvu prema trećima, posebno ako bi to predstavljalo nelojalnu konkureniju za Društvo i odavanje poslovne tajne Društva.

Iznak 18.

Ovaj ugovor prestaje u slučaju evima i na način određenim Zakonom i Kolektivnim ugovorom. Za slučaj otkaza ugovora o radu ugovara se otkazni rok sukladno odredbama Kolektivnog ugovora.

Ako radnik ne poštuje ugovoreni otkazni rok, pa mu radni odnos prestane prije isteka otkaznog roka, a Društvo s time nije suglasno, dužan je naknaditi Društvu štetu.

Iznak 19.

Društvo i Radnik dužni su poštivati i primjenjivati pravila zaštite na radu određena propisima o zaštiti na radu, Kolektivnim ugovorom i aktima Društva. Ovisno o procesu rada i specifičnostima tehničkog postupka Društvo je dužno osigurati Radniku odgovarajuća osobna zaštitna sredstva i zaštitnu radnu odjeću.

Iznak 20.

Društvo i Radnik izjavljuju da potpisom ovog ugovora prihvataju odredbe Kolektivnog ugovora Društva te sve kasnije anekse koji budu pravovaljano sklopljeni između Društva i sindikata. Sukladno gornjem, stranke izjavljuju da je sastavni dio ovog ugovora i tekst Kolektivnog ugovora iz stavka 1. ovog iznaka.

Iznak 21.

Zaštita prava Radnika ostvaruje se sukladno odredbama Zakona i Kolektivnog ugovora.

Iznak 22.

Radnik izjavljuje da je prilikom potpisivanja ovog ugovora, od strane Društva, upoznat s propisima o radnim odnosima, organizacijom rada i zaštitom na radu.

Iznak 23.

Odredbe ovog ugovora o radu primjenjuju se od dana sklapanja ugovora.

Iznak 24.

Ovaj ugovor sačinjen je u 2 (dva) istovjetna primjerka, od kojih svaka strana dobiva po jedan primjerak i smatra se sklopljenim kada ga potpišu obje ugovorne strane.

Br. ugovora: 035/2015

U Zagrebu, 1. travnja 2015.

HOTEL ZLATAREVO ZLATO d.o.o.

Direktor _____

RADNIK

Zadaci za unike:

Temeljem prethodno navedenih standardnih elemenata ugovora o radu i primjera ugovora o radu na određeno vrijeme, napravite ugovor o radu za radno mjesto u hotelu kojeg ste osnovali.

Pogledajte također i ugovore o radu na određeno vrijeme koji su navedeni u [Radnim listovima](#).

RECEPCIJSKI SOFTWARE U HOTELU

Nakon ovog poglavlja u enici ebiti u mogu nosti:

- ✓ razumjeti temeljne obrasce recepcijskog softwarea u hotelu
- ✓ svladati praktičnu radu recepcijskom softwareu

Uvod u recepcijski software

U praksi je razvijeno mnogo različitih raznih aplikacija za recepcijsko poslovanje. Ovisno o proizvođačima, postoje određene razlike između različitih vrsta aplikacija za recepciju, međutim svrha svih programa je da zaposlenicima recepcije olakša i ubrzava obavljanje osnovnih recepcijskih poslova. Tipično, minimalne vrste rada uključuju podrške/obrazaca koji su raspoloživi u recepcijskom softwareu (primjereni za manje hotele) su sljedeće:

- unos i prijava rezervacija, zaprimanje gosta (check-in),
- vođenje adresara stalnih gostiju,
- vođenje podataka o boravku gosta i njegovim uslugama,

- prijava gosta u turističke zajednice i MUP,
- izrada, štampanje i naplatara una,
- odjava gosta (check-out),
- blagajnički izvještaj,
- izrada osnovnih statističkih i finansijskih izvještaja.

U većim hotelima se uobičajeno primjenjuje složeniji recepcijski software, koji predstavlja jedan od modula ukupnog hotelskog softwarea, u kojem su povezani različiti moduli (recepција, prodaja, mjenjačko poslovanje, hrana i piće, blagajna, financije i računovodstvo, ljudski resursi i slično itd.).

Obrasci recepcijskog softwarea

Razni programi recepcijskog poslovanja koji je nabavljen u sklopu projekta „Youthpower – The Power of Tomorrow“ pokriva različite aspekte poslovanja od knjigovodstva preko vanjskih suradnika (agencija i sl.) do svih potrebnih ispisa (statistika, knjige, prijava i odjava gostiju itd.).

Razni programi recepcijskog poslovanja koji je nabavljen za potrebe vježbenog hotela sadrže sljedeće obrasce:

- matični podaci o kapacitetima (sobama), uslugama, gostima,
- rezervacije kapaciteta, prijem gosta s rezervacijom i direktno primanje gosta,
- grafički pregled zauzeća i rezervacija,
- ispis prijave i odjave gostiju,
- prijava i odjava MUP-u i TZ-u mailom,
- izrada i ispis hotelskih računa,
- grupno izdavanje računa,
- kopije izdanih računa,
- knjiga domaćih gostiju,
- knjiga stranih gostiju,
- evidencija troškova po gostu i smještajnom kapacitetu,
- evidencija po recepcionarima,
- rekapitulacija prometa po agencijama i recepcionarima,
- rekapitulacija po uslugama i po vrsti plaćanja,
- statistika broja gostiju i raspodjeljivanja po agencijama i po državama.

Osnovni ekran nabavljenog recepcijskog softwarea

Zadaci za upravu:

Na realnim i vježbenim hotelima ispunite sve raspoložive obrasce recepcijskog softwarea, koristeći pritom upute za popunjavanje koje se nalaze ugrađene u program na realnom hotelu.

POSLOVANJE PRIJAMNOG ODJELA: AKTIVNOSTI PRIJE DOLASKA GOSTA U HOTEL

Nakon ovog poglavlja u enici e biti u mogu nosti:

- ✓ profesionalno telefonski i pisano komunicirati s gostima prije njihovog dolaska u hotel
- ✓ primiti rezervaciju gostiju za hotel i potvrditi rezervaciju ili ju otkloniti
- ✓ pratiti trenutnu listu rezervacija u hotelu
- ✓ razumjeti osnove prodaje hotelskih kapaciteta preko internetskih agencija
- ✓ razumjeti na ine rješavanja overbooking situacija

Telefonska i pisana komunikacija s gostom prije dolaska gosta u hotel

Gosti uobi ajeni telefonski zovu hotel ukoliko žele saznati odre ene informacije koje ne mogu saznati drugim putem (na internetskoj stranici hotela, u prospektu ili oglasu hotela i sl. no) ili ukoliko žele rezervirati smještaj i druge usluge u hotelu.

Ukoliko gost zove telefonom u hotel da bi se raspitao o hotelskoj usluzi ili pak želi rezervirati, potrebno je znati komunicirati s gustom kako bismo:

- ostavili dobar dojam na gosta (ljubaznost, profesionalnost),
- dali gостu sve informacije koje traži, na na in da budu to ne, istinite i potpune,
- zatražili od gosta sve informacije u vezi usluge koju želi rezervirati te mu ponudili sve opcije i dodatne usluge.

Osnove vještine telefonske komunikacije u prijamnom odjelu

Bez obzira s kim hotelski recepcionar komunicira telefonom, važno je ostaviti pozitivan i profesionalan dojam. To je uobi ajeni prvi kontakt s gustom, u kojem gost dobiva prvi dojam o hotelu.

Recepcionari se stoga u telefonskoj komunikaciji trebaju pridržavati sljede ih na elu:

- ➔ Telefonsku slušalicu podignite nakon drugog zvana, a najkasnije nakon tre eg.
- ➔ Ljubazno pozdravite i navedite ime hotela. Ve na po etku razgovora pokažite gostu svoj uslužni stav (na primjer, frazom: 'Kako Vam mogu pomo i?' ili sli no).
- ➔ Smiješite se za vrijeme telefonskog razgovora, smiješak automatski ini ton glasa ugodnijim.
- ➔ Za vrijeme telefonskog razgovora treba uspravno sjediti ili stajati, budu i da e se to ujedno osjetiti i u tonu glasa kroz dojam ve e zainteresiranosti i uslužnosti.
- ➔ Za vrijeme telefonskog razgovora, treba koristiti niže tonove glasa budu i da e na taj na in ton glasa u telefonskoj komunikaciji zvu ati autoritativnije i profesionalnije.
- ➔ Gostu treba dozvoliti da odredi tempo telefonskog razgovora (npr. ukoliko je gost u žurbi, recepcionar se tome u razgovoru treba prilagoditi i pružiti informacije brzo ili ukoliko gost ispituje detalje, recepcionar ne smije u telefonskom razgovoru iskazati nestrpljivost).
- ➔ U telefonskoj komunikaciji treba izbjegavati vrlo glasan ili vrlo tihi govor. Preglasan govor može preko telefona zvu ati grubo ili nametljivo, a tih govor sramežljivo ili nesigurno.
- ➔ Treba izbjegavati odgovore kao što su npr. „a-ha“ jer nisu u skladu s pravilima profesionalne komunikacije.
- ➔ Na kraju razgovora ljubazno zahvalite gostu i pozdravite.

Primjeri pozdrava i po etka razgovora s gostima hotela u telefonskoj komunikaciji:

Primjer:

UVODNI POZDRAV I PO ETAK TELEFONSKOG RAZGOVORA S GOSTOM NA TELEFONSKOJ RECEPCIJI
u tekstu u nastavku: G = gost, R = recepcionar

R: Dobar dan, hvala što ste nazvali hotel Zlatarevo zlato, Ivan pri telefonu. Kako Vam mogu pomo i?

G: Htjela bih napraviti rezervaciju u hotelu.

R: Izvolite, rado u Vam pomo i.

R: Dobro jutro, hvala što ste nazvali hotel Zlatarevo zlato, Sandra pri telefonu. Kako Vam mogu pomo i?

G: Htjela bih razgovarati s hotelskom prodajom.

R: Svakako gospo o, odmah u Vas spojiti s prodajom, molim samo sekundu pri ekajte. Srda an pozdrav!

R: Dobro ve e, hvala što ste nazvali hotel Zlatarevo zlato, Marko pri telefonu. Kako Vam mogu pomo i?

G: Htjela bih razgovarati s direktorom hotela.

R: Gospo o, direktor je trenutno odsutan iz hotela. Mogu li Vam ja ikako pomo i? Rado vam stojim na usluzi.

Primjeri dobre i loše prakse telefonske komunikacije recepcionara s gostima

Primjer:

TELEFONSKI RAZGOVOR S GOSTOM KOJI ŽELI SAZNATI ODREĐENE INFORMACIJE O HOTELU – Situacija br. 1
u tekstu u nastavku: G = gost, R = recepcionar

Zvoniti telefon na recepciji. Recepcionar se javlja na telefon nakon prvog zvona.

R: Dobar dan. Hotel Zlatarevo Zlato, Jasna priča na telefonu. Kako Vam mogu pomoći?

G: Dobar dan. Zanimale bi me neke informacije o hotelu. Došao bih u hotel sa suprugom i dvoje djece. Imate li sobu dovoljno prostora za dvije odrasle osobe i dvoje djece?

R: Žao mi je, gospodine, nemamo takvih smještajnih mogućnosti, ali mogu Vam ponuditi još bolje rješenje: imamo obiteljske sobe koje se sastoje od dvije dvokrevetne sobe međusobno spojene vratima. Ako ostajete dulje od tri dana i rezervirate obiteljsku sobu, možemo Vam ponuditi popust od 10%.

G: Da li to znači da bi djeca bila u odvojenoj, vlastitoj sobi? To mi se baš ne sviđa.

R: Zapravo, obitelji koje kod nas odsjedaju govore da im je to rješenje idealno jer mogu ostaviti otvorena vrata dječje sobe i imati direktni pogled na djecu. Navedite, kad djeca zaspnu, mogu pritvoriti vrata da ih ne smeta razgovor ili televizor. Imamo i dječje krevetiće za bebe i malu djecu, bit će nam draga postaviti dva dječja krevetiće u sobu, ako želite.

G: A što je sa uvanjem djece? Supruga i ja bismo možda navećer izasli pa me zanima da li imate tu uslugu?

R: Svakako gospodine, imamo dnevnu uslugu uvanja djece u našoj igraonici, a navećer imamo i mogućnost individualne usluge uvanja djece, gdje možete naručiti uvanje djece u hotelskoj sobi u večernjim satima, po prethodnom dogovoru. Naše djelatnice su specijalno educirane za dječju skrb, tako da su gosti izuzetno zadovoljni s ovom uslugom.

G: Odlično!

R: S obzirom da imate dvoje djece, mogu Vam tako preporučiti naše obiteljske sobe koje gledaju na unutarnji vrt hotela, tako da buka s prednje strane hotela ne dopire u sobe. Mislim da bi Vam takav izbor bilo odlično rješenje za obitelj.

G: Hvala Vam na informacijama, nazvat ću Vas kasnije za rezervaciju, nakon što sa suprugom dogovorim datum.

R: Bitće mi draga, stojim vam na usluzi. Srdačan pozdrav!

Primjer:

TELEFONSKI RAZGOVOR S GOSTOM KOJI ŽELI SAZNATI ODREĐENE INFORMACIJE O HOTELU – Situacija br. 2
u tekstu u nastavku: G = gost, R = recepcionar

Zvoniti telefon na recepciji. Recepcionar se javlja na telefon nakon petog zvona.

R: Da, Mihovil ovdje.

G: Dobar dan. Jesam li dobio hotel Zlatarevo zlato?

R: Jeste, što želite?

G: Zanima me da li još imate slobodnih soba u razdoblju od 15. do 20. rujna? Trebao bi mi smještaj za mene, suprugu i dvoje djece.

R: Provjerite u. Imamo još četiri sobe. Na koje imate želite rezervirati?

G: Zvao sam samo da provjerim, kasnije ću rezervirati. Da li nam možete organizirati prijevoz sa zračne luke do hotela, budući da dolazimo kasno noću?

R: Ne, to ne radimo.

G: Kakve nam vrste soba možete ponuditi?

R: Ovisi o vašem budžetu. Imamo apartmane koji su znatno skupljiji, a od soba imamo superior sobu, koja je također više vrijednija od standardnih soba.

G: Da li imate sobe koje su međusobno spojene vratima?

R: Da, imamo.

G: Hvala Vam na informacijama.

R: Doviđenja.

Zadaci za učenike:

Proanalizirajte prethodno navedene razgovore između recepcionara i gosta (situacija br. 1 i situacija br.2). Koji je recepcionar bolji i zašto? Koja od navedene dvije situacije je primjer dobre, a koja primjer loše prakse? Detaljno proanalizirajte obje situacije (rečenicu po rednicu) i raspravite da li Vam se stav i odgovori recepcionara one dobri ili biste ih mogli dodatno poboljšati? Raspravite u skupinama.

Nakon što završite raspravu, pogledajte u [Radnim listovima](#) analizu situacije br. 1 i situacije br. 2. Proučite i dodatno prokomentirajte.

Podijelite se u skupine od 4, 6 ili 8 učenika. Unutar svake skupine metodom 'brainstorminga' (oluja ideja) kreativno razmišljajte i smislite situacije telefonskih razgovora između recepcionara i gosta. Smislite neke uobičajene upite gosta i one manje uobičajene. Zapišite razlike u informacije koje gost želi saznati kada telefonski zove hotel, kao i tempo razgovora koji gost želi (npr. žuri mu se ili želi detaljne informacije i sl.). Dva učenika simuliraju telefonski razgovor recepcionara i gosta na jednu od zadanih tema koje ste zapisali, a ostali učenici prate razgovor. (Gost može zvati hotelsku recepciju da bi se npr. informirao o vrstama soba, cijenama, popunjenošću hotela u određenom razdoblju, odredenim dodatnim uslugama hotela i slično.) Nakon završetka svakog razgovora između recepcionara i gosta, učenici iz skupine koji nisu sudjelovali u razgovoru navode dobre i loše strane stava i odgovora recepcionara te predlažu načine kako se razgovor može poboljšati da bi gost dobio potpunije informacije i bolji dojam o hotelu. Nakon toga drugi par učenika preuzima uloge recepcionara i gosta, a ostali učenici slušaju razgovor, ocjenjuju i daju prijedloge poboljšanja.

U [Radnim listovima](#) pronađite upute recepcionarima za telefonsku komunikaciju s gostima. Slijedeće i ove upute, u parovima simulirajte telefonske razgovore recepcionara i gosta.

Za dodatne ideje o mogućim situacijama i pitanjima gostiju, pogledajte [Radne listove](#).

Rezervacije hotela

Rezervacija znači prethodno osiguranje smještajne jedinice ili ugostiteljske usluge (pansion, obrok, banket i sl.). Poslovi rezervacija se obavljaju u sklopu prijamnog odjela (neki hoteli imaju organiziran ured za rezervacije). Ured za rezervacije treba biti u stalnoj vezi s odjelom prodaje kako bi se sinkronizirale sve aktivnosti.

Recepcionari za potrebe obavljanja poslova rezervacija trebaju biti upoznati sa svim detaljima o hotelskoj ponudi i uvjetima, npr. moraju dobro poznavati:

- sve vrste sadržaja koje u hotelu postoje i usluga koje hotel pruža te cijene svih vrsta usluga,
- cijene svih usluga koje se nude kupcima,
- raspored, položaj, opremljenost i kategoriju (vrstu) soba,
- kako se služiti izvješćima/evidencijama o slobodnim kapacitetima.

Recepcionar za obavljanje poslova rezervacije treba imati:

- obrasce za potvrdu, promjenu i otkaz rezervacije,
- cjenike svih vrsta usluga i za individualne i za skupine,
- izvješća/evidencije o slobodnim kapacitetima,
- kompletan propagandni materijal (prospekte, informativne vodiće, prigodne ponude).

Rezervacije hotelskih usluga mogu se obaviti:

- izravno: usmeno, telefonski, pismeno, e-mailom, internetom, telefaksom,
- posredno: preko posrednika – putničke agencije.

Na svaki upit za rezervaciju hotel treba odmah odgovoriti na isti način kako ju je i primio.

Upit gosta za rezervaciju hotela

Neki od gostiju telefonski zovu hotel da bi rezervirali hotelske usluge. Slijedom ovih uputa za telefonsku komunikaciju s gostom, recepcionar treba od gosta na najlubazan i profesionalan način saznati sve potrebne za rezervaciju hotela.

Primjer:

TELEFONSKI RAZGOVOR S GOSTOM KOJI ŽELI REZERVIRATI TELEFONOM

u tekstu u nastavku G = gost, R = recepcionar

Zvoni telefon na recepciji. Recepcionar se javlja na telefon nakon drugog zvana.

R: Dobro jutro. Dobrodošli u hotel Zlatarevo Zlato.

G: Good morning.

R: Good morning, Sir. Welcome to The Zlatarevo Zlato Hotel.

G: Hi, I'd like to make a reservation for the third weekend in September. Do you have any vacancies?

R: Yes sir, we have several rooms available for that particular weekend. And what is the exact date of your arrival?

G: The 24th.

R: How long will you be staying?

G: I'll be staying for two nights.

R: How many people is the reservation for?

G: There will be two of us.

R: Adults?

G: Yes, two adults.

R: Would you like to have half-board or bed and breakfast service?

G: Bed and breakfast, please.

R: And would you like a room with twin beds or a double bed?

G: A double bed, please.

R: Great. Would you prefer to have a room with a view of the sea?

G: If that type of room is available, I would love to have a sea view. What's the rate for the room?

R: Your room is eight hundred and ninety kuna per night. Now what name will the reservation be listed under?

G: Bond, James Bond.

R: Could you spell your last name for me, please?

G: Sure. B-O-N-D.

R: And is there a phone number where you can be contacted, Mr. Bond?

G: Yes, my cell phone number is 999-99999.

R: Great. Now I'll need your credit card information to reserve the room for you. What type of card is it?

G: Visa. The number is 99999999.

R: And what is the name of the cardholder?

G: James T. Bond.

R: Alright, Mr. Bond, your reservation has been made for the twenty-fourth of September for a room with a double bed and the sea view. Check-in is at 2 o'clock. If you have any other questions, please do not hesitate to call us.

G: Great, thank you so much.

R: My pleasure. We'll see you in September, Mr. Bond. Have a nice day.

Gosti se *esto* pisanim putem obra *aju* hotelu ukoliko žele odre *enu* informaciju o hotelu ili ukoliko žele rezervirati smještaj u hotelu. U današnje vrijeme naj eš i oblik pisane komunikacije gostiju s hotelom je putem elektronske pošte. *Gost* obi no na internetskoj stranici hotela nalazi adresu elektronske pošte hotela na koju može poslati svoj upit za rezervaciju.

Od službe rezervacije odnosno recepcije hotela se o *ekuje* da na upit gosta odgovori što je prije mogu e (naj eš e isti ili sljede i dan).

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 1)

To: info@hotel-zlatarevo-zlato.hr

From: James.Bond@gmail.com

Dear Sirs,

I am writing you this e-mail to make reservations for one of your de luxe apartments, preferably with a splendid city view, for the dates of September 20 until September 25. My wife and I plan to arrive at your hotel at approximately 2:00 p.m. on the 20th of September and would like to request that we have lunch in your a la carte restaurant. I would also like to ask that you give us an extra duvet, as my wife always feels cold when visiting your city.

Should you need my credit card number for the purpose of reservation, please let me know. I hope to hear from you via an email with the reservation confirmation. If there are any other concerns that you would like discuss with me, you can reach me at 999-99999. My wife and I are very excited about staying in your hotel. Thank you.

James Bond.

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 2)

To: info@hotel-zlatarevo-zlato.hr

From: Mary.Brown@yahoo.com

Dear Sir,

I would like to make a reservation of a double bed superior room in your hotel Zlatarevo zlato for the dates November 28-30, 2015.

This reservation is to be under my name; I shall be arriving with my family, comprising my husband, Mr. James Brown and my child below 10 years old. I would also like to reserve an extra bed for my child. We shall be arriving on November 28 at 1:00 pm. We hope that the room will be available for us then.

Settlement of payment shall be made in full upon our arrival.

Please respond with a confirmation on my reservation. Please feel free to contact me soonest possible for any clarifications.

Thank you.

Yours Sincerely,

Mary Brown

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 3)

To: info@art-hotel.hr

From: janko.jankic@gmail.com

Poštovani,

s obitelji dolazim u Slavonski Brod prvog vikenda u listopadu i željeli bismo odsjeti u vašem hotelu. Molim ponudu za 4 osobe (dvoje odraslih i dvoje djece – 2 i 10 godina). Željeli bismo koristiti polupansionsku uslugu.

Također, imamo želju razgledati Slavonski Brod i okolicu te Vas molim preporuku za najbolji itinerar za razgledavanje, budući da nikad nismo bili u Slavonskom Brodu.

Molim vas da mi pošaljete ponudu što je prije moguće.

Unaprijed hvala, uz srdačan pozdrav.

Janko Janki

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 4)

To: info@art-hotel.hr

From: pero.peri@gmail.com

Poštovani,

službeno dolazim u Slavonski Brod 10.09. o.g. te bih želio biti smješten u vašem hotelu. Budući da u Slavonskom Brodu boraviti dva mjeseca, do 09.11. o.g., molim vas ponudu za boravak u ovom periodu, na bazi noćenja s doručkom. Također, molim i ponudu za uslugu polupansiona pa u odluci koja mi usluga više odgovara. Svakako vas molim da razmotrite mogućnost da mi osigurate najnižu moguću cijenu, budući da sam tražio ponudu od još jednog hotela u Slavonskom Brodu, a odlučit utezljem iznosa cijene.

Molim vas da mi pošaljete ponudu što je prije moguće.

S poštovanjem,

Pero Peri

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 5)

To: info@art-hotel.hr

From: franz.uwe@gmail.com

Sehr geehrte Damen und Herren,

ich komme mit meiner Familie zu Weihnachten nach Slavonski Brod, also zwischen 22. und 26.12. Wir möchten gerne in Ihrem Hotel übernachten. Ich bitte Sie, mir ein Angebot für 4 Personen zu machen (2 Erwachsene und 2 Kinder – 1 und 5 Jahre). Uns interessiert Übernachtung mit Frühstück. Wir möchten gerne ein Appartement oder ein Familienzimmer buchen.

Wir haben auch den Wunsch, Slavonski Brod und Umgebung zu besichtigen, so dass ich Sie hiermit auch bitte, uns den besten Reiseplan zu empfehlen, da wir noch nie in Ihrer Stadt waren. Falls es eine Veranstaltung zu dieser Zeit gibt, bitte ich Sie um Anweisungen, wie man die Eintrittskarten besorgen kann.

Ich bitte Sie, Ihr Angebot so schnell wie möglich zu schicken.

Besten Dank im Voraus.

Mit freundlichen Grüßen,

Franz Uwe

Primjer:

PISANI UPIT GOSTA ZA HOTELSKIM SMJEŠTAJEM UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM (primjer br. 6)

To: info@hotel-zlatarevo-zlato.hr

From: centar.psihoanalize@gmail.com

Poštovani,

koncem studenog 2015. g. planiramo održati konferenciju naših lanova. Za tu svrhu trebamo od 28.11. do 30.11.2015. ukupno 20 jednokrevetnih i 5 dvokrevetnih soba.

Molimo da nam dostavite Vaše cijene za no enje s doru kom uklju uju i sve dodatne troškove. Tijekom dva dana trajanja konferencije trebali bismo održati zajedni ki ru ak te svaki dan jednu pauzu s kavom i osvježenjem tijekom prijepodneva. Molimo vas stoga ponudu i za ove usluge (menije i cijene). Predvi eni broj sudionika na konferenciji je 30 osoba.

Tako er bi nas zanimala informacija o cijeni najma dvorane koja može smjestiti 30 osoba, a oblik stola bi bio U. Bio bi nam potreban projektor.

Unaprijed hvala, uz srda an pozdrav.

Ankica Freud

Primjer:

OBRAZAC ZA REZERVACIJU HOTELA NA INTERNETSKOJ STRANICI HOTELA

Rezervirajte putem e-maila

Popunite sljedeći obrazac upita za rezervaciju. Obradit ćemo Vaš upit i kontaktirati Vas radi potvrde.

(*) obvezna polja

Upit za rezervacijom

Smještaj*

Datum dolaska :

Datum odlaska :

Broj odraslih osoba*

Broj djece*

Osobni podaci

(*) obvezna polja

Naslov* Ime* Prezime*

Adresa* Grad* Država*
Odabirite državu ▾

Telefon*

Email* Potvrda email-a*

Želim primati informacije o posebnoj ponudi i strukturista i prihvatom uvjetu [Politika privatnosti](#)

Dodatne napomene

Molimo navedite željeni tip smještaja (na primjer: apartman za 4 osobe, dvojnevna soba) i sve posebne zahtjeve koje je potrebno poslati uz Vaš upit (primjerice: dodatni ležajevi za djecu, više od dvoje (udi dijeli istu sobu ili druge dodatne potrebe). Vaši zahtjevi mogu biti predmet dodatnih troškova i moraju biti potvrđeni.

Pošalji

Zadaci za učenike:

Proanalizirajte prethodno navedene primjere dopisa za rezervaciju smještaja u hotelu. Nalaze li se u navedenim dopisima svi elementi potrebni za rezervaciju smještaja? Koji elementi nedostaju da biste mogli potvrditi rezervaciju?

Odgovorite u pismenom obliku na upite za rezervaciju hotela koji su navedeni prethodno – napravite pismene ponude za goste koji su postavili upit.

Na internetu pronađite internetske stranice različitih hotela i pogledajte sadržaj obrazaca za rezervaciju. Proanalizirajte da li sadrže sve potrebne elemente.

Primanje hotelskih rezervacija

Postupak primanja rezervacija u hotelu je važan dio aktivnosti recepcionara prije dolaska gosta u hotel. Naime, odluka gosta da odabere baš određeni hotel može biti uvjetovana različitim razlozima, npr. prethodna iskustva s tim hotelom, oglašavanje hotela, dobar imidž hotela u javnosti, preporuke od strane prijatelja ili rodbine, lokacija hotela, preporuka putničke agencije, program lojalnosti i sl. no.

Odluka gosta da rezervira određeni hotel može biti uvjetovana i lako omnosno na inom obavljanja rezervacije, na inom na koji je recepcionar komunicira s gostom tijekom postupka rezervacije odnosno kako je opisao sadržaje i usluge hotela (kao npr. vrstu soba, cijene soba, ostale sadržaje, atrakcije blizu hotela i sl.). Stoga recepcionari trebaju tijekom procesa rezerviranja biti prodajno orijentirani i prezentirati pozitivni imidž hotela.

Gosti u pravilu mogu rezervirati hotel na jedan od

sljedećih načina:

- telefonskim pozivom na recepciju hotela ili na odjel prodaje hotela/hotelskog poduzeća,
- putem elektronske pošte upućene hotelu (najčešće na recepciju ili odjelu prodaje),
- izravno putem web stranice hotela,
- putem web stranice neke od internetskih agencija (engl. OTA – online travel agents, vodeći u svijetu je Booking.com),
- telefaksom,
- u putničkoj agenciji ili preko touroperatora.

Prema Posebnim uzancama u ugostiteljstvu, kad hotelijer prihvati zahtjev gosta koji je izravno od njega zatražio smještaj ili pansion, smatra se da je sklopljen ugovor o hotelskim uslugama. Ako je gost poslao zahtjev za rezervaciju smještaja ili pensiona, ugovor se smatra sklopljenim kad on primi potvrdu o rezervaciji.⁶

⁶ Posebne uzance u ugostiteljstvu. Hrvatska gospodarska komora (NN 16/95, 108/96)

Upravo zbog prethodno navedenog je izuzetno važno kako će hotelijer (repcionar) komunicirati s gostom od njegova prvog upita te tijekom postupka rezerviranja.

Obratite pozornost na odredbe Posebnih uzanci u ugostiteljstvu, vezano za postupak rezerviranja hotela:

Ugostitelj će na zahtjev za rezervaciju odgovoriti odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva, uzimajući i u obzir po etak korištenja usluge. Zahtjeve za rezervaciju ugostitelj je dužan prihvati po redu kao što ih primi, u granicama slobodnih kapaciteta. Ako gost zahtjeva da se prihvati rezervacije potvrđi pismeno, ugostitelj može naplatiti troškove te potvrde. Ako ugostitelj u određenom roku ne odgovori na zahtjev za rezervaciju, gost ima pravo na naknadu obične štete.

Ugostitelj može prihvati zahtjeva za rezervaciju uvjetovati plaćanje predujma. Uobičajeni predujam jednak je cijeni naručenih usluga za jedan dan. U objektima sa sezonskim poslovanjem, predujam je u sezoni jednak cijeni naručenih usluga za tri dana boravka. Ugostitelj će na zahtjev gosta potvrditi primitak predujma bez odlaganja, a najkasnije u roku od 72 sata nakon primitka uplaćenog iznosa. Ako nije drugačije ugovoren, predujam vrijedi kao unaprijed plaćeni dio cijene, a ako gost pravodobno ne otkaže naručenu uslugu, ugostitelj ima pravo iz predujma naplatiti naknadu štete.

Ukoliko se rezervaciju može prihvati (ako ima raspoloživih soba u traženom razdoblju), recepcionar unosi rezervaciju u hotelski rezervacijski software. Rezervacija sadrži detaljne informacije zahtjeva gosta, što hotelu pomaže da osigura gostu personaliziranu uslugu tijekom njegovog boravka. Detalji o gostu koje je recepcionar prikupio tijekom postupka rezerviranja također omogućuju recepcionaru da gostu dodijeli odgovarajuću sobu prema specifičnom zahtjevu gosta, da odredi cijenu za navedenu sobu i sljedeće.

Primarni je cilj unosa rezervacije u hotelski software da se osigura da tražena soba bude raspoloživa kad gost dođe u hotel.

Uvjeti rezervacija hotela – opći uvjeti i uvjeti za posebne ponude

Svaki hotel na svojoj internetskoj stranici mora imati jasno istaknute opće uvjete rezervacija hotela, kako bi se gosti prilikom pregledavanja cijena mogli informirati o ovim uvjetima. Oni se mogu razlikovati od hotela do hotela, ali se trebaju uklapati u opće uvjete rezervacija koji su navedeni u Posebnim uzancama u ugostiteljstvu.

Primjer:

OPĆI UVJETI REZERVACIJE HOTELA objavljeni na internetskoj stranici hotela
Opći uvjeti

Gost se pismenim, odnosno usmenim putem obvezuje da u cijelosti prihvati ove Uvjete rezervacije koje je prethodno pažljivo pročeo. Prilikom prijave, a u svrhu rezervacije odabrane usluge, gost garantira rezervaciju uplatom akontacije kreditnom karticom ili bankovnom doznakom, u visini od 10% do 50% ugovorenog iznosa, osim ako u ponudi nije drugačije navedeno. Razlika do pune cijene aranžmana plaća se na licu mesta u kunama, osim ako u ponudi nije drugačije navedeno.

Cijena usluge

Važeće cijena usluge navedena je u ponudi dobivenoj putem Online booking sistema ili odjela rezervacija. Ugovorene usluge ne mogu se kombinirati s ostalim promotivnim ponudama ili paketima, osim ako nije drugačije dogovoren. U slučaju bilo kakvih izmjena ili odstupanja od rezerviranih usluga bit će obraćunate redovne cijene. Za usluge koje nisu iskorištene povrat sredstva nije moguće. Sve vrste posebnih usluga koje nisu uključene u cijenu gost sam plaća i dužan ih je naručiti prilikom izvršenja rezervacije ili na upit na licu mesta. Cijene u eurima su informativne. Zadržavamo pravo odbiti, otkazati ili izmijeniti rezervaciju ukoliko je došlo do zlouporabe rezervacijskog sustava ili je ista napravljena očiglednom greškom korisnika.

Vrste cijena i uvjeti otkaza rezervacije

Best Rate i ostale posebne ponude - povoljniji uvjeti otkaza rezervacije

Ukoliko gost otkaže rezervaciju, Hotel će:

- do 6 dana prije dolaska, vratiti akontaciju umanjenu za troškove povrata
- od 5 dana prije dolaska, zadržati uplaćenu akontaciju u cijelosti

Prepaid Non Refundable

Ukoliko gost otkaže rezervaciju, Hotel će:

- zadržati uplaćenu akontaciju u cijelosti

Navedeni troškovi otkaza ne primjenjuju se na promjene tipa sobe, a koja mora biti potvrđena od strane Hotela. Ako gost koji otkaže putovanje na novog korisnika iste rezervacije, Hotel zarađava samo eventualne troškove uzrokovane zamjenom.

Dolazak/Odlazak

Soba je raspoloživa od 14 sati na dan dolaska. Sobi treba napustiti do 11 sati na dan odlaska.

Soba će ekati do 20 sati. U slučaju kasnijeg dolaska molimo kontaktirajte recepciju hotela; u protivnom, ne garantiramo mogunost pružanja ugovorenih usluga.

Pristojbe

Boravišna pristojba:

5,50 kn (siječanj - travanj, listopad - prosinac) po osobi na dan

7,00 kn (svibanj - rujan) po osobi na dan

Djeca do 12 godina ne plaćaju, a djeca od 12 - 18 godina plaćaju 50% pristojbe.

Prijava - 7,00 kn po osobi jednokratno

Potvrda rezervacije i putne isprave

Dokumentacija se šalje gostu pismenim putem, e-mailom, faxom ili poštom (prema dogovoru), a podrazumijeva potvrdu rezervacije i ugovorenih usluga, ukoliko je usluga garantirana uplatom akontacije. Pismena potvrda rezervacije mora sadržavati broj rezervacije, ime i prezime gosta te podatke o smještaju. Fotografije ekrana računala (screen shots, print screens) neće biti uvažene.

Gosti su obvezni posjedovati valjane osobne putne isprave. Nevaljane isprave, koje imaju za posljedicu odustajanje od putovanja, a ukoliko bi zbog takvog propusta gosta Hotel pretrpio dodatnu štetu, gost je dužan istu nadoknaditi. Ukoliko za vrijeme putovanja dođe do gubitka ili kraće putnih isprava, troškove izdavanja novih isprava snosi sam gost. Hotel nije odgovoran za odluke carinskih i policijskih i drugih državnih tijela kojima se gostu ne dozvoljava ulazak u pojedinu zemlju.

Promjena cijene

Hotel zadržava pravo promjene cijena ukoliko je došlo do promjene valutnih tečajeva u odnosu na dan objavljivanja cijena (iznad 0,5%) te promjene tarifa poslovnih partnera. Hotel može o promjeni cijene gosta izvestiti pismeno ili usmeno. Gost može otazati putovanje bez troška otkaza ako dođe do povišenja cijene više od 10% u odnosu na ugovorenou i to najkasnije u roku od 48 sati od primljene pismene obavijesti. Ne otkaže li gost osobno ili pismenim putem u navedenom roku, smatra se da je suglasan s promjenom cijene.

Kategorizacija i opisi objekata

Ponuđeni smještajni i ostali kapaciteti opisani su prema službenoj kategorizaciji Republike Hrvatske važeći u trenutku izdavanja programa prema podacima Hotela. Hotel ne preuzima odgovornost za usmenu ili pismenu informaciju koja nije u skladu s opisom usluga i objekta u objavljenim programima, a koja je dobivena od strane treće osobe. Hotel ne odgovara u slučaju neto nih podataka od strane poslovnih partnera.

Smještaj u hotelu

Raspored soba određuje recepcija u mjestu boravka. Ukoliko gost nije izričito ugovorio sobu posebnih odlika, prihvatiće bilo koju službeno registriranu smještajnu jedinicu za izdavanje u hotelu opisanom u katalogu i cjeniku. Smještaj u sobi nije moguće prije 14 sati na dan početka korištenja usluge, a isti se mora napustiti do 11 sati na dan završetka korištenja usluge. Dolaske iza 20 sati nužno je najaviti unaprijed, u protivnom Hotel ne garantira mogućnost izvršenja usluge, osim ako nije drugačije naznačeno.

Devizni i carinski propisi

Gosti su dužni pridržavati se deviznih i carinskih propisa, kao i zakona i drugih podzakonskih propisa Republike Hrvatske i drugih zemalja kroz koje prolaze.

Reklamacije

U interesu je gosta da svoj prigovor pokuša riješiti odmah u odredištu. Ukoliko ni nakon prigovora ne bude poboljšanja, gost mora tražiti potvrdu iz koje se vidi da usluga nije pružena, odnosno da nije pružena na način kako je ugovoreno. Potvrdu gost mora priložiti pismenoj reklamaciji. Pisanu reklamaciju gost je dužan uložiti u roku od 8 dana nakon završetka putovanja. Ukoliko gost uloži pismenu reklamaciju nakon tog roka, Hotel takvu reklamaciju nije dužan uzeti u obzir. Hotel je dužan donijeti pismeno rješenje na ovaj prigovor. Hotel će rješavati samo one pritužbe koje se nisu mogle otkloniti na licu mjesta. Dok postupak rješenja traje, gost se neopozivoće odrijeti posredovanju bilo koje druge osobe, arbitraže bilo koje druge institucije, kao i davanja informacija u medije. Isto tako u ovom vremenu gost se odrijeti prava na tužbu. Najviši iznos nadoknade po prigovoru može doseći i iznos reklamiranog dijela usluga, a ne može obuhvatiti već iskoristene usluge kao ni cjelokupni iznos aranžmana. Gost i Hotel će sporove nastojati razriješiti sporazumno, a u suprotnom ugavaraju nadležnost Županijskog suda u Zagrebu. Mjerodavno pravo će biti hrvatsko pravo.

Obveze Hotela

Hotel je dužan brinuti se o izvršenju usluga, kao i o izboru davatelja usluga, pažnjom dobrog gospodarstvenika te skrbiti o pravima i interesima gosta sukladno dobrim običajima u turizmu. Dužan je gostu pružiti sve ugovorene usluge za pojedini aranžman te dati odgovore zbog eventualnog neizvršenja usluga ili dijela usluga. Sve navedene obveze iz svojih programa će biti izvesti u potpunosti i na opisani način, osim u slučaju više sile, vremenskih nepogoda ili promijenjenih okolnosti. Ako bude moguće Hotel će u takvim slučajevima ponuditi zamjensko rješenje. Hotel nije dužan pružati usluge van ovih uvjeta.

Obveze gosta

Gost je dužan brinuti se da osobno ispunjava uvjete predviđene propisima Republike Hrvatske te da se pridržava kuno reda u hotelskim i drugim objektima i da surađuje s predstavnikom davatelja usluga. Gost sam odgovara za štetu koju prouzročio, a posebno za štetu koja je nastala kao posljedica nepoštivanja ugovora i ovih općih uvjeta. Štetu koju je prouzročio, gost će snositi odmah na recepciji hotela i na drugom mjestu određenom od fizike ili pravne osobe kojoj je štetu nanio.

Završne odredbe

Ovi opći i Uvjeti rezervacije smještaja sastavni su dio Ugovora kojeg gost sklapa s Hotelom. Moguće predviđena odstupanja od ovih Uvjeta, moraju biti navedena uz tekst ponude. U platom akontacije gost u cijelosti prihvata Upute i uvjete rezervacije smještaja.

Uvjeti rezervacija hotela za posebne ponude uobičajeno se donekle razlikuju od općih uvjeta rezervacija istog hotela. Usporedite opće uvjete rezervacije hotela navedene prethodno i uvjete rezervacije hotela za posebne ponude navedene u nastavku. Radi se o istom hotelu.

Primjer:

UVJETI REZERVACIJE HOTELA ZA POSEBNE PONUDE

Objavljeni na internetskoj stranici hotela
Posebne ponude ne mogu se kombinirati s ostalim promotivnim ponudama ili paketima, osim ako u ponudi nije drugačije navedeno. Broj soba je ograničen, ovisno o raspoloživosti. U razdobljima visoke potražnje raspoloživost nije zajamljena.

Reservacija se mora izvršiti unaprijed putem Online booking sustava ili rezervacijskog centra.

Obavezno plaćanje predujma u visini minimalno 10% ukupnog iznosa. Razlika do punе cijene plaća se na recepciji hotela u kunama. Otkaz rezervacije bez troškova moguće je 5 dana prije dolaska, osim ako u ponudi nije drugačije navedeno.

U slučaju bilo kakvih izmjena ili odstupanja od rezerviranih usluga bit će obraćane važeće cijene i uvjeti, sukladno službenom cjeniku.

Kasni check-out te mogućnost dobivanja sobe više kategorije, ukoliko su uključeni, ovise o trenutnoj raspoloživosti hotela, uz prethodan dogovor s recepcijom.

Za usluge koje nisu iskorištene povrat sredstva nije moguće.

Zadržavamo pravo izmjena usluga uključenih u paketu ovisno o sezoni, a uz prethodnu najavu.

Za sve ostalo vrijede Opći uvjeti rezervacije.

Zadaci za učenike:

Na internetu pronađite opće i uvjete rezervacija hotela te uvjete rezervacije posebnih ponuda istog hotela. Usporedite razlikujuće se uvjeti rezervacija.

Na sljedećoj internetskoj stranici proučite razlike opće i uvjete rezervacije hotela: <http://setupmyhotel.com/formats/fo/378-reservation-cancellation-deposit-policy.html>

U Radnim listovima, u Posebnim uzancama u ugostiteljstvu, nađite opće i uvjete rezervacije hotela i usporedite ih s prethodno navedenim uvjetima rezervacije hotela, kao i s uvjetima rezervacije hotela koje ste pronašli na internetu. Ima li razlika?

Potvrde rezervacija gostima

Temeljem upita za rezervaciju hotelskih usluga koje je gost poslao, bez obzira na način njegova zaprimanja u hotelu (bilo telefonskim pozivom gosta, putem elektronske pošte, putem rezervacije gosta na internetskoj stranici hotela i sl.), recepcionar šalje pismenu potvrdu rezervacije gostu.

U pisanoj potvrdi rezervacije koja se šalje gostu (uobičajeno elektronskom poštom) obavezno je jasno naznačiti sljedeće elemente:

- ◆ ime i prezime gosta/gostiju te naziv hotela
- ◆ datum rezervacije i redni broj rezervacije
- ◆ dan dolaska i odlaska gosta iz hotela
- ◆ broj gostiju
- ◆ cijene rezervirane sobe/soba i cijene ostalih traženih usluga
- ◆ broj i vrsta rezerviranih soba
- ◆ detalji paketa
- ◆ uvjeti i način plaćanja

Potvrda rezervacije također može uključiti i sljedeće elemente:

- ◆ politika otkaza rezervacije i postupanje u slučaju da gost ne dođe u hotel,
- ◆ standardno vrijeme prijave i odjave gostiju,
- ◆ naknade za raniji dolazak i kasniju odjavu od standardnog vremena.

O hotelskoj politici rezerviranja ovisi kako će rezervacija biti garantirana ili ne-garantirana. Hotelska rezervacija se može otkazati na zahtjev gosta ili može biti odgođena odnosno ažurirana.

S obzirom da potvrda hotelske rezervacije ujedno pred gostom predstavlja hotel, mora biti napisana na profesionalan način. Osim samog sadržaja, pozornost se posvećuje formatu i izgledu dopisa, a ponekad se koristi kao sredstvo promocije različitih usluga u hotelu.

Primjer:

OBRAZAC ZA POTVRDU REZERVACIJE (primjer br. 1)

POTVRDA REZERVACIJE

Poštovani gosp./gospođo (ime i prezime gosta)

Srđani pozdrav iz (naziv hotela)!

Zahvaljujemo što ste rezervirali hotel (naziv hotela). Šaljemo Vam u nastavku potvrdu Vaše rezervacije:

Status rezervacije :

Broj rezervacije :

Ime i prezime gosta:

Datum prijave :

Datum odjave :

Broj soba :

Vrsta soba :

Korištenje obroka :

Dodatni zahtjevi (prema raspoloživosti):

Cijena :

Politika depozita :

Ukupni iznos za platiti:

Politika otkaza :

Vrijeme prijave: Od 14:00 h / Vrijeme odjave: Do 11:00 h

Ranija prijava ili kasnija odjava je predmet raspoloživosti na traženi dan teće biti potvrđena od strane recepcijskog osoblja.

Za raniju prijavu (od 7:00 do 14:00 h) i kasniju odjavu (11:00 do 18:00 h) se plaća dodatna naknada.

Soba koja nije zauzeta do 20:00 h će se smatrati nedolaskom gosta, ukoliko gost nije najavio kasniji dolazak.

Politika depozita: Garancija kreditnom karticom.

Rezervaciju možete sami otkazati online najkasnije do 48 sati prije datuma dolaska, bez naknade za otkaz. Ukoliko želite platiti puni iznos unaprijed, molimo kontaktirajte Centralne rezervacije kako biste dogovorili detalje.

Politika otkaza/nedolazak gosta:

Kada je rezervacija potvrđena, molimo da nas obavijestite faksom ili elektronskom poštom o svakoj modifikaciji ili otkazivanju rezervacije najkasnije tri dana prije dolaska za individualne dolaske te najmanje 2 tjedna prije dolaska za grupne dolaske, kako biste izbjegli plaćanje naknade za jedno noćenje koja se u slučaju otkaza zarađuju.

Svi gosti prilikom prijave u hotelu trebaju predložiti putovnicu koja vrijedi. Za raniju odjavu, naplaćuje se naknada u visini cijene jednog noćenja. U slučaju nedolaska gosta, naplaćuje se naknada u visini cijene jednog noćenja.

U visokoj sezoni, naplaćene rezervacije se ne mogu refundirati.

U slučaju vrlo rane prijave (prije 7:00 h) ili vrlo kasne odjave (nakon 18:00 h) naplaćuje se puna cijena sobe.

Primier:

OBRÁZAC ZA POUŽITÍ REZERVACIE (primier hr. 2)

Reservation Confirmation

Reservation number:

Date:

Dear Mr/Mrs (Guest Name)

We are delighted that you have chosen (Mention your hotel Name) and we are pleased to confirm your reservation as follows:

Company name	
Name of the guest(s)	
Number of guest(s)	
Number of room(s)	
Arrival date	
Departure date	
Flight details /Arrival time	
Departure time	
Airport transfer	
Room category	
Mode of payment	
Room rate	

Arrival & Departure Policy:

Arrival & Departure
Check-in: 1400 Hrs

Check-in: 1400 Hrs
Check-out: 1300 Hrs

Early check-in is subject to availability. For guaranteed early check-in, room to be reserved from the previous night. Rooms are held until 4pm on day of arrival unless guaranteed by a credit card or deposit.

are held until 4pm or
Cancellation Policy:

All cancellations should be done 72 hours prior to the day of arrival to be exempted from the cancellation charges. This is equivalent to 1 day's retention charges. All No shows will also attract 1 day's retention charges. A non-refundable reservation fee of (\$00.00) is billed to the credit card used to guarantee the room reservation.

Guarantee Policy:

All bookings must be guaranteed at the time of reservation by credit card or advance payment. All major cards are accepted.

All bookings via
Photo Identity:

All Guests are requested to produce the Government Approved photo identity card and Valid Passport and Visa for Foreign Nationals upon arrival.

We look forward to welcome you at (Mention your hotel Name)

Best Regards

Reservations

Reservations
www. (Hotel's web page)

T 99 999 999999 E 99 999 99999

Kod potvrde rezervacije, za garantirane rezervacije postoji autorizacijski obrazac za kreditne kartice s koje se u slučaju nedolaska gosta, a bez pravodobnog otkaza rezervacije, skida iznos novčanih sredstava koji je naveden u opisnim uvjetima rezervacije.

Primjer:

AUTORIZACIJSKO OBRAZAC ZA KREDITNU KARTICU KOD REZERVACIJE

For Reservations, Guarantee Only

Credit card Type: VISA AMEX MASTERCARD DINERS

Credit Card No. _____ Expiry Date _____ / _____

Zadaci za u enike:

Temeljem navedenih primjera dopisa za rezervaciju smještaja u hotelu koji su navedeni u prethodnoj to ki, napravite potvrdu rezervacije sukladno prethodno danim obrascima za rezervaciju. Ukoliko Vam nedostaje neki element za rezervaciju, gostu napišite dopis i zatražite informacije ili nazovite gosta telefonom te zatražite informacije. Kreirajte svoj obrazac za potvrdu rezervacija vode i ra una o svim potrebnim elementima i pošaljite gostu potvrdu rezervacije.

Na internetu prona te internetske stranice razli itih hotela i pogledajte sadržaj obrazaca za rezervaciju.

U Radnim listovima prona te upute za telefonsko zaprimanje rezervacija. Prou te ih i vježbajte u parovima telefonsko primanje rezervacija istodobno zapisuju i u obrazac potvrde rezervacije (jedan u enik je gost, a drugi u enik je recepcionar).

U Radnim listovima prona te primjer autorizacijskog obrasca koji se upotrebljava kod rezervacije hotela. Proanalizirajte i popunite.

Pra enje liste stanja soba i liste rezervacija u hotelu

Zadatak je recepcionara da dnevno prati listu stanja soba i listu rezervacija u hotelu, kako bi mogao donijeti odluku da li ili ne prihvati nove rezervacije, odnosno kako se ne bi doveo u situaciju da prihvati novu rezervaciju, a raspoloživih soba u hotelu više nema.

Primjer:

LISTA STANJA SOBA U HOTELU

LISTA STANJA SOBA, stanje na dan 02.08.

Broj sobe	Vrsta sobe	Slobodno do
103	Standard, park view	12.08.
115	Superior, sea view	4.08.
130	Superior, park view	4.08.
205	Standard, park view	09.08.
217	Superior, sea view	12.08.
222	Superior, sea view	11.08.
UKUPNO SLOBODNIH SOBA NA DAN 02.08.	Standard, park view	2 rooms
	Superior, park view	1 room
	Superior, sea view	3 rooms

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima prona te listu stanja soba i listu rezervacija iz hotela, prou te ih i raspravite.

Otklon rezervacije od strane hotela

Ponekad zbog nedostatka slobodnih kapaciteta u hotelu u odre enim razdobljima, potrebno je otkloniti (odbiti) upit za rezervacijom koji gost uputi hotelu. Uobi ajen se radi o situacijama kad je hotel potpuno zauzet ili je vrsta sobe koju gost želi rezervirati zauzeta i sli no.

U slu aju potrebe otklona rezervacije od strane hotela postupak je sljede i:

- S gustom treba komunicirati ljudi, uzeti sve podatke od gosta (ime i prezime, broj mobitela i adresu elektronske pošte, željeno razdoblje rezervacije – datum dolaska i odlaska);
- Provjeriti raspoloživost soba u željenom razdoblju i objasniti gostu da su u traženom razdoblju sve sobe u hotelu ve rezervirane;
- Upisati u rezervacijski software da je rezervacija odbijena zbog injenice da je u danom razdoblju hotel pun;
- Ponuditi gostu rezervaciju u eventualnom drugom razdoblju kad u hotelu ima slobodnih soba.

Postupak u slu aju otkaza rezervacije od strane gosta

Gost je ponekad sprije en do i u hotel u razdoblju koje je rezervirao, tako da otkazuje rezervaciju prije dolaska. Otkaz rezervacije obavještava hotel da je prethodno rezervirana soba ponovno raspoloživa te pomaže recepcijском osoblju da efikasnije upravlja prodajom soba.

U slu aju otkaza rezervacije od strane gosta, recepcionar treba biti pristojan, ljudi i u inkovit.

Kod otkaza negarantirane rezervacije treba od gosta uzeti sljede e podatke:

- ♦ ime i adresa gosta
- ♦ broj rezerviranih soba
- ♦ datum dolaska i odlaska
- ♦ broj potvrde rezervacija
- ♦ ime i broj telefona osobe koja otkazuje rezervaciju
- ♦ razlog otkaza rezervacije.

Navedeni podaci omogu uju recepcionaru da pristupi to no odre enoj rezervaciji i da je otkaze. Nakon otkaza rezervacije, recepcionar može gostu dati broj otkaza rezervacije.

Recepcionar na kraju razgovora s gustom treba pitati gosta želi li napraviti rezervaciju za neko drugo razdoblje.

Zadaci za u enike:

Temeljem prethodno navedenog postupka otkaza rezervacije, u parovima simulirajte telefonske razgovore izme u recepcionara i gosta kojima gost otkazuje rezervaciju.

Napla naknade u slu aju prekasnog otkaza rezervacije od strane gosta ili nedolaska gosta

Hoteli, sukladno vlastitim op im pravilima rezervacija, napla uju naknadu ukoliko gost otkaze garantiranu rezervaciju nakon odre enog roka (npr. op im uvjetima rezervacije je odre en rok otkaza rezervacije najkasnije 4 dana prije planiranog dolaska gosta bez naplate naknade, a gost otkaze dva dana prije dolaska i tada mora platiti naknadu). Naknada se tako er napla uje u slu aju nedolaska gosta u hotel, ukoliko je rezervacija bila garantirana.

U potvrdi rezervacije koju hotel šalje gostu moraju biti navedeni op i uvjeti rezerviranja i istaknuta obveza pla anja naknade u slu aju prekasnog otkaza rezervacije od strane gosta ili u slu aju nedolaska gosta. Gosti su skloniji raditi rezervacije bez garancije jer se kod njih ne pla a naknada za slu aju nedolaska. Negarantirane rezervacije se automatski otkazuju na odre eni datum i sat koji je nazna en od strane hotela prilikom rezerviranja.

U slu ajevima da gost zbog objektivnih razloga ne može sti i u planirano vrijeme u hotel (npr. kašnjenje leta, vremenski uvjeti, službena pitanja i sl.), gost može nazvati hotel i promijeniti svoju negarantiranu rezervaciju u garantiranu, kako bi izbjegao situaciju da mu se njegova negarantirana rezervacija automatski otkazuje u nazna eno vrijeme.

Naknade za nedolazak ili prekasno otkazivanje rezervacije se napla uju skidanjem iznosa sa kreditne kartice gosta koju je gost naveo u zahtjevu za rezervaciju. Gostu se tako er šalje i pisana obavijest o naplati naknade.

Primjer:

OBAVIEST O NAPLATI NAKNADE ZA NEDOLAZAK GOSTA

Poštovana gospo o Ivan i ,

zahvaljujemo što ste odabrali rezervaciju u hotelu Zlatarevo zlato za sebe i svog supruga. Žao nam je što niste došli u naš hotel. Sukladno op im uvjetima rezerviranja, koje smo Vam poslali zajedno s potvrdom rezervacije, obvezni smo Vam naplatiti naknadu u visini jednog no enja. Za iznos naknade od 750,00 kuna e biti zadužena Vaša kreditna kartica koju ste nam dostavili prilikom rezervacije.

Zahvaljujemo na razumijevanju. S poštovanjem,

Zlata Zlati

Hotel Zlatarevo zlato

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima prona ite dopise na engleskom jeziku (Retention Letter) kojima se gosti obaveštavaju o naplati naknade za nedolazak gosta ili za prekasni otkaz rezervacije od strane gosta.

Napišite svoj dopis o naplati naknade gosta u slu aju nedolaska gosta ili u slu aju prekasnog otkaza rezervacije.

Alokacija soba za o ekivane dolaske gostiju u hotel

Alokacija soba je dio aktivnosti prije dolaska gosta u hotel, koje omogu avaju recepcionaru i hotelskom menadžmentu da uđovolji specijalnim zahtjevima gostiju, a istovremeno da isplanira kapacitete soba za daljnju prodaju. Uobi ajeno se postupak alociranja soba obavlja nekoliko dana prije dolaska gosta u hotel.

U nekim hotelima odjel rezervacija kod rezerviranja unaprijed alocira sobe, ali je odgovornost recepcionara da provjeri je li taj postupak napravljen ili ne u skladu s posebnim zahtjevima gosta.

Postupak alociranja soba je sljede i:

- ➔ Repcionar isprinta detaljnju listu dolazaka za sljede i dan, koja pokazuje detalje kao što su datum dolaska i odlaska, rezervirana vrsta sobe, cijena sobe, VIP status, prethodni broj boravaka u hotelu, vrijeme dolaska, spol, posebne karakteristike sobe koju je gost zatražio (npr. za puša e ili nepuša e), posebne karakteristike gosta itd.
- ➔ Repcionar dodjeljuje sobe prema vrsti sobe koju je gost rezervirao. Ukoliko ta vrsta sobe nije raspoloživa, recepcionar treba nastojati osigurati bolju vrstu sobe (tzv. upgrading), sukladno politici hotela. Kod upgradinga treba uvijek obratiti pozornost na broj prethodnih boravaka tog gosta u hotelu, cijenu sobe, važnost klijenta (ukoliko se radi o korporativnom klijentu) i sli no.
- ➔ Ukoliko je gost izrazio specijalne želje u pogledu sobe (npr. za puša e/za nepuša e, da bude daleko od dizala i sl.) tada recepcionar traži sobu koja odgovara zahtjevima gosta i dodjeljuje sobu.
- ➔ Ukoliko se dodjeljuje soba povezana vratima s drugom sobom (tzv. spojena soba), recepcionar prethodno treba provjeriti vrijeme dolaska gosta i vrijeme odlaska prethodnih gostiju u obje sobe, osiguravaju i dovoljno vremena doma instvu da pripremi sobu za dolazak gosta. Tako er je pravilo da se goš ama koje dolaze same u hotel ne dodjeljuje spojena soba.
- ➔ Posebnu pozornost treba obratiti na alociranje soba VIP gostima jer u recepcijском softwareu ove sobe treba blokirati na na in da ih nitko drugi ne može zabunom dodijeliti drugim gostima, a tako er i s obzirom da ostalim odjelima treba poslati zahtjev da u sobe stave luksuzne potrepštine.
- ➔ Dodjeljivanje soba treba napraviti prema statusu rezervacije: garantirane rezervacije imaju prednost u dodjeljivanju soba, ispred negarantiranih rezervacija.
- ➔ Gostima s posebnim potrebama (invalidi) treba dodijeliti sobe koje odgovaraju njihovim potrebama bilo u pogledu pristupa do sobe, rasporeda u sobi ili specijalnim potrepštinama odnosno uslugama. Preporu uje se da se ove sobe dodijele dovoljno vremena unaprijed jer u hotelu u pravilu postoji mali broj specijalnih soba za invalide.
- ➔ Neki od stalnih gostiju mogu imati specijalne detaljne zahtjeve u pogledu odre ene sobe koju žele, stoga ovim gostima treba po mogu nosti udovoljiti zahtjevu.

Prodaja hotelskih kapaciteta preko internetskih agencija

U današnje vrijeme zna enje internetskih putni kih agencija (engl. OTA – online travel agency) za prodaju hotelskih kapaciteta je sve ve e jer sve više gostiju rezervira preko interneta i to preko specijaliziranih internetskih stranica.

Najve e internetske putni ke agencije su: Booking.com i Expedia.com.

Provizije internetskih putni kih agencija koje pla aju hotelijeri su 15% do 25% na objavljenu cijenu hotelskih usluga. S obzirom na relativno visoku proviziju, hotelijeri

se nastoje organizirati da što ve u prodaju ostvare izravno, tj. da privuku goste da rezerviraju preko vlastitih internetskih stranica hotela ili telefonom. Ta su nastojanja me utim teško ostvarivaju jer internetske putni ke agencije dominiraju 'meta-search' prostorom.

Internetske putni ke agencije uobi ajeno zahtijevaju paritet cijena, to jest ne dozvoljavaju hotelu da na vlastitoj internetskoj stranici objavi niže cijene nego što su cijene objavljene preko internetske agencije. To svakako otežava hotelu znatnije privla enje potražnje preko vlastitih internetskih stranica.

Booking.com

Osnovan u Amsterdamu u 1996. godini, Booking.com je danas najve a i najpopularnija internetska putni ka agencija u svijetu. Dnevno se na 9.000 web stranica koje se nalaze u okviru Booking.com-a, rezervira 950.000 no enja.

U emu je tajna Booking.com?

- SEO i PPC – Booking.com privla i promet na svoje web stranice pomo u efikasnih Search Engine Optimisation (SEO) i Pay Per Click (PPC) promotivnih kampanja na glavnim pretraživa imma (Google, Bing, Yahoo itd.). Bilo koje pretraživanje, npr. 'Hotels in Zagreb' e rezultirati time da se Booking.com stranica prikaže na vrhu liste stranica.
- Oglasavanje – 2014. godine Booking.com je lansirao svoju TV i radio promotivnu kampanju 'Booking.yeah' koja je dodatno pove ala promet.
- Istraživanje tržista – Istraživanje tržista se esto provodi na Booking.com stranici kako bi se postigla što ve a konverzija posjeta Booking.com stranici u rezervacije. Temeljem istraživanja, stalno se rade manja unaprje enja stranice koja vode ka ve oj konverziji i pove anju broja rezervacija.

Razvoj Booking.com-a

Izvor: <http://recommendedhotels.com/bookingdotcom/>

Zadaci za u enike:

Na internetu pronaite upute 'Kako rezervirati hotel preko interneta – foto vodi postupka' i prouite ih:

<http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/foto-vodic-kako-rezervirati-hotel-preko-interneta-online>

Na stranici Booking.com prouite na in rezerviranja smještaja, kao i komentare gostiju za odre ene hotele.

U Radnim listovima pronaite i ispunite ugovor hotela s Booking.com.

Rješavanje 'overbooking' situacija

Zbog njenice da neke rezervacije nisu garantirane te da određeni broj gostiju u hotelu ne dođe iako su rezervirali, odjel prodaje i recepcija hotela nastoje napraviti što je moguće više rezervacija za određeno razdoblje. U određenim razdobljima (npr. visoka sezona) broj rezervacija premašuje stvarni broj soba u hotelu, a ukoliko svi gosti koji su rezervirali uđu u hotel, dešava se situacija koja se naziva 'overbooking'.

Kada dođe do 'overbooking' situacije, u hotelu nema dovoljno mesta za smjestiti sve goste koji su rezervirali za određeni dan. Stoga je potrebno naći način da se goste smjesti u drugi hotel, pazeći i pritom na komunikaciju s gostima jer se radi o vrlo osjetljivoj situaciji koja izaziva nezadovoljstvo gostiju.

U rješavanju 'overbooking' situacije se u pravilu se primjenjuje sljedeći postupak:

- Voditelj recepcije i voditelj prodaje moraju pregledati listu najavljenih dolazaka gostiju i odlučiti koje goste treba prebaciti u drugi hotel. U pravilu treba izbjegavati da se stalni gosti, VIP gosti te predstavnici profesionalnih udruženja prebacuju u drugi hotel.
- Potrebno je pregledati sve grupne dolaske i dolaske konferencijskih gostiju. U drugi hotel ne treba prebacivati grupe koje imaju garanciju plananja te konferencijske goste kada se konferencija održava u našem hotelu, kao niti goste koji su nazvali da potvrde svoj dolazak.
- Treba provjeriti raspoloživost soba u obližnjim hotelima sličnih karakteristika, s kojim smo sklopili sporazum o prihvatu 'overbooking' gostiju i utvrdili cijene za te goste. U tim hotelima treba rezervirati potreban broj soba za 'overbooking' goste.
- Voditelj recepcije i zamjenik direktora hotela trebaju osobno preuzeti komunikaciju s 'overbooking' gostima kako bi se minimiziralo nezadovoljstvo ovih gostiju.
- Kada 'overbooking' gost dođe u hotel, treba mu se pažljivo objasniti situacija te ukazati na njenicu da mu je rezerviran drugi hotel istih karakteristika, bez dodatne naknade. Gostu treba uputiti iskrenu ispriku u ime hotela.
- Nakon što je gost razumio situaciju, treba ih pitati imaju li preferencije vezano za neki od obližnjih hotelova (treba im preporučiti hotele s kojima naš hotel ima sklopljen sporazum o preuzimanju 'overbooking' gostiju). Ako gost izrazi preferenciju nekog određenog hotela, treba mu napraviti rezervaciju za taj hotel. Ako gost nema preferenciju, treba mu osigurati smještaj u najbližem hotelu standarda sličnog našem hotelu.
- Naš hotel za gosta kojeg upućuje u drugi hotel plaća smještaj u tom hotelu te ponekad (ovisno o politici našeg hotela) i određeni broj međugradskih i lokalnih telefonskih poziva.
- Ukoliko gost nema vlastito prijevozno sredstvo, naš hotel mu treba osigurati prijevoz u i iz hotela u kojem će biti smješten, bilo putem hotelskog vozila ili taksija kojega plaća naš hotel.
- Osoblje na recepciji treba biti obaviješteno koji su gosti smješteni u koje obližnje hotele, u slučaju da postoji dolazni telefonski poziv za premještene goste, kako bi im se pozivili prosljedili.
- Voditelj recepcije treba voditi evidenciju o premještenim gostima i o tome obavijestiti direktora hotela do sljedećeg jutra.
- Ovisno o politici hotela, nakon prvog noćenja u drugom hotelu, ukoliko se u našem hotelu oslobode kapaciteti, gostu se može ponuditi da ga premjestimo u naš hotel. Neki hoteli nemaju ovu politiku, već gost boravi u drugom hotelu za cijelo planirano vrijeme boravka.
- Ako gost prihvati da se vrati u naš hotel nakon prvog noćenja u drugom hotelu, gostu treba biti omogućen 'upgrading' – treba mu dodijeliti bolju smještajnu jedinicu od one koju je rezervirao. Također mu u sobu treba staviti poklon ili VIP paket, uz pismo isprike od strane direktora hotela.
- Direktor hotela treba kontaktirati gosta i još jednom mu uputiti ljubaznu ispruku.
- Rezervaciju gostiju koji su premješteni u druge hotele treba u rezervacijskom sustavu označiti šifrom 'overbooking' te u profilu gosta napraviti napomenu o 'overbookingu' kako bi se spriječilo ponavljanje ove situacije u budućnosti.
- Ukoliko se premješteni gost nije vratio u naš hotel, direktor hotela mu iduće dana šalje pismo ispruke.
- Kada se zbog 'overbookinga' premještaju gosti naši, u njima se rezervaciju plaća agencijska provizija, treba ju platiti u punom iznosu ako se gost vratio u naš hotel nakon prve noćne boravka u drugom hotelu.
- Treba se voditi evidencija o 'overbookingu', koja uključuje ime i prezime gosta, u koji je hotel premješten te o stavu gosta; sve ove elemente treba ažurirati u profilu gosta.
- Uobičajeno je da se sve premještene goste označi kao VIP goste, kako bi se prilikom sljedećeg dolaska osigurala ispruka za prethodnu 'overbooking' situaciju, kao i VIP tretman prilikom sljedećeg boravka gosta u hotelu.

Zadaci za učenike:

Proučite prethodno navedeni postupak rješavanja overbooking situacija. U [Radnim listovima](#) pogledajte primjere rješavanja overbooking situacija u različitim hotelima u Hrvatskoj.

Podijelite se u skupine po troje i preuzmite uloge voditelja recepcije, gosta koji treba premjestiti u drugi hotel i direktora hotela. Igrami uloga simulirajte postupak rješavanja 'overbooking' situacije po dolasku gosta u hotel.

Pripremne radnje prije dolaska gosta u hotel

Prije dolaska gostiju u hotel prijamni je odjel dužan pripremiti sve za njihov prijam. Nakon dolaska u jutarnju smjenu recepcionar provjerava:

- odlazak gostiju predviđen za današnji dan,
- neiznajmljene sobe od jučer tj. slobodne sobe,
- zauzete sobe u kojima su gosti i koji nisu danas otvoreni,
- sobe izvan upotrebe (sobe koje se popravljaju),
- najavu dolazaka gostiju prema rezervacijama na današnji dan,
- prvojutarnje izvještaje domaćinstva.

Uspoređivanjem trenutnog stanja soba, recepcionar će prema najavama dolazaka za današnji dan odrediti sobe koje će iznajmiti gostima. Zatim će obaviti sve pripremne radnje kako bi se ubrzala prijava i smještaj gostiju, na primjer:

- blokiranje soba za današnji dolazak,
- provjera soba u koje dolaze VIP gosti,
- priprema hotelskih iskaznica (osobito za skupine gostiju),
- priprema ključeva (osobito za skupine).

Zadaci za učenike:

Igrom uloga simulirajte postupak pripremnih radnji prije dolaska gosta u hotel koje su navedene prethodno.

POSLOVANJE PRIJAMNOG ODJELA: AKTIVNOSTI PRI DOLASKU GOSTA U HOTEL

Nakon ovog poglavlja u enici ebiti u mogu nosti:

- ✓ profesionalno pozdraviti gosta pri njegovom dolasku u hotel
- ✓ obaviti postupak prijave gosta (check-in): upisati gosta u recepcijski software i izdati obavijesti ostalim odjelima o novom gostu u hotelu, dodijeliti gостu sobu i ključ, otpratiti gosta do sobe po potrebi
- ✓ izraditi hotelsku iskaznicu, poznavati sadržaj hotelske info mape
- ✓ upoznati gosta s hotelском ponudom (sadržajima i uslugama)

Prijam gosta i postupak prijave gosta (check-in)

Pri dolasku gosta u hotel, ispred hotela ga dočekuje vratar koji pozdravlja gosta dobrodošlicom, pomaže mu iza i iz vozila kao i privremeno prtljage koju predaje nosa u prtljage te ga upućuje na recepciju.

Pri ulasku gosta u hotel, nakon ljudaznog pozdrava gosta, potrebno je obaviti proces prijave gosta i dodjelu sobe. Odgovornost je osoblja prijamnog odjela da gostu pruži sve potrebne informacije o hotelskoj ponudi.

Prilikom ulaska gosta u hotel i približavanja recepcijskom pultu, recepcionar ljudazno uz smješak pozdravlja gosta u stojem stavu. Recepcionar gостu treba zaželjeti dobrodošlicu u hotel, a nakon toga od gosta zatražiti ime i prezime te status rezervacije kao i osobnu kartu ili putovnicu, kako bi mogao započeti proces prijave.

Tijekom prijave gosta printa se/ispunjava registracijska kartica koja treba sadržavati sve potrebne detalje kao što su puno ime i prezime gosta, adresa, datum rođenja, adresa elektronske pošte, broj telefona, naziv tvrtke,

datum dolaska i odlaska, broj odraslih osoba i djece, putovnica, viza, podaci o namjeni plaćanja i podaci o kreditnoj kartici. U nekim hotelima registracijska kartica sadrži i ostale detalje rezervacije kao što su vrsta sobe, broj sobe, cijena sobe i slično. Gost potpisuje registracijsku karticu. Recepcionar skenira osobnu kartu ili putovnicu i pri vrši upute za registracijsku karticu.

Recepcionar ukratko upućuje gosta na raspoložive sadržaje i usluge u hotelu, narođito za mjesto i vrijeme boravka. Nakon toga recepcionar gостu uručuje ključ sobe, objašnjava mu put do sobe i zaželi ugodan boravak. U hotelima u kojima postoji nosač prtljage, on nosi prtljagu gosta (obično na specijaliziranim kolicima), a ukoliko postoji, osoba zadužena za odnose s gostima (guest relation manager) pratiti gosta do sobe.

Nakon odlaska gosta s recepcije, recepcionar arhivira registracijsku karticu i upisuje detalje gosta u profil gosta u recepcijском softveru.

 Primjer: REGISTRACIJSKA KARTICA GOSTA	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">REGISTRATION CARD</th> </tr> <tr> <td>Title</td> <td colspan="2">Family/Surname*</td> <td colspan="3">First Name*</td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Arrival Date 01/01/2024</td> <td colspan="2"></td> <td>Departure Date</td> <td colspan="3"></td> </tr> <tr> <td>Room No. 1016</td> <td colspan="2"></td> <td>Membership</td> <td colspan="3"></td> </tr> <tr> <td>American Express Discover's Club Euro/MasterCard</td> <td>☐</td> <td>JCB Visa Other</td> <td>☐</td> <td colspan="3">Credit Card Number & Expiry Date VA XXXXXXXXXXXXXXXXX 1111 XX/XX</td> </tr> <tr> <td>Business Address</td> <td>☐</td> <td>Private Address</td> <td>☐</td> <td colspan="3">Street State/Postal Code City</td> </tr> <tr> <td>Country*</td> <td colspan="2">United States</td> <td>Telephone</td> <td colspan="3">E-Mail</td> </tr> <tr> <td>Date & Place of Birth*</td> <td colspan="2"></td> <td>Nationality*</td> <td colspan="3">Passport/ID Number*</td> </tr> </tbody> </table>	REGISTRATION CARD						Title	Family/Surname*		First Name*			Arrival Date 01/01/2024			Departure Date				Room No. 1016			Membership				American Express Discover's Club Euro/MasterCard	☐	JCB Visa Other	☐	Credit Card Number & Expiry Date VA XXXXXXXXXXXXXXXXX 1111 XX/XX			Business Address	☐	Private Address	☐	Street State/Postal Code City			Country*	United States		Telephone	E-Mail			Date & Place of Birth*			Nationality*	Passport/ID Number*		
REGISTRATION CARD																																																							
Title	Family/Surname*		First Name*																																																				
Arrival Date 01/01/2024			Departure Date																																																				
Room No. 1016			Membership																																																				
American Express Discover's Club Euro/MasterCard	☐	JCB Visa Other	☐	Credit Card Number & Expiry Date VA XXXXXXXXXXXXXXXXX 1111 XX/XX																																																			
Business Address	☐	Private Address	☐	Street State/Postal Code City																																																			
Country*	United States		Telephone	E-Mail																																																			
Date & Place of Birth*			Nationality*	Passport/ID Number*																																																			

Date Issued*	Place of Issue*	Expiry Date*
<p>Important: Money, jewels and other valuables are brought in the Property (your hotel's name premises) at the guest's sole risk. The Property (Mention your hotel name), and / or the management accept no liability and shall not be responsible for any loss or damage thereto and guests remain solely responsible for the safekeeping of any such items.</p> <p>Notwithstanding any method of payment, I agree that I am personally liable for all costs and charges incurred in the event that any such costs and charges are not paid in full and confirm that my responsibility and liability in that regard is not waived or released in any way.</p> <p>I consent to the usage of my personal information for administrative and marketing purposes. The hotel guarantees not to disclose information to third parties other and affiliated companies.</p> <p>By signing this form, I consent to the use of my personal information for the purpose described above.</p>		
Guest Signature	Date	Checked In By
<hr/>		

Izvor: www.setupmyhotel.com

Sljedeća lista prikazuje korake procesa prijave gosta na način da on bude u skladu sa zahtijevanim standardima kvalitete.

LISTA PROVJERE PROCESA PRIJAVE GOSTA (CHECK-IN)

OČEKIVANI STANDARD	DA/NE
Recepčijsko osoblje je uredno, uniformirano, nosi pličicu s imenom.	
Recepčijsko osoblje ne jede, ne pije, ne puši i ne žvaka u gumu.	
Sa svim gostima se uspostavlja kontakt očima i osoblje se smiješti gostima koji su mu na udaljenosti od 3 metra, ačak i ako gost stoji u redu.	
Gosti ne stojaju u redu dulje od 5 do 8 minuta.	
Recepčijski tim je dobro kadrovske ekipiran, broj osoblja je u skladu s trenutnom potražnjom.	
Osoblje prvo progovara i pozdravlja gosta sa smiješkom, uz dobrodošlicu, kad gost dođe na 1,5 m od recepcijiskog pulta.	
Osoblje provjerava ime gosta i koristi ga minimalno dva do tri puta tijekom komunikacije s gostom u procesu prijave.	
Registrirane goste recepcionar ne pita dva puta iste informacije.	
Recepcionar diskretno pita gosta kako bi volio podmiriti stanje, nakon što je gost potvrdio svoje osobne podatke.	
Provjereni su svi potrebitni detalji: datum odlaska, cijena, vrsta sobe, vrsta kreveta, preferencija za pušku ili nepušku sobu, e-mail adresa i način plaćanja.	
Gostu su objašnjeni svi specijalni zahtjevi i relevantne procedure, bilo putem registracijske kartice ili usmeno.	
Poruke za gosta su diskretno predane gostu.	
Recepcionar razgovara s gustom za vrijeme procesa prijave.	
Prijava gosta je unesena u recepcijiski software.	
Pre-autorizacija kreditne kartice je učinjena i kartica vraćena gostu.	
Gostu je uručen ključ sobe u hotelskoj iskaznici, recepcionar mu je napomenuo na kojem se katu nalazi soba, kao i ostale informacije koje su prikazane na hotelskoj iskaznici.	
Gost je diskretno upućen na broj sobe.	
Proces prijave gosta je ispravno dovršen u roku od 5 do 8 minuta (ovisno o standardu hotela).	
U slučaju da soba nije pripremljena, osigurane su ostale opcije te je recepcionar gostu ponudio osvještenje u lobby baru kao i uvjerenje prtljage.	
Recepcionar je gostu dao upute kako da dođe do sobe te ponudio pomočnik prtljage.	
Recepcionar je završio razgovor s pozdravom koji je u vezi s motivom dolaska gosta (npr. Uživajte u odmoru! ili Želim vam uspješan rad konferencije! i slično) te zahvalio gostu.	
Recepcionar se nije upuštao u razgovore osobne prirode s ostalim osobljem za vrijeme procesa prijave gosta.	

Zadaci za učenike:

Proučite prethodno navedeni postupak prijave gosta, kao i registracijsku karticu gosta.

U Radnim listovima pronađite još primjera registracijske kartice gosta. Ispunite ih prilikom prijave gosta u vaš hotel.

Podijelite se u skupine po troje. Dvoje učenika preuzima uloge recepcionara i gosta koji dolazi u hotel. Igrom uloga simulirajte pozdrav gosta i postupak prijave gosta na recepciji. Treći učnik promatra proces i koristeći prethodno navedenu listu provjere standarda check-in-a, bilježi da li su učenici proveli proces prijave u skladu sa standardima hotela. Po završetku igre uloga, treba proanalizirati što je bilo dobro učeno, a što treba poboljšati.

Postupak kod dolaska VIP gosta u hotel

VIP je skraćenica od eng. 'Very Important Person', a u hotelijerstvu postoji i skraćenica VVIP od engl. 'Very, Very Important Person'.

Kriteriji za dodjavanje statusa VIP gosta mogu se donekle razlikovati od hotela do hotela, ali općenite smjernice su sljedeće:

- VIP gosti su donositelji odluka u kompanijama, putničkim agencijama, novinari, organizatori kongresa, direktori drugih hotela, upravo vjenčani parovi, gosti koji su imali loše iskustvo u našem hotelu prilikom prošlog boravka, itd.
- VVIP gosti su državnici i članovi državnih delegacija, predsjednici ili članovi uprava kompanija, vlasnici, partneri, slavne osobe, članovi loyalty kluba i sl.

Priprema za dolazak VIP i VVIP gostiju počinje u fazi rezerviranja. Svi odjeli hotela moraju se koordinirati kako bi se VIP postupak pri dolasku gosta besprijekorno obavio. Postupak sa VIP gostima je sljedeći:

- ❖ VIP status gosta uobičajeno određuje direktor hotela ili direktor prodaje. Odjel prodaje treba informirati recepciju (ured rezervacija) unaprijed da gost koji je rezervirao ima VIP status kako bi se na vrijeme blokirala odgovarajuća soba i obavijestili ostale hotelske odjeline o dolasku VIP gosta. Rezervacija VIP gosta se označava specijalnom VIP šifrom u rezervacijskom softwareu, što olakšava informiranje ostalih hotelskih odjela da se radi o VIP gostu. Također se VIP status gosta nalazi na listi dolazaka gostiju, listi soba, listi odlazaka gostiju itd. U recepcijском softwareu se obično prilikom svakog pristupanja rezervaciji VIP gosta signalizira VIP status gosta, s napomenom 'Direktor hotela treba dobiti gosta na dolasku'.
- ❖ Nakon što blokira sobu za VIP gosta, recepcionar treba poslati zahtjevnicu pripreme sobe za VIP gosta u odjelu domaćinstva i poslužbe u sobi (room service) dovoljno vremena prije dolaska VIP gosta, kako bi se na odgovarajuću način pripremila soba.
- ❖ Ukoliko se u međuvremenu promjeni broj sobe za VIP gosta, također se recepcionar treba o tome poslati obavijest domaćinstvu i poslužbi u sobi.
- ❖ Domaćinstvo u pripremi soba prioritetsko priprema sobe VIP gostiju. U VIP sobe se stavlja paket dobrodošlice za VIP goste i luksuzne potrepštine. Glavna domaćica treba provjeriti sobe prije nego što se recepcija obavijesti da su sobe spremne za dolazak gosta.
- ❖ Recepcionar na dan dolaska VIP gosta provjerava da li su svi specijalni zahtjevi VIP gosta pripremljeni za izvršenje.
- ❖ Kod dolaska VIP gosta, recepcionar treba obavijestiti direktora hotela ili njegovog zamjenika da dobiti osobno pozdraviti i dobiti VIP gosta.
- ❖ VIP gosta se obavezno uvijek prati do sobe te se proces prijave može obaviti u sobi. Recepcionar ispunjava registracijsku karticu unaprijed sa svim prethodno raspoloživim podacima kako bi se maksimalno skratio postupak prijave VIP gosta.
- ❖ Recepcionar VIP gостu treba ponuditi da mu pokaže hotel, ukoliko to gost želi.

Zadaci za učenike:

Proučite prethodno navedeni postupak kod dolaska VIP gosta.

Podijelite se u skupine po troje (direktor hotela, recepcionar, VIP gost) te igrom uloga simulirajte postupak pri rezerviranju i pri dolasku VIP gosta u hotel.

Postupak u slučaju dolaska gosta bez rezervacije

Ukoliko u hotel dođe gost bez rezervacije, a postoje raspoložive slobodne sobe, postupak s ovim gостом je sleđan kao i s гостом koji ima prethodnu rezervaciju, jedino recepcionar neće zatražiti broj rezervacije te treba pitati gosta o datumu odlaska, željenoj vrsti sobe, objasniti mu cijenu sobe i sl.

Ukoliko nema raspoloživih soba kad gost bez rezervacije dođe u hotel, recepcionar treba gostu sugerirati odlazak u obližnje hotele te ga uputiti kako da dođe do njih. Recepcionar može i telefonski provjeriti u obližnjem hotelu ima li slobodnih soba, kako bi pomogao gostu rezervirati sobu u drugom hotelu.

Ukoliko je na recepciji u tijeku proces prijave gosta s rezervacijom, sugerira se recepcionaru da gosta bez rezervacije primi na drugom dijelu recepcije (ako je recepciski pult dovoljno dug) ili u uredu iza recepcije, kako bi se izbjegla neugodna situacija da se jedan gost prijavljuje u hotel, a drugog gosta se istodobno odbija.

Prijam skupine gostiju

Skupine gostiju u hotel dolaze s potvrdom rezervacijom. To može biti potvrda o već ukinjenom planu, voucher, narudžbenica, kreditno pismo, euk ili neko drugo sredstvo plaćanja. Prilikom dolaska dobrodošlicu i ugodan boravak u hotelu poželi im voditelj recepcije ili njegov zamjenik.

Uobičajeno je da voditelj skupine zamoli goste da priekaju u hotelskom lobbyju, dok on sa recepcionarom ne dogovori njihov razmještaj po sobama. U većini slučajeva, recepcionar većima ima pripremljenu 'rooming' listu na osnovi koje su pripremljene sobe, hotelske iskaznice i ključeve za sve goste iz skupine.

Uobičajeno je da se svim gostima iz skupine izdaju sobe na istom katu, ukoliko je to moguće s obzirom na popunjenoću hotela.

Voditelj skupine predaje recepcionaru original voucher i eventualne izmjene prema svojoj 'rooming' listi odnosno broju gosta, a gosti prema brojevima soba predaju osobne isprave te dobivaju hotelsku iskaznicu s ključem, a zatim odlaze u sobe.

Sve ostale detalje u vezi dogovora o razdoblju boravka, eventualnih izmjena aranžmana, izleta i drugih posebnih usluga, voditelj skupine dogovara s recepcionarom. Recepcionar treba evidentirati u kojoj je sobi voditelj skupine i vozač, za slučaj potrebe komunikacije s njima tijekom boravka skupine.

Hotelska iskaznica i hotelska kartica - ključ

U hotelima se uobičajeno koristi kartica umjesto ključa u sobe. Hotelska kartica je veličina kreditne kartice, a može biti magnetnog tipa ili elektronska, a služi otključavanju gospodinske sobe te korištenju ostalih hotelskih usluga (ukoliko hotelski software podržava ovu funkciju).

Prilikom prijave gosta recepcionar programira tj. aktivira karticu gosta za određeni broj sobe putem programatora na recepciji. Kartica se umetne u hotelsku iskaznicu koju ispunjava recepcionar.

Primjer:
PROGRAMIRANJE HOTELSKE KARTICE – KLJUČA SOBE

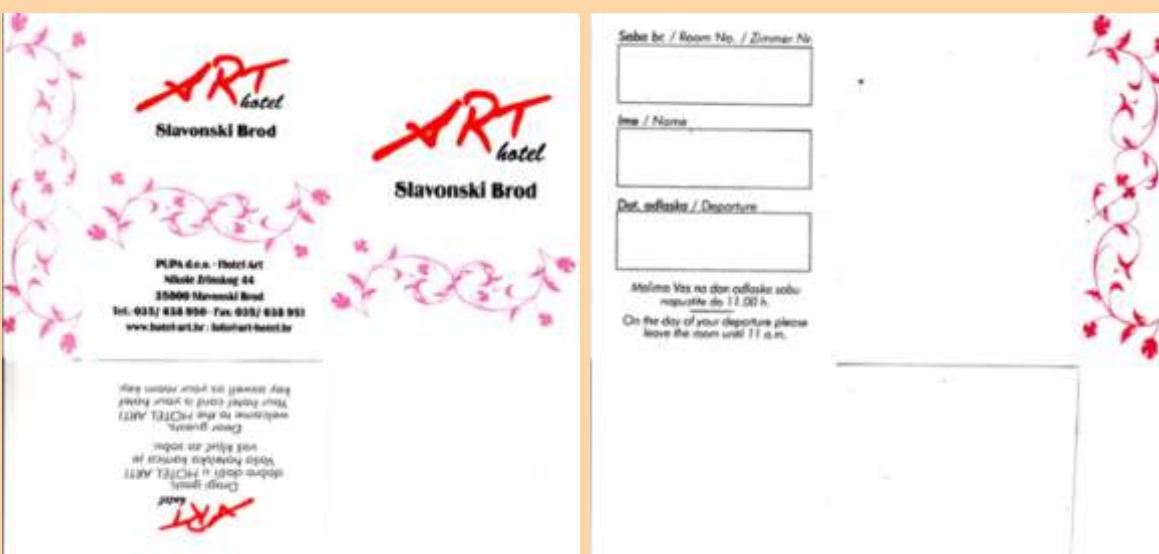
Izvor: <http://www.ključa.sr>

Hotelska iskaznica služi gostu za predstavljanje u hotelu, kao podsjetnik na broj sobe, dokument pomoći u kojem može dobiti obroke u hotelskom restoranu, kao promidžbeni materijal te kao košuljica za elektronski ključ .

Hotelska iskaznica uobičajeno, osim naziva hotela, sadrži broj sobe, ime i prezime gosta, vrstu usluge (BB – noćenje s doručkom, HB – polupansion ili FB – puni pansion) te razdoblje boravka u hotelu (datum dolaska i datum odlaska).

Primjer:
HOTELSKA ISKAZNICA

Izvor: Hotel Art, Slavonski Brod

Zadaci za učenike:

Proučite prethodno navedeni sadržaj hotelske iskaznice te u Radnim listovima pronađite još primjera hotelske iskaznice različitih hotela. Temeljem tih primjera, napravite hotelsku iskaznicu svog hotela.

Ostali poslovi po dolasku gosta

Nakon dolaska gosta, recepcionar treba napraviti sljedeće:

- obavijestiti ostale odjele u hotelu koji su uključeni u pružanje usluga gostima: odjel domaćinstva te odjel hrane i pića
- prijaviti goste drugim vanjskim organizacijama (MUP-u i turističkoj zajednici)

Primjer:

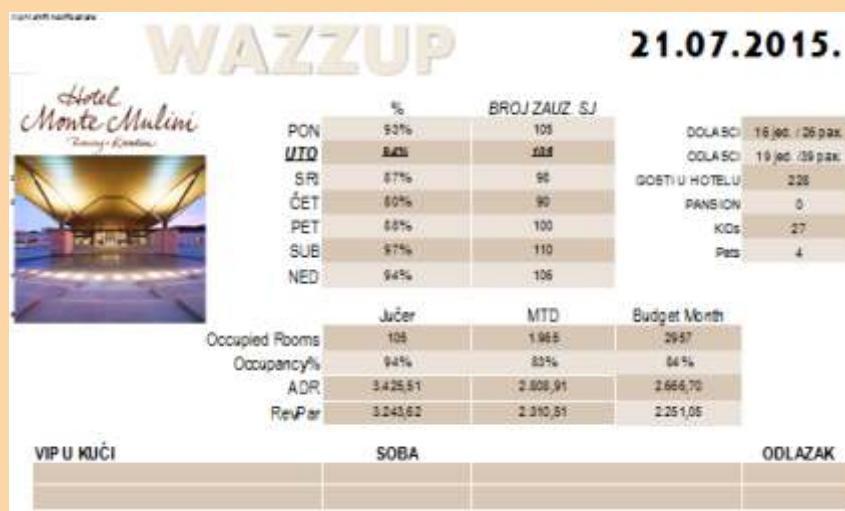
LISTA DOLAZAKA NA DAN

Recepcija	30 Hotel Monte Mulini	Vrijeme istraživanja:	23.07.2015. 16:38								
Objekt:	30 Hotel Monte Mulini	Korisnik:	MAJSCOM								
	3 Hotel Monte Mulini	Izvještaj:	hb_dol								
DOLAZAK NA DAN 20.07.2015.											
Po nazivu agencije(A)											
Broj	Naziv rezervacije	Sta.Diz.	A.	Rezervirano	Prijedjelno	St. Vista	Rezerv.	Prv Raz	Usluge	Osobn.	Odrasli
	rezer.	hus	AVP	SJ	OS	SJ	OS	SJ	OS	SJ	Stranica
6239 BOOKING.COM BV				Vrijeme istraživanja : 23.07.2015. 16:38							
2511 BROWNJOHN CATHERINE				AUD	1	2	1	2	1	2	1
Smjel: 128				NOD 010 N 23/07							
Gost je prethodno boravio u objektu 1 puta. Zadnja godina dolaska je 2015, zadnja smjena je 128 u objektu 30.				CATHERINE BROWNJOHN							
PREMIUM-spos				Iznos on-line rezervacije je 1377 EUR.							
571 RECK RENATE				DEU	1	2	1	2	1	2	1
Smjel: 127				NOD 010 N 23/07							
RECEUTIVE NS Iznos on-line rezervacije je 3343,9 EUR.				RENATE RECK							
Napomena gostu:				Vidjivo - Upper-storey room request; this booker requests upper-storey room(s).							
Vidjivo - based on availabilityYou have a booker that would prefer a quiet room, based				on availability/VIDEO PREFERENCE Executive Double Room, 1 large double, Vidjivo							
EXECUTIVE NS Iznos on-line rezervacije je 3343,9 EUR.				Non smoking preferred.							
3160 SANDEZ FERNANDA				ESP	1	2	1	2	1	2	1
Smjel: 367				NOD 010 N 24/07							
Gost je prethodno boravio u objektu 1 puta. Zadnja godina dolaska je 2015, zadnja smjena je 307 u objektu 30.				FERNANDA SANDEZ							
Iznos on-line rezervacije je 2146,6 EUR.				EXECUTIVE NS							
Vidjivo - BED PREFERENCE Executive Double Room, 1 large double*** Genius booker				--- Vidjivo - Non smoking preferred.							

Primjer:

OBAVIJEST RECEPCIJE

Primjer:
OBAVIJEST RECEPCIJE – DOLASCI NA DAN

DOLAZAK NA DAN 20.07		
BR. SOBE	BR. OSOBA	NAPOMENA
128	2	Premium
127	2	Executive-Ns-27.07 -Spojiti
307	2	Executive-Ns-24.07 -Spojiti
120	2	Premium
401	2	Suite Amenities-Ns-23.07
219	2	Executive-Ns-23.07
313	2	Deluxe-23.07
217	2	Premium -LHW Unlimited member -Jedna gratis večera 3-course III -Jedna masača (30 min.) po osobi tijekom boravka za 2 osobe -Pansion od Hotels -Extra Ručnici i jastuci
3	2	Premium -Pos
5	2	Premium
316	2	Deluxe-30.07
312	2	Deluxe-Ns-26.07
119	2	Premium -Spojiti
15	3	Premium -Otvoriti Odpali reži (staviti neku pregradu jer dijetepoda sa krevetom) -Pos
604	2	Suite Amenities-27.07 -Aperitif and Pre-dinner hors d'oeuvres -Pos
9	2	Premium -Pos
504	2	Premium

Zadaci za u enike:

Proučite prethodno navedeni sadržaj liste dolazaka na današnji dan i obavijesti recepcije drugim odjelima o dolascima na današnji dan.

Temeljem tih primjera, za svoj hotel napravite listu dolazaka na današnji dan i obavijesti recepcije drugim odjelima o dolascima na današnji dan.

Informiranje gosta i hotelska info mapa

Nakon dolaska gosta u hotel, zadat je receptionara da gostima pruži što više informacija o hotelskoj ponudi u cilju povećanja prodaje hotelskih usluga gostima u kući. Da bi to mogao profesionalno obaviti, receptionar treba biti upoznat sa svim detaljima ponude i cijenama.

Hotelska info mapa koja se nalazi u gostinjskoj sobi tako će služiti za informiranje gostiju o ponudi i uslugama hotela. Receptionar prilikom prijema gosta treba gosta uputiti na postojanje info mape u hotelskoj sobi.

Hotelska mapa uobičajeno sadrži:

- Dobrodošlicu s pregledom informacija o destinaciji u kojoj se hotel nalazi
- Upute za korištenje telefona, interneta, TV-a i radija
- Informacije o različitim uslugama hotela
- Sigurnosne informacije
- Upitnik o zadovoljstvu gostiju
- Listovni papir s kovertama

Primjer:
NASLOVNICA HOTELSKA INFO MAPE

Zadaci za učenike:

Proučite sadržaj hotelskih info mapa u [Radnim listovima](#) (na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku), kao i sadržaj info mapa različitih hotela koje u printanom obliku predstavljaju prilog ovom prijniku.

Temeljem tih primjera, za svoj hotel napravite hotelsku info mapu.

Kućni redhotela

U kućnom redu hotela, koji se nalazi uložen u hotelsku info mapu u svakoj hotelskoj sobi, navedena su pravila ponašanja gostiju za vrijeme boravka u hotelu.

Kućni red obično sadrži: vrijeme ulaska u sobu i napuštanja sobe na dan odlaska (check-in i check-out), zabranu stvaranja buke, sigurnosne informacije (korištenje sefa, korištenje dizala za vrijeme izvanredne situacije i sl.), pravila u vezi pušenja u hotelu, obavijesti u vezi ljubimaca u hotelu, nastanak štete i uvjeti obeštećenja i sl.

Smatra se da se gost suglasio s kućnim redom kad preuzme sobu u kojoj je smješten.

Primjer:
KU NI RED HOTELA

<h2>KUĆNI RED</h2> <p>Dobro došli u naš hotel.</p> <p>Zahvaljujemo vam za odabir našeg hotela i želimo vam da biste imali dobro provođenje u našem hotelu.</p> <p>Smještaj u hotelu: Prelijev smještaja je uvečer, prijavljivanje na recepciju.</p> <p>Zadavane robe: Zadavane robe počinju s 20:00, poslaća se na jedan dan.</p> <p>Odlazak: Odlazak prethodno je obavezan u 10:00, ali može biti održan nakon 12:00.</p> <p>Povratne usluge: Povratne usluge počinju s 08:00 – 23:00.</p> <p>Zadržavanje robe: Zadržavanje robe preko 18:00 poslaće se nakon 08:00, ali može biti održano do 22:00.</p> <p>Smještaj u hotelu: Smještaj u hotelu, uvezivanje. Vse učešće zadržati, kada provode noć u hotelu.</p> <p>Povratne usluge: Povratne usluge su uvezivane, po izveštaju ovozila ili prema posebnim sporazumima. Ako god novac ostaje od 2 dana u hotelu, obvezan je makar jednog vremena da se podigne novac na blagajnu recepcije.</p> <p>Električna energija: Električna energija je uveziva u 220 V. Nije dozvoljeno iznositi hotel u električnu energiju.</p> <p>Smještaj u hotelu: Smještaj u hotelu, uvezivanje. Vse učešće zadržati, kada provode noć u hotelu.</p> <p>Servisiranje obroke:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Donjutarnji</td> <td>07 - 10 A.M.</td> </tr> <tr> <td>Obudni</td> <td>12 - 23 sati</td> </tr> <tr> <td>Vечernji</td> <td>18:00 - 21:00 sati</td> </tr> </table> <p>Odjave objekta i vanobjekta: Objekti raspoređeni za boravak mogu se uvezivati najmanje 24 sata pre.</p> <p>PRAVILA PONAŠANJA U HOTELU:</p> <p>Dozvoljeno je uvezivanje novca, duži se novac.</p> <p>Nije dozvoljeno uvezivanje laka, zapaljivih i eksplozivnih materijala, metale i plastične, zrakoplovi i gibači različitih vrsta, aparat za električne i optičke komunikacije, radio aparat i drugi električni uređaji, predmeti izvan sobe, sviljanje i druge.</p> <p>Prevoz gorivne ne mogu primiti u rezervaciju i boravak.</p> <p>Gostujući u kućnim inventarskim, pohrancama i kućnim električnim i pogonima nije dozvoljeno pribavljati u mrežu.</p> <p>Gost je obvezan raspoređeni u hotelu bez smetnje.</p> <p>Smještaj u hotelu je uvezivanje hotelu bez smetnje.</p> <p>Osoblje hotelu je uvezivanje obvezno boravak neće biti za uvezivanje da ostvari napade hotel.</p> <p>U slučaju neponavljanja doista hotelu, stari gosti zadovoljni će se da raspoređuju po razlozima.</p> <p>Treće želje, potražite, prigodno je. Jeste u pravo do raspoređivanja po razlozima.</p> <p>UGODAN BORAVAK U NAŠEM HOTELU!</p>	Donjutarnji	07 - 10 A.M.	Obudni	12 - 23 sati	Vечernji	18:00 - 21:00 sati	<h2>HOUSE RULES</h2> <p>Welcome to our hotel.</p> <p>We would like to introduce the house rules of our hotel to you, in order to make your stay as pleasant as possible. For all kinds of information, the hotel manager is at guests disposal.</p> <p>Check-in: Guests who are properly registered at the hotel reception will receive accommodation at this hotel. The hotel accommodation is charged for full days, beginning at noon of one day until 12 a.m. of the following day.</p> <p>If the room is not vacated at noon, one more day will be charged.</p> <p>The guest is obliged to notify reception about their departure before 7 a.m. on the day of the departure. Day use rate is obtained from 8 a.m. to 4 p.m., starting after 6 p.m. entails payment of the full price.</p> <p>When leaving this hotel, please lock your rooms and hand the key to the reception staff.</p> <p>Laundry: Laundry services are paid for in advance, after the service is provided or according to the special agreement. If a guest stays in the hotel for more than 7 days, he is obliged to settle his account at the reception every 7 days.</p> <p>Electric power: Laundry request, the laundry will be washed and ironed in our own laundry with a charge according to our price list. The electric power has 220 V. You are not allowed to take out the initial electricity from the hotel. Please, park your car in the parking and not in front of the hotel.</p> <p>Meals are served:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Breakfast</td> <td>7 - 10 A.M.</td> </tr> <tr> <td>Lunch</td> <td>12 - 15 P.M.</td> </tr> <tr> <td>Dinner</td> <td>18:00 - 21:30 P.M.</td> </tr> </table> <p>A lunch package can be ordered at reception. Please allow at least 24 hours notice in advance to cancel your meal.</p> <p>HOTEL RULES OF BEHAVIOR:</p> <p>It is permitted to bring animals in the hotel except in the restaurant. It is not permitted to bring flammable and explosive materials with a strong smell into hotel rooms; to wash overheat clothes; to use electric cookers and heaters; to play musical instruments, radios and other devices which are loud; to damage the hotel inventory; to break in a disorderly manner; to prevent other guests from using the hotel facilities.</p> <p>Visiting in the rooms is not permitted; visitors are allowed in the bar and restaurant of the hotel.</p> <p>Guests in bathing clothes, pyjamas and bathrobes are not allowed to enter the restaurant of the hotel.</p> <p>The guest is obliged to compensate for the damage caused to objects, installations or furniture of the hotel through his fault.</p> <p>Anyone breaking the hotel rules will be requested to leave the hotel immediately.</p> <p>If a guest does not pay his bill or for the damaged hotel property, the guest will keep his belongings until the debt paid for is full.</p> <p>THE HOTEL MANAGEMENT WISHES YOU A PLEASANT STAY!</p>	Breakfast	7 - 10 A.M.	Lunch	12 - 15 P.M.	Dinner	18:00 - 21:30 P.M.
Donjutarnji	07 - 10 A.M.												
Obudni	12 - 23 sati												
Vечernji	18:00 - 21:00 sati												
Breakfast	7 - 10 A.M.												
Lunch	12 - 15 P.M.												
Dinner	18:00 - 21:30 P.M.												

Izvor: Ilirija d.d. Biograd na Moru

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima prouite sadržaj koji reda hotela na primjeru različitih hotela. Na internetu pronaite ku ni red različitih hotela.

Temeljem tih primjera, za svoj hotel napravite ku ni red na hrvatskom i engleskom jeziku.

Podijelite se u parove, u ulozi recepcionara i gosta. Igrom uloga recepcionar treba gosta informirati o sadržajima i uslugama u hotelu.

Knjiga gostiju

Prema propisima, hotelijeri su obvezni evidentirati goste smještene u hotelu objektu. To se radi upisivanjem u knjigu gostiju, koja se vodi odvojeno za domaće i strane goste (preko različnih obrascima).

Repcionar po dolasku gosta u hotel, na osnovi podataka iz osobne karte ili putovnice, popunjava propisane evidencije i u roku od 24 sata treba prijaviti boravak MUP-u na obrascu "Prijava boravišta". Upisuju se sljedeći podaci za strance: ime i prezime, datum, mjesto i država rođenja, državljanstvo, vrsta i broj putne isprave, vrsta, broj i mjesto izdavanja vize, datum ulaska u Hrvatsku, pravo boravka do, prebivalište, datum prijave i potpis. Za domaće goste se upisuju: ime i prezime, adresu, datum, mjesto i država rođenja, mjesto i datum izdavanja osobne karte, prijava boravka do.

Iste podatke o gostima hoteli su obvezni dostaviti i turisti koji zajednici u statistici o svrhe te radi obraćanja boravišne pristojbe.

Boravišna pristojba je naknada koju plaća svaki građanin koji koristi uslugu noćenja u turističkim mjestima u ugostiteljskim objektima. Plaća se prilikom platnja hotelskog računa, ali ne predstavlja prihod hotela, već taj novac po Zakonu o boravišnoj pristojbi predstavlja prihod turističkih zajednica.

POSLOVANJE PRIJAMNOG ODJELA: AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA GOSTA U HOTELU

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogu nosti:

- ✓ razumjeti sustav cijena u hotelu te informirati gosta o cijenama različitih hotelskih usluga
- ✓ razumjeti postupak mijenjanja stranih valuta na recepciji
- ✓ razumjeti postupak uvanja dragocjenosti gosta
- ✓ obaviti postupak prenošenja poruka gostima te slanja poštanskih pošiljaka gostiju
- ✓ profesionalno obaviti uslugu buenja gostiju
- ✓ efikasno riješiti pritužbe gostiju

Aktivnosti prijamnog odjela prilikom boravka gosta u hotelu

Osoblje prijamnog odjela predstavlja hotel u komunikaciji s gostima koji borave u hotelu te je ujedno odgovorno za koordiniranje pravodobnog i to nog rješavanja svih zahtjeva gostiju tijekom njihovog boravka u hotelu. Glavni zadatak prijamnog odjela je da udovolji zahtjevima gostiju, odnosno da premaši njihova očekivanja.

Prijamni odjel treba voditi brigu i o sigurnosti, u pogledu rukovanja ključevima gostinjskih soba, nadgledanja prolaska kroz lobby, uvanje stvari gostiju u sefovima, kao i provođenje postupaka u izvanrednim situacijama.

Osoblje prijamnog odjela također provjerava troškove različitih hotelskih usluga koji su stavljeni na račun gosta tijekom njegovog boravka u hotelu.

Standardne aktivnosti koje obavlja prijamni odjel tijekom boravka gosta u hotelu uključuju:

- pruža gostu različite informacije o samom hotelu, njegovim sadržajima i uslugama, ali i o destinaciji, mogućnostima prijevoza, izleta i slično,
- pruža uslužnu mijenjanja strane valute,
- osigurava uslužnu uvanja dragocjenosti gosta,
- prenosi poruke gostima, spaja telefonske pozive za goste, šalje poštanske pošiljke gostiju,
- osigurava uslužnu buenja gostiju,
- rezervira za goste raznovrsne usluge u hotelu i izvan njega,
- evidentira sve troškove na račun sobe gosta,
- ponekad i prodaje suvenire, novine i ostale potrepštine,
- rješava pritužbe gostiju koji borave u hotelu.

Rad hotelske mjenja nice

Posao hotelske mjenja nice je da gostima hotela razmjenjuje stranu valutu za domaću. Da bi to mogla obavljati, hotel mora imati ugovor sa poslovnim bankom. Ključne obvezne hotelske mjenja nice, prema ugovoru s poslovnim bankom, su:

- da raspolaže s odgovarajućim prostorom, blagajnom, sigurnosnim sustavom za obavljanje mjenja klijenata poslova,
- da ima istaknut natpis Mjenja nice/Exchange Office,
- da na vidljivom mjestu ima ažurnu listu tečajeva,
- da uredno vodi dnevnik o kupoprodaji stranih sredstava plaćanja,
- da radi po uputama banke s kojom ima ugovor,
- da omogućuje službenoj osobi banke kontrolu mjenja klijenata poslova.

Obvezne banke su:

- da pravodobno dostavlja mjenja u tečajnu listu,
- da opskrbljuje mjenja a potrebnom dokumentacijom (obrasci Potvrda o kupnji i prodaji, Dnevnik otkupa i prodaje stranih sredstava plaćanja),
- da obavešćava mjenja o novostima o stranim novanicama (izmjene, povlaženje iz optjecaja, uvođenje novih apoena, pojave falsifikata),
- da pruža mjenja u stručnu pomoć,
- da mjenja u ustupi pozajmicu u gotovini,
- da obavlja kontrolu mjenja kog poslovanja najmanje jednom na godinu.

Da bi mjenja mogao otkupiti neku novicu, trebaju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- kupnja i prodaja obavljaju se samo za valute iz liste

- te ajeva efektivnog novca koji se prodaje na hrvatskom deviznom tržištu,
- nov anice moraju biti ispravne, u optjecaju, neošte ene (tj. da nisu pohabane ili prljave, odnosno moraju se moći identificirati),
  - ponu ena svota može biti u apoenima doti ne valute ije je iznošenje ili unošenje dopušteno prema propisima doti ne države.

Postupak kupnje valute je sljedeći:

- Blagajnik mjenja mora dobro poznavati sve nov anice i ekove u optjecaju.
- Kupnja stranih sredstava pla anja obavlja se po važe em kupovnom te aju za efektivu i ekove za gotovinu.
- Kupnja se evidentira na otkupnom bloku, Potvrda o kupnji stranih sredstava pla anja, u tri primjera. Prvi se primjerak daje stranci, drugi se dostavlja banci uz rekapitulaciju dnevнog prometa kupnje valuta, a treći primjerak ostaje u bloku za potrebe mjenja kog mjesta i kontrolunjegova rada.
- Obra un otkupa, odnosno prodaje može biti organiziran na ra unalu sa svim potrebnim elementima. Potvrda o kupnji stranih sredstava pla anja mora biti ovjerena pe atom i potpisana od mjenja akoji je obavio otkup.
- Kod kupnje valute, samo kad su u pitanju USD, u apoenima od 20 \$ i većima, u obra un otkupa moraju se unijeti i sljedeći podaci:
  - ime i prezime osobe koja je USD podnijela na otkup,
  - adresu i broj putovnice ili osobne iskaznice,
  - serijski broj nov anice,
  - potpis stranke na otkupnom bloku.

- Kod prodaje efektivnog stranog novca mjenja primjenjuje prodajni te aji za efektivu i ekove važe em na dan prodaje. Prodaja se dokumentira na prodajnom bloku "Potvrda o prodaji stranih sredstava pla anja" (3 primjera).

Mjenja nica obavlja i usluge retransfere tj. ponovnog mijenjanja novca isklju ivo stranoj osobi do visine neiskorištene doma e valute koja je promijenjena kod istog mjenja a.

Hotelska je mjenja nica dužna svakog radnog dana, a najkasnije idu eg radnog dana, dostaviti banci:

- jedan primjerak Dnevnika o kupnji i prodaji stranih sredstava pla anja, koji predstavlja rekapitulaciju kupnje i prodaje stranih sredstava pla anja te priložiti kopije Potvrde o otkupu i Potvrde o kupnji, po redoslijedu valuta iz te ajne liste;
- otkupljena strana sredstva pla anja, odnosno razliku izme u otkupa i prodaje, mjenja dostavlja banci radi isplate protuvrijednosti u doma oj valuti;
- otkupljene ekove, na ijoj pole ini mjenja stavlja svoj potpis ipe at.

Nakon što mjenja zbroji sve nov anice i ekove po vrsti valute i apoenima, pomnoži s važe im te ajevima, u dnevnik unosi iznose u doma oj valuti. Original i prva kopija dnevnika dostavljaju se banci zajedno s obra unom. Banka ovjerava kopiju i vra a je mjenja u zajedno s isplatom protuvrijednosti u doma oj valuti za daljnji otkup stranih sredstava pla anja. Druge dvije kopije dostavljaju se hotelskom knjigovodstvu.

Utržak valute u banku odnosi kurir uz pratnju službenika sigurnosti.

Primjer:

TE AJNA LISTA HRVATSKE NARODNE BANKE na dan

Zemlja	Šifra Val	Jed	KUPOVNI za devize	SREDNJI za devize	PRODAJNI za devize
Australija	036 AUD	1	6,010888	6,028975	6,047062
Kanada	124 CAD	1	5,670607	5,687670	5,704733
Češka	203 CZK	1	0,293347	0,294230	0,295113
Danska	208 DKK	1	1,017106	1,020167	1,023228
Mađarska	348 HUF	100	2,565548	2,573268	2,580988
Japan	392 JPY	100	5,927716	5,945553	5,963390
Norveška	578 NOK	1	1,007459	1,010490	1,013521
Švedska	752 SEK	1	0,906483	0,909211	0,911939
Švicarska	756 CHF	1	6,236315	6,255080	6,273845
Vel. Britanija	826 GBP	1	8,873885	8,900587	8,927289
SAD	840 USD	1	5,801190	5,818646	5,836102
EMU	978 EUR	1	7,582735	7,605552	7,628369
Poljska	985 PLN	1	1,842482	1,848026	1,853570

Izvor: <http://www.hnb.hr/tecajn/htecajn.htm>

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima proučite sadržaj ugovora o mjenju klijentom poslovima sklopljenog između hotela i poslovne banke.

Pronađite na internetu tečajnu listu Hrvatske narodne banke na današnji dan.

Simulirajte postupak rada hotelske mjenjačnice igrom uloga u paru (mjenjačnicu i gost hotela).

Hotelski cjenici

Cijene hotelskih usluga formiraju se zasebno za pojedine kanale prodaje, i to:

- za individualne goste,
- za grupe gostiju,
- za alotmansku prodaju.

Pravila izrade hotelskih cjenika su sljedeća:

- ◆ Cijene se uobičajeno izražavaju po sezonomama, po vrstama usluga te po vrstama i kategorijama soba (jednokrevetna 1/1, dvokrevetna 1/2, apartman A, predsjednički apartman, junior i superior apartmani, standard i superior sobe, club sobe, comfort sobe i slično).
- ◆ Iako opremu sobe određuje kategorija sobe koja se obično zasebno definira, ponekad se u cjenicima naznačava položaj i oprema, npr. je li soba s pogledom na more ili park, ima li kadu ili tuš itd.
- ◆ Vrste usluga koje se navode u cjenicima su: BB – eng. bed and breakfast (nije uključena doručak), HB – eng. half board (polupansion), FB – engl. full board (pun pansion), AI – engl. all inclusive te eventualno neke dodatne usluge.
- ◆ Popusti se zasebno ističu.
- ◆ Boravišna pristojba se zasebno navodi. Cijene se izražavaju u nacionalnoj valuti, ali i u najčešćim stranim valutama. Ako je cjenik namijenjen europskom tržištu, izražava se u EUR.
- ◆ U poslovanju s putničkim agencijama (za grupe gostiju) se primjenjuju cijene koje su niže od individualnih. Takve cijene se javno ne objavljuju, a uobičajeno su niže od individualnih cijena za 20%-40%. Sličan je sustav cijena i za alotmansku prodaju (touroperatori) gdje su cijene niže za 30% do 50% od individualnih cijena.

U Posebnim uzancama u ugostiteljstvu vezano za provizije koje putničke agencije dobivaju kao naknadu za posredovanje, definirano je sljedeće:

- Ako nije ugovorena cijena bez provizije (neto cijena), hotelijer je dužan platiti putničkoj agenciji postotak cijene usluga u okviru ugovora (proviziju).
- Visina provizije hotelijer i putnička agencija utvrđuju ugovorom. Uobičajena provizija za domaće putničke agencije je 5 posto na cijenu usluge, odnosno 3 posto ako je riječ o ugovoru za razne strane agencije. Uobičajena provizija stranoj agenciji iznosi 8 posto.

U praksi su provizije putničkih agencija veće od onih propisanih uzancama te se kreću od 10 do 20 posto.

Hotelski cjenici sadrže i iznos boravišne pristojbe. Visina boravišne pristojbe utvrđuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske svake godine. Boravišna pristojba ovisi o razredu turističkog mjesta te se kreće u glavnoj sezoni od 4,00 do 7,00 kn dnevno, u pred i posezoni 2,50 do 4,50 kn dnevno, a izvan sezone od 2,00 do 4,00 kn dnevno.

Hotel objavljuje cjenike i za ostale usluge koji se nalaze na pojedinim punktovima (npr. u restoranu, hotelskom baru, wellnessu itd.).

Primjer:

CJENIK HOTELA ZA INDIVIDUALNE GOSTE

INDIVIDUALNI CJENIK 2015 Br. 1

Hotel:	HOTEL ILIRIJA
Tržište:	Europsko tržište
Kategorija:	Individualni
Valuta:	EUR
Korištenje:	01.01.2015 - 31.12.2015

Sezona 2015

	1	2	3	4
01.01-10.06	11.06-26.06	27.06-17.07	18.07-21.08	
26.09-31.12	05.09-25.09	22.09-04.09		

Osnovna usluga

NOCENJE/DORUČAK	SUI SUI	82,00	119,00	127,00	159,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 COM	45,00	56,00	62,00	77,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 FCM	55,00	71,00	76,00	86,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 FSP	60,00	77,00	83,00	94,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 JSU	67,00	97,00	107,00	122,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 PRM	61,00	77,00	86,00	101,00
NOCENJE/DORUČAK	1/2 SUP	50,00	64,00	70,00	84,00
POLUPANSION	SUI SUI	85,00	122,00	130,00	162,00
POLUPANSION	1/2 COM	48,00	59,00	65,00	80,00
POLUPANSION	1/2 FCM	58,00	74,00	79,00	89,00
POLUPANSION	1/2 FSP	63,00	80,00	86,00	97,00
POLUPANSION	1/2 JSU	70,00	100,00	110,00	125,00
POLUPANSION	1/2 PRM	64,00	80,00	88,00	104,00
POLUPANSION	1/2 SUP	53,00	67,00	73,00	87,00

Dodatna usluga

RUČAK	15,00	15,00	15,00	15,00
-------	-------	-------	-------	-------

Popust/dodatak

DJECA DO 7 GODINA NA POMOĆNOM LEŽAJU	-100,00 %	-100,00 %	-100,00 %	-100,00 %
DJECA OD 12 - 15 GODINA	-50,00 %	-50,00 %	-50,00 %	-50,00 %
DJECA 7 - 12 G. NA POMOĆNOM LEŽAJU	-70,00 %	-70,00 %	-70,00 %	-70,00 %
DOPLATA ZA KRAĆI BORAVAK	30,00 %	30,00 %	30,00 %	30,00 %
DOPLATA 1/1 50%	50,00 %	50,00 %	50,00 %	
DOPLATA 1/1 70%				70,00 %
POPUST NA OSNOVNU USLUGU - DJECA DO 12 GODINA	-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %
TREĆI LEŽAJ	-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %	-20,00 %

Boravišna pristojba

	01.01.15 - 31.12.15	1,00
--	---------------------	------

Ostale usluge

DJEĆJI KREVETCI	01.01.15 - 31.12.15	8,00
KUĆNI LIJUBIMCI	01.01.15 - 31.12.15	20,00
PARKING AUTO	01.01.15 - 31.12.15	5,00
PARKING AUTOBUS	01.01.15 - 31.12.15	10,00
PRIJAVA	01.01.15 - 31.12.15	1,00

✓ - uključeno u cijenu

PLAĆA SE FOREZ

Napomena:

Legenda

1/2 FSP	1/2 FAMILY SUPERIOR
1/2 PRM	1/2 PREMIUM CLUB
1/2 FCM	1/2 FAMILY COMFORT
1/2 JSU	1/2 JUNIOR SUITE
1/2 SUP	1/2 SUPERIOR
SUI SUI	SUITE SUITE
1/2 COM	1/2 COMFORT

Primjer:
CJENIK PI A (po etni dio)

Napomena: Cjeloviti cjenik pića nalazi se u Radnim listovima.
Izvor: Ilirija d.d. Biograd na Moru

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima proučite sadržaj cjenika za različite hotelske usluge, kao i sadržaj cjenika različitih hotelskih usluga koji su u printanom obliku predstavljaju prilog ovom prirodu.

Za svoj hotel izradite cjenike:

- hotelski cjenik za individualne goste (za smještajne usluge i pansionске usluge),
- cjenik za hotelski restoran,
- cjenik za usluge pića,
- cjenik za hotelski wellness.

Preuzimanje i predaja poruka i pošiljaka za goste

Repcionari preuzimaju telefonske poruke za hotelske goste. Većina hotela ima standardni obrazac za telefonske poruke koji se nakon zapisivanja poruke uруčuje gostu, obično u koverti.

Pravila preuzimanja telefonskih poruka za goste su sljedeće:

- Pozorno saslušati telefonsku poruku za gosta; odmah je tijekom razgovora što to nije zapisati.
- U obrazac za telefonske poruke treba zapisati sljedeće:
  - datum i vrijeme telefonskog razgovora,
  - ime i prezime gosta koga su zvali,
  - ime i prezime osobe koja je zvala,
  - naziv tvrtke iz koje je poziv došao (ako se radi o službenom pozivu),
  - broj telefona osobe koja je zvala (uključivo i pozivni broj države/grada),
  - poruku (koja se ne smije skratiti).

Uobičajeno se jedna kopija telefonske poruke stavlja u pretinac gosta na recepciji, a druga se uređuje u hotelsku sobu do tih gosta. Ukoliko su hotelske sobe opremljene telefonskim uređajima s lampicom za poruke, ona se treba uključiti da signalizira gostu da ga poruka dolazi na recepciji.

U većini hotela je moguće poruku izravno upisati u informativni sustav hotela koji ju prenese na telefon hotelske sobe gosta, aime se izravno pali signalno svjetlo za poruke na telefonu u hotelskoj sobi gosta. Također je moguće poruke prikazati na televizoru u hotelskoj sobi gosta ukoliko u hotelu postoji odgovarajuće uređaje između televizijskog sustava i informativnog sustava hotela.

U nekim hotelima postoji i mogućnost snimanja i prenošenja glasovne poruke ukoliko telefonski sustav hotela podržava takvu funkciju. U tom slučaju gost na telefonu u svojoj hotelskoj sobi treba pritisnuti na gumb govorne poštice da bi uočio poruku.

Primjer:

OBRAZAC TELEFONSKE PORUKE ZA GOSTA

Hotel Zlatarevo zlato

TELEFONSKA PORUKA ZA GOSTA

Poruka za gosta/gospodinju: _____

Soba br.: _____

Datum: _____

Vrijeme: _____

Ime i prezime pozivatelja: _____

Br. telefona pozivatelja: _____

Poruka:

Poruku preuzeo: _____

Recepcionari obavljaju poslove primanja poštanskih pošiljaka za goste hotela i slanja poštanskih pošiljaka u ime gosta, iako je u današnje vrijeme elektronskih komunikacija, potreba za ovim uslugama znatno manja nego prije.

S poštanskim pošiljkama koje su isporučene u hotel na recepciji se postupa na sljedećinačin:

- Pošta se preuzima na recepciji i urudžbira u zapisnik o preuzimanju poštanskih pošiljaka te se razvrstava u službenu poštu za hotel i na poštu za hotelske goste.
- Pošta za goste se razvrstava za goste koji još nisu stigli u hotel, za goste koji borave u hotelu i za goste koji su već otišli iz hotela. Poštu treba složiti po abecednom redu i treba ju predati gostima odmah ili im stignu u hotel.
- Za goste koji su već napustili hotel pošta se vraća pošiljatelju (na kovertu treba staviti žig hotela, naznaku otpusrovao i potpis recepcionara) ukoliko gosti nisu ostavili adresu na koju im se šalje pošta pristigla u hotel nakon njihovog odlaska.
- Preporučenu pošiljku recepcionar upisuje u listu preporučenih pošiljaka u koju se gost upisuje prilikom preuzimanja pošiljke.

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pogledajte obrascove poruka za goste u različitim hotelima.

Za svoj hotel izradite obrazac poruke za goste te ga ispunite. Igram ulogu (recepzionar i gost) simulirajte situaciju predaje poruke gostu.

Izdavanje ključeva soba gostima

Obveza je recepcionara izdati ključeve sobe gostu koji je odsjeo u toj sobi. S obzirom da bi se potencijalno mogla ugroziti sigurnost gostiju ukoliko bi došlo do zamjene ključeva, recepcionar nikada ne smije izdavati ključeve, davati obavještenja o brojevima soba, porukama, poštanskim pošiljkama za goste bilo kojoj osobi kojoj prethodno nije provjerio identitet ili se nije a gosta temeljem obavljenog postupka prijama u hotel.

Postupak izdavanja ključeva sobe gostima je sljedeći:

- Ukoliko se recepcionar ne sjeđa u sobi, treba zatražiti broj sobe i ime gosta te provjeriti navedeno u recepcijском softveru.
- Ukoliko ne postoji poklapanje, recepcionar od gosta treba zatražiti identifikacijski dokument s fotografijom. Ukoliko gosta nema kod sebe identifikacijski dokument, recepcionar ga treba pratiti do sobe da bi provjerio identitet gosta.
- Na svaki upit gosta vezano za ovaj postupak, recepcionar treba informirati gosta da se postupak provodi radi zaštite sigurnosti gosta te se zahvaliti na razumijevanju.
- U slučaju da gost odbije da ga se prati do sobe, recepcionar treba odmah obavijestiti voditelja recepcije. Ukoliko voditelj recepcije prepozna gosta, recepcionar mu daje ključev užljubaznu ispriku, ponovno navodeći razlog zašto se taj postupak provodi.
- Ukoliko gosta zatraži dodatni ključev, treba programirati karticu-ključev sa šifrom duplikata.
- Ukoliko je gosta izgubio karticu-ključev sobe, programira se nova kartica sa novom šifrom.
- Recepcionar ne smije izdati ključeve osobama koje na recepciji tvrde da su im gosti dozvolili da uđu u sobu, osim ako gosta osobno to nije prethodno potvrdio recepcionaru usmeno ili pismeno.

Zadaci za učenike:

Podijelite se u skupine po troje: dvoje učenika preuzimaju uloge recepcionara i gosta, a treći učnik promatra proces i bilježi dobre i loše strane. Na osnovi prethodno navedenih pravila, igrom uloga (recepcionar i gost) izvježbajte postupak komunikacije s gustom u različitim situacijama gdje gosta traži ključev od sobe i slijedimo:

- gosta traži ključev od sobe;
- gosta je izgubio ključev od sobe;
- gosta traži duplikat ključeva od sobe;
- osoba koja nije gosta hotela na recepciji traži ključev od sobe;
- osoba na recepciji traži informaciju da li je gospodin Smith gost hotela i u kojoj je sobi smješten;
- u telefonskom pozivu osoba traži informaciju da li je gosta Kovačić gost hotela;
- i slijedimo – smislite slijedeće situacije.

Nakon obavljenih igračkih uloga proanalizirajte što je bilo dobro i održano, koji dijelovi se mogu poboljšati.

Uvanje dragocjenosti i novca te prtljage gostiju

Uobičajeno se goste kupuju u hotelima redom obavještava da dragocjenosti i novac ne ostavljaju u sobi, nego da ih pohrane u hotelskom sefuu koji se u većini hotela nalaze u gospodinskim sobama. Ukoliko hotel nema sefove u sobama, u nekim je hotelima moguće iznajmiti sefove na recepciji te u prisutnosti recepcionara pohraniti stvari u sef ili predati dragocjenosti i novac recepcionaru i za to dobiti potvrdu s kojom može podići stvari naknadno. U tom slučaju recepcionar kopiju potvrde s dragocjenostima i novcem stavlja u kovertu koju zatvara i označava žigom te ju pohranjuje u hotelski sef ili blagajnu.

Također gosti mogu svoju prtljagu ostaviti na uvanju na recepciji dok nekaju da im se pripremi soba ili ukoliko su se odjavili tijekom prijepodneva, a putuju u popodnevnim satima. Obično u blizini recepcijskog pulta postoji manja prostorija namijenjena uvanju prtljage. Gostu se obično izdaje potvrda za preuzetu prtljagu, a kopija potvrde se prima u vrsti za prtljagu gosta.

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pogledajte upute za korištenje sefa na hrvatskom i stranim jezicima, koje stoje u sobi gosta. Proanalizirajte.

Budjenje gostiju

Gosti na recepciji naručuju budjenje osobno ili telefonskim pozivom. Na recepciji se vodi lista budjenja u koju recepcionar unosi:

- broj sobe gosta,
- ime i prezime gosta,
- točno vrijeme budjenja,
- jezik kojim gost govoriti.

U današnjem vrijeme budjenje se najčešće obavlja programiranim automatskim telefonskim pozivom u sobu gosta. Ukoliko takva softverska mogućnost ne postoji, recepcionar buduje obavlja telefonom, ali ako gost ne odgovara na telefonske pozive budjenja, recepcionar treba pokucati na vrata hotelske sobe kako bi probudio gosta.

Promjena sobe - premještanje gosta u drugu sobu

U hotelu se dešava da gosti iz različitih razloga traže promjenu sobe (npr. zbog buke od dizala ili druge vrste buke, vrućine u popodnevnim satima jer se soba nalazi na zapadu, premalo svjetlosti u sobi, loš pogled, soba se nalazi iznad kontejnera s hotelskim otpadom pa se šire neugodni mirisi, itd.)

U slučaju zahtjeva gosta za promjenom sobe, potrebno je utvrditi razlog za promjenu sobe. Ukoliko se nedostatak sobe u kojoj se gost nalazi ne može brzo otkloniti te ako u hotelu trenutno ima raspoloživih soba, treba što prije premjestiti gosta u drugu sobu. Ukoliko u hotelu nema slobodnih soba iste kategorije kao soba u kojoj je gost boravio, recepcionar može biti ovlašten da gosta preseli u sobu više kategorije bez dodatne naplate (tzv. upgrade).

Gostu treba osobno u sobu donijeti ključeve nove sobe te treba pomoći gostu u preseljenju prtljage u drugu sobu. Nakon toga potrebno je informaciju o preseljenju gosta u drugu sobu upisati u recepcijski software te obavijestiti domaćinstvo, room service, restoran i kuhinju.

Zadaci za učenike:

Temeljem opisanog postupka premještanja gosta u drugu sobu, provedite postupak i igrom uloga (recepzionar – gost) iskомуunicirajte promjenu sobe s gustom.

Provjera stanja broja raspoloživih soba

Recepzionar u svakom trenutku treba znati koliko ima slobodnih soba u hotelu, naročito u razdobljima visoke popunjenoštvihotela.

Postupak provjere trenutnog stanja broja raspoloživih soba u hotelu je sljedeći:

- ◆ Treba izbrojati trenutno raspoložive sobe u hotelu te rezervacije. U danima visoke popunjenoštvi, ovo brojanje treba raditi tri do četiri puta dnevno, a u razdobljima normalne popunjenoštvi, treba brojati sobe jednom u svakoj smjeni.
- ◆ Treba provjeriti izvještaj domaćinstva, kako bi se utvrdilo jesu li neki gosti ostali u sobi dulje od standardnog vremena odjave.
- ◆ Treba provjeriti koje su sobe izvan upotrebe te da li su one eventualno dodijeljene gostima koji su u najavi dolaska tajdan.
- ◆ Treba provjeriti listu rezervacija, kako ne bi bilo eventualnih dvostrukih rezervacija za istog gosta.
- ◆ Treba provjeriti u sustavu rezervacija, da li su otkazane rezervacije provedene i unaprijed dodijeljene sobe odblokirane (stavljene u stanje raspoloživosti).
- ◆ Treba sravniti listu dolazaka taj dan s sve učinkenim prijavama gostiju.
- ◆ Treba otkazati sve rezervacije koje nisu bile garantirane, a nisu potvrđene do unaprijed određenog termina.

Suradnja prijamnog odjela s ostalim odjelima u hotelu i dnevni sastanak

Prijamni odjel treba kontinuirano suravljati s ostalim odjelima u hotelu kako bi se gostu osigurala kvalitetna usluga i učinkovito obavile sve zadeve.

Ključna je suradnja prijamnog odjela s domaćinstvom zbog najave dolaska i odlaska gostiju, obavještavanja o zauzetim i slobodnim sobama, premještanju gosta iz jedne u drugu sobu, potrebe namještanja pomoći nog kreveta u sobu, postavljanja u sobu paketa dobrodošlice, ukrašavanja sobe cvijećem itd.)

Prijamni odjel svakodnevno suravlja s kuhinjom i restoranom jer treba najaviti dolaske i odlaske gostiju, otkazivanje pojedinih obroka, potrebu izrade lunch paketa, potvrditi dnevnik pansiona itd.

Na dnevnom sastanku na kojem prisustvuju voditelji svih odjela te direktor hotela, izvještava se o bitnim stvarima za poslovanje hotela tog dana i raspoređuju se zaduženja.

Rješavanje pritužbi gostiju

Primiti pritužbe gostiju u bilo kojem obliku je za recepcionara uvijek vrlo osjetljiva situacija. Gosti se žale ako njihova očekivanja nisu ispunjena. Ponekad pritužbe gostiju nisu osnovane, no osoblje recepcije uvijek treba provjeriti što se to je dogodilo. Pri ocjeni opravdanosti pritužbe uvijek se treba staviti u položaj gosta.

Postupak rješavanja pritužbi gostiju je sljedeći:

- ❖ Kada recepciji pristupi gost sa pritužbom, receptionar treba pozitivnim stavom iskazati spremnost za slušanje i rješavanje problema, a izrazom lica pokazati da je svjestan problema. Izraz lica treba biti ozbiljan i usredoto en, u takvim situacijama osmijeh i vedar izraz lica nisu poželjni.
- ❖ Ukoliko je mogu e, a naro ito u situaciji kada je gost glasan i ljut, potrebno je gosta odvesti u ured iza recepcije, kako bi se sprije ilo da drugi gosti uju pritužbe.
- ❖ Receptionar treba gosta saslušati usredoto eno i s razumijevanjem, prestati raditi ono što je do tada radio i pustiti gosta da iznese pritužbu do kraja, bez prekidanja. Dok gost iznosi problem, dobro je praviti bilješke jer to pokazuje da se problemu posve uje pozornost, a bilješke e dobro do i u kasnijem rješavanju problema. Tako er, kada gost primijeti da receptionar pravi bilješke, ubi ajeno uspori tempo iznošenja problema, što pridonosi smirivanju situacije.
- ❖ Receptionar treba izraziti ispriku i žaljenje, ostati miran, ne prepirati se s gustom.
- ❖ Receptionar treba pokazati osobni interes za izneseni problem. Tijekom obra anja gostu dobro je esto koristiti ime gosta.
- ❖ Nakon što je gost završio s iznošenjem problema, korisno je da receptionar ponovi problem, kako bi gostu pokazao da u potpunosti razumije problem.
- ❖ Gostu treba ponuditi rješenje problema, a dobro je, ukoliko je mogu e na licu mjesta, ponuditi dva realno mogu a rješenja. Ne smije se obe avati nešto što se ne može izvršiti te u tome receptionar ne smije prije i svoja ovlaštenja. Ukoliko nije mogu e odmah ponuditi rješenje, gostu treba obe ati da e se poduzeti sve što je mogu e da problem bude riješen na zadovoljavaju i na in. Ukoliko je potrebno, receptionar treba pozvati voditelja recepcije.
- ❖ Gostu treba re i u kojem vremenskom roku se mogu poduzeti korektivne radnje te pritom treba biti odre en, a ne smije se podcijeniti potrebno vrijeme potrebno za rješenje problema.
- ❖ Razgovor treba završiti s ponovnom isprikom i zahvalom gostu što je upozorio na postojanje problema, ime mu se šalje poruka da se njegovo mišljenje cijeni.
- ❖ Receptionar treba izvijestiti voditelja recepcije, dogovoriti se u vezi rješavanja problema i treba pratiti napredak u izvršenju korektivne aktivnosti.
- ❖ Na kraju, receptionar koji je primio pritužbu od gosta, obavezno treba osobno izvijestiti gosta o u injenom, bez obzira na injenicu što je možda netko drugi preuzeo rješavanje problema. Na taj na in gostu šljemo poruku da osobno brinemo o njemu, što je personalizirana usluga koju gosti o ekuju i cijene.
- ❖ Ako gost prigovor podnese pismenim putem, potrebno mu je odgovoriti pismeno te ga pismeno izvijestiti o u injenom.

Pritužbe gostiju mogu se svrstati u nekoliko skupina:

- Pritužbe tehni ke prirode (opremljenost i održavanje soba, buka, problemi s internetom, grijanje, rasvjeta, klju evi soba, dizala, i sli no).
- Pritužbe zbog ponašanja hotelskog osoblja (svako neprimjereno i neljubazno ponašanje osoblja).
- Pritužbe zbog nezadovoljavaju e kvalitete usluge (nedovoljna isto a, kvaliteta i ponuda jela, spora usluga, izostanak nekih usluga itd.).
- Ostale pritužbe (uglavnom povezane s o ekivanjima gostiju u vezi hotelskog proizvoda i s nedostatkom nekih sadržaja; ovdje se ubrajaju i neuobi ajene pritužbe koje su uglavnom subjektivno uvjetovane).

Ako se pokaze da je prigovor rezultat ustaljene neodgovaraju e procedure ili nekog stalnoga nedostatka u hotelu, treba poduzeti korake da se usvoje nove procedure ili nedostatak definitivno ukloni jer postoji vjerojatnost da e se prigovori gostiju ponavljati⁷

⁷ Tomaševi Amelija, Rašan Križanac Marija, Komen Bujas Natali, Serdar Duško. Briga o gostu. Zagreb : British Council, Agencija za strukovno obrazovanje, 2009.

Većina hotela ima mogućnost u recepcijском softwareu upisati pritužbe gostiju i na taj način njihova rješavanja. To je važno, budući da se u profil gosta koji je imao pritužbu treba upisati, za slanje njegovog ponovnog dolaska u hotel, kako bi mu se dodijelio VIP status.

 Primjer:
ŽALBE I REKLAMACIJE GOSTIJU U RECEPCIJSKOM SOFTWAREU

ŽALBE I REKLAMACIJE

Početna > Zapisi > Izvješća > Matični > Odjava >

Izbornik > Dodavanje novog zapisa

Novi zapis

Pregled nerišenih zapisa

Pregled riješenih zapisa

Vrsta zapisa* Žalba Reklamacija

Status zapisa* Riješen

Objekt* Hotel [REDACTED]

Ime gosta* Adnan

Prezime gosta* [REDACTED]

Agencija TUI UK Ltd / THOMSON HOLIDAYS (3446)

Primitak zapisa* 2015-06-13

Primitak odgovora 2015-06-15 [REDACTED]

Fakтура 1587

Voucher 1723638

Opis žalbe/reklamacije*
 Gosti su se žaliili zbog ograničenog
 pogleda na more, navodeći kako u opisu
 hotela na Thompsonovim stranicama je napisano
 kako sve sobe imaju otvoreni pogled na more.

Opis odgovora
 Sa gostima se razgovaralo odmah po
 primitku žalbe, no zbog popunjenoći
 nismo bili u mogućnosti ponuditi
 adekvatnu sobu na višem katu gdje

Tražena odšteta 100.00 Engleska funta (Format: 1234.56)

Odobrena odšteta 100.00 Engleska funta (Format: 1234.56)

Izjava gosta
 Gosti su potpisali izjavu kojom se
 slaku sa ponuđenim, te su se istom
 odrekli bilo kakvih dodatnih
 potraživanja preko agencije.

Primjer:

KORISNE FRAZE KOD PRIMANJA I RJEŠAVANJA PRITUŽBI GOSTIJU

ISPRIKE KOD PRIMANJA PRITUŽBI GOSTIJU		
Žao mi je.	I'm sorry.	Es tut mir leid.
Vrlo mi je žao.	I'm very /extremely sorry.	Es tut mir sehr leid.
Zaista se moram ispri ati.	I really must apologize.	Ich muss mich wirklich entschuldigen.
Ispri avam se.	I do apologize.	Ich entschuldige mich.
POKAZIVANJE INTERESA ZA ONO ŠTO GOST GOVORI		
Da, razumjem.	Yes, I see.	Ja, ich sehe.
OBJAŠNJENJE ILI OBE ANJE KOREKTIVNE AKTIVNOSTI - uz pomo nekog drugog		
Morat u Vam to poslati odmah.	I'll have it sent to you immediately.	Sie bekommen es sofort zugeschickt.
Odmah emo se za Vas pobrinuti.	We'll attend to you right away.	Wir werden uns um Sie sofort kümmern.
Osigurat u da Vam se to donese odmah.	I'll make sure it's brought to you now.	Ich werde sicherstellen, dass Sie es gleich bekommen.
- samostalno rješavanje		
Osobno u se odmah pozabaviti s tim problemom.	I'll deal with this problem myself right now.	Ich werde mich persönlich mit diesem Problem gleich befassen.
Proanalizirat u taj slu aj odmah.	I'll look into this case immediately.	Ich prüfe diesen Fall sofort.
Provjerit u pogrešku odmah.	I'll check this mistake right away.	Ich werde diesen Fehler sofort prüfen.
Prva stvar koju cu uciniti je	The first thing I'm going to do is....	Das erste, was ich tun werde, ist ....
ODVO ENJE GOSTA U DRUGU PROSTORIJU		
Hajdemo u moj ured.	Let's go to my office.	Lassen Sie uns in mein Büro gehen.
Biste li željeli do i u lounge?	Would you like to come to the lounge?	Möchten Sie in die Lounge kommen?
Zašto ne bismo otisli u moj ured?	Why don't we go to my office?	Warum gehen wir nicht in mein Büro?

Primjer:

ESTE PRITUŽBE GOSTIJU I NAINI NJIHOVA RJEŠAVANJA

PROBLEM / PRITUŽBA	NAINI RJEŠAVANJA PROBLEMA
U hotelu nije evidentirana rezervacija gosta koji je sa sobom donio potvrdu rezervacije.	Provjeriti rezervaciju u hotelskom softwareu, ako je nema, dodijeliti gostu sobu po postupku za gosta bez rezervacije. Ako je hotel popunjeno, za gosta pronaci smještaj u obližnjem hotelu i osigurati mu besplatni prijevoz do tog hotela.
Izgled hotela ne odgovara fotografijama u brošuri putni ke agencije – hotel je zastario. Gost prijeti da ce objaviti fotografije na TripAdvisoru.	Gostu ponuditi nov anu odštetu ili dodatnih nekoliko dana besplatnog boravka.
Gost je rezervirao sobu s pogledom na more, a dobio je sobu iznad gospodarskog ulaza u hotel (bez pogleda na more).	Provjeriti rezervaciju. Ako ima slobodnih soba, dodijeliti gostu sobu s pogledom na more. Ako nema slobodnih soba, gostu osigurati besplatno korištenje neke hotelske usluge (npr. wellness ili jedna a la carte ve era i sli no).
Po dolasku u hotelsku sobu prvi puta, gost ne može utaknuti karticu u utor, stoga nema svjetla u sobi.	Odmah poslati ku nog majstora u sobu. Ukoliko ne može riješiti problem odmah, gostu dodijeliti drugu sobu.
Gost se žali na buku iz susjedne sobe tijekom no i.	Osobno provjeriti u susjednoj sobi i zamoliti goste da poštuju ku ni red hotela.
Internet u sobi, kojega gost dodatno pla a, je vrlo slab.	Dodijeliti gostu lozinku za internet u sobi za besplatno korištenje. Tako će pozvati gosta da do e u lobby gdje je internet jak i može se koristiti besplatno.
Loša kvaliteta skupe boce vina koju je gost naru io uz ve eru.	Konobar treba provjeriti cep na boci, ako kvaliteta vina nije odgovaraju a, gostu dati novu bocu bez dodatne naknade.
Gostu je na ra unu zara unata usluga koju on ne priznaje.	Provjeriti kopije ra una za hotelske usluge koje se nalaze na recepciji. Ako je gost potpisao ra un za tu hotelsku uslugu, treba ju platiti. U suprotnom, treba izdati novi ra un bez te usluge.

Primjer:

MOGUĆE PRITUŽBE GOSTIJU I SAŽETAK ODGOVORA NA PRITUŽBE

MOGUĆE PRITUŽBE	ODGOVORI NA PRITUŽBE
Nema tople vode. There's no hot water. Es gibt kein warmes Wasser.	Poslat ćemo kuću nog majstora da provjeri. Topla voda će doći za par minuta. We'll send a technician to check. There will be hot water in a few minutes. Wir schicken gleich den Hausmeister. Warmes Wasser kommt in ein paar Minuten.
Klima ne radi ispravno. The airconditioner isn't working properly. Die Klimaanlage funktioniert nicht.	Pomoći ćemo Vam da se premjestite u udobniju sobu. We'll help you find a more comfortable room. Wir finden Ihnen ein bequemeres Zimmer.
Nema dovoljno ručnika u mojoj sobi. There are not enough towels in my room. Es gibt nicht genug Handtücher in meinem Zimmer.	Netko će biti kod vas za trenutak da to sredi. Someone will be there to fix it in a moment. Unser Personal kümmert sich gleich darum.
Umišljanik u kupaonici curi. The sink is leaking in the bathroom. Wasserrohr unter dem Waschbecken tropft.	Odmah ćemo to provjeriti i javiti Vam se povratno. I'll check on it and call you back. Ich werde es gleich prüfen und Sie anrufen.
Školjka u kupaonici je zatopljena. The bathroom is stopped up. Die Toilette ist verstopft.	Poslat ćemo nekoga da provjeri. I'll send someone to check it. Ich schicke jemanden, das zu prüfen.

Primjer:

KOMUNIKACIJA S GOSTOM U VEZI PRITUŽBE

(u razgovorima u nastavku: G = gost, R = recepcionar)

G: U našoj sobi nema toaletnog papira. Možete li ga donijeti u sobu br. 514?

R: Naravno, gospodino Bebi. Oprostite na previdu. Odmah ćemo poslati sobaricu u Vašu sobu s toaletnim papirom. Da li Vam je možda potrebno još nešto?

G: Sad kad ste spomenuli, možemo li još dobiti dvije boce gazirane vode?

R: Svakako, gospodino Bebi. Odmah ćemo obavijestiti room service da vam donese vodu u sobu.

G: To bi bilo odlično, hvala.

*Gost dolazi na recepciju vidno uzrujan, sa sljedećom pritužbom:*G: Rezervirali smo teniski teren danas za 5 sati popodne. Kad smo došli na teren, bio je zauzet! Kako je to moguće? Kakav vidi hotel vodite? To je užasno neprofesionalno! (*Gost je uzrujan i viđe*.)R: Žao mi je što se to dogodilo, gospodine Ivan. Zašto ne bismo sjeli u moj ured i riješili to odmah? (*Recepcionar poziva gosta u ured iza recepcije. Gost i recepcionar sjedaju u ured, recepcionar zatvara vrata urede.*)R: Gospodine Ivan, odmah ćemo provjeriti što se desilo, kako bismo to ispravili. (*Recepcionar zove voditelja tenis terena.*) Marko, ovdje sam s gospodinom Ivanom. Što se desilo danas u 5 sati popodne? Gospodin Ivan je imao rezerviran termin.Marko (*telefonom*): Gospodin Ivan je sa suprugom došao na teren u 17,25. Prema našoj proceduri, a s obzirom na gužvu u razdoblju visoke sezone u kojem se nalazimo, kada gost ne dođe nakon 15 minuta od vremena koje je rezervirao, teren iznajmljujemo drugom gostu, ako ima upita. Žao mi je, ali upravo se to desilo.

R: Hvala Marko na objašnjenju. Dovoljno. Gospodine Ivan, eto nažalost, žao mi je što niste uspjeli stići u dogovoren vrijeme na teren pa je kolega morao postupiti prema standardnoj poslovnoj proceduri. Da li možda želite zakazati drugi termin? Vidim u ranjunalu da je gost koji je danas zakazao u 18,30 otkazao termin. Bilo bi nam draga da Vi preuzmete taj termin, ako želite.

G: Danas u 18,30? Pa to je za 10 minuta. Kako ćemo na vrijeme stići do terena?

R: Bit ćemo drago pozvati kolegu sa elektrovozilom da vas odveze na teren. Da li Vam to odgovara?

G: U redu. Hvala.

R: Gospodine Ivan, drago mi je da smo ipak uspjeli riješiti situaciju. Žao mi je na neugodnosti. Želim Vam dobar teniski me!

Gost dolazi u hotel i obavlja prijavu na recepciji te odlazi u sobu. Zove uzrujano iz sobe:

G: Zovem vas iz sobe 211, Herman na telefonu, upravo sam se prijavio u hotel i došao u sobu. Vidim da ste mi dali sobu koja gleda na parkiralište. Kao što znate, ja sam pri rezerviranju izričito zahtijevao sobu s pogledom na more!

R: Gospodine Herman, iskreno mi je žao, dozvolite da provjerim u sustavu. Molim vas, pri ekajte sekundu. (*Repcionar provjerava u recepcijском softveru*). Da, svakako, imate pravo, došlo je do zabune. Sre om, imamo odli nu sobu za vas s pogledom na more. Štoviše, u mogu nosti sam Vam ponuditi sobu 322, koja je superior soba – ve e površine i više kategorije od one koju ste rezervirali, i to bez dodatne nadoplate. Još jednom isprika za nastalu situaciju! Odmah u poslati kolegu u vašu sobu da vam pomogne premjestiti prtljagu u sobu 322. Uživajte u odmoru, zahvaljujem!

G: Hvala, i molim vas da nosa do e što prije.

R: Svakako gospodine Herman, kolega e odmah do i do vas. Hvala još jednom na razumijevanju!

Gost iz sobe zove recepciju i žali se:

G: When I first arrived I was assured that a bottle of Chianti would always be in the mini-bar. Well I'm here now and the bottle isn't. What kind of hotel are you running here anyway!

R: I sincerely apologize for the oversight sir. We have been exceedingly busy today because of the convention. I'll have a complimentary bottle delivered immediately. Please accept it with our compliments.

Gost iz sobe zove recepciju i žali se:

R: Good evening, front office, Zlata speaking. May I help you?

G: Yes, the toilet is stopped up. I'm calling from room number 102.

R: Someone will be there to fix it in a moment, sir.

G: Thank you, make sure to do it soon.

R: Certainly, sir, in a minute. Thank you for your understanding!

Gost iz sobe zove recepciju i žali se:

G: Guten Tag, Daniel Fuchs am Apparat, Zimmer 222. Ich habe versucht den TV-Sender ProSieben zu wählen, aber es scheint, als ob Ihre Fernbedienung nicht funktioniert. Oder es gibt diesen Fernsehsender nicht, obwohl es in Ihren Anweisungen angegeben ist.

R: Es tut mir leid, Herr Fuchs, wir kümmern uns gleich darum. Können Sie mir sagen, welches Bild oder Fernsehsender Sie sehen, wenn Sie den Fernseher einschalten?

G: Hausfernsehen, und darauf steht "Willkommen Herr Fuchs".

R: Danach müssen Sie auf der Fernbedienung die Taste "Programs" drücken und dann mit einer Nummer die Kanäle wählen. ProSieben ist unter Nummer 9.

G: Ja, das habe ich alles gemacht, aber wenn ich Nummer 9 drücke, wird alles schwarz.

R: In diesem Fall muss wahrscheinlich der Kanal wieder installiert werden. Ich schicke gleich den Kollegen zu Ihnen.

G: Vielen Dank.

R: Es freut mich, dass wir das Problem gleich lösen, Herr Fuchs. Der Kollege kommt gleich. Auf Wiederhören.

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima pogledajte još primjera pritužbi gostiju u hotelu i na ne njihova rješavanja. Proanalizirajte i igrom uloga (repcionar – gost) riješite svaki od navedenih slu ajeva.

U Radnim listovima pogledajte formular za reklamaciju gostiju u hotelu. Proanalizirajte i ispuniti.

U Radnim listovima pogledajte razli te pritužbe hotelskih gostiju. Igrom uloga u parovima (repcionar i gost) pokušajte riješiti situacije. U skupinama prodiskutirajte da li je pritužba riješena na pravilan na in i sto bi se moglo poboljšati u komunikaciji s gostima.

U Radnim listovima prona te razli te situacije s pritužbama gostiju i radom u skupini riješite probleme. Simulirajte cijelovitu komunikaciju s gostima (na hrvatskom, engleskom i njema kom jeziku) potrebnu za rješavanje pritužbe gostiju.

Prou te i prokomentirajte sljede e lanke na internetu koji se ti urješavanja pritužbi gostiju u hotelima:

Are You Expert Enough To Solve Your Hotel Guest Complaints?

<http://www.hotelcluster.com/blog/handle-hotel-guest-complaints/>

The Art of Listening: The Key to Successful Complaint Resolution

http://hotelsexecutive.com/business_review/2322/the-art-of-listening-the-key-to-successful-complaint-resolution

Na ite na internetu tekst '10 vrijednih preporuka za preuzimanje žalbi hotelskih gostiju' (na njema kom jeziku). Pro itajte i raspravite u skupinama:

[http://www.tourismusnetzwerk.info/download/tipps_beschwerdeannahme\(2\).pdf](http://www.tourismusnetzwerk.info/download/tipps_beschwerdeannahme(2).pdf)

U Radnim listovima prona te uputu Austrijske gospodarske komore za rješavanje pritužbi hotelskih gostiju (na njema kom jeziku): 'Danke lieber Gast!'

Pro itajte i raspravite u skupinama.

Na sljede oj internetskoj stranici (na njema kom jeziku) prona te naj eš e pritužbe hotelskih gostiju iz Njema ke. U skupinama raspravite svaku pritužbu i igrom uloga (repcionar i gost) na ite rješenje.

<http://www.customer-alliance.com/de/tag/kundenzufriedenheit/>

POSLOVANJE PRIJAMNOG ODJELA: AKTIVNOSTI PRI ODLASKU GOSTA IZ HOTELA

Nakon ovog poglavlja u enici ebiti u mogu nosti:

- ✓ razumjeti sadržaj upitnika za goste i na profesionalan način zamoliti gosta da ispunji upitnik o zadovoljstvu gostiju
- ✓ ispostaviti razlog gostu za hotelske usluge
- ✓ izvršiti naplatu u gotovini ili putem kreditne kartice
- ✓ pozdraviti gosta pri odlasku iz hotela

Aktivnosti prijamnog odjela pri odlasku gosta iz hotela

Prilikom odlaska, gost napušta sobu, javlja se na recepciju hotela, dobiva ispravan razlog za sve usluge koje je koristio tijekom boravka u hotelu, vraća ključeve sobe i napušta hotel. Prilikom procesa odjave gosta, recepcionar prikuplja povratne informacije o zadovoljstvu gosta boravkom u hotelu uz molbu da ispunji upitnik za goste. Nakon što je proveden postupak odjave gosta, automatski se u recepcijском softwareu ažurira status raspoloživih soba u hotelu i obavještava domaćinstvo o odlasku gosta.

Sljedeća lista prikazuje korake procesa odjave gosta na način da on bude u skladu sa zahtijevanim standardima kvalitete.

LISTA PROVJERE PROCESA ODJAVE GOSTA (CHECK-OUT)

OČEKIVANI STANDARD	DA/NE
Recepčijsko osoblje je uredno, uniformirano, nosi pološicu s imenom.	
Recepčijsko osoblje je usredotočeno na gosta i nije ometano ni na drugim.	
Recepčijsko osoblje ne jede, ne piće, ne puši i ne žvaže žvaka u gumi.	
Sa svim gostima se uspostavlja kontakt očima i osoblje se smiješi gostima koji su mu na udaljenosti od 3 metra, a iako gosta neka u redu.	
Gosti ne očekaju u redu dulje od 5 do 8 minuta.	
Recepčijski tim je dobro kadrovske ekipiran, broj osoblja je u skladu s trenutnom potražnjom.	
Osoblje prvo progovara i pozdravlja gosta sa smiješkom i uz dobrodošlicu kad gosta dođe na 1,5 m od recepcijskog pulta.	
Osoblje provjerava ime gosta i koristi ga minimalno dva do tri puta tijekom komunikacije s gustom u procesu odjave.	
Razlog je bio pripremljen prema uputama dobivenim tijekom rezerviranja hotela.	
Recepcionar je upitao gosta o zadovoljstvu boravkom u hotelu, ako su postojala neka otvorena pitanja, riješio ih je na licu mjesta ili obećao da ih riješiti u kratko vrijeme.	
Recepcionar je upitao gosta da li je koristio neke dodatne usluge kao npr. mini bar u sobi.	
Slijedom odgovora gosta, na razlog su dodane dodatne usluge i razlog je isprintan za informaciju gosta prije njegova zaključenja.	
Ukoliko je bilo nekih nesuglasica u vezi naplate mini bara, recepcionar je postupio prema propisanoj proceduri hotela (npr. odobrio je konzumaciju mini bara koja je bila predmet nesuglasica s gustom).	
Recepcionar je provjerio metodu plaćanja te je plaćanje diskretno obavljeno.	
Ako gosta plaća karticom, isprintane su dvije kopije karti i nog slipa s iznosom i gosta je potpisao kopiju koja se vraća hotelu.	
Recepcionar je predao razlog gostu zajedno sa slippom kartice, uredno umetnute u omotnicu.	
Proces odjave je dovršen u manje od 4 minute.	
Recepcionar je ponudio gostu pomoći oko prtljage, objašnjenja pravca puta ili prijevoza.	
Recepcionar je zamolio gosta da popuni upitnik o zadovoljstvu gostiju.	
Recepcionar je pitao gosta je li isprazio sobu te zamolio da vrati ključeve sobe.	
Recepcionar je završio razgovor s gustom, uz smješak mu zahvalio na boravku u hotelu i pozvao ga na ponovni dolazak.	
Recepcionar se nije upuštao u razgovore osobne prirode s ostalim osobljem za vrijeme procesa odjave gosta.	
Ukupna brzina usluge prilikom odjave je bila prilagodena okolnostima i potrebama gosta.	

Anketni upitnik o zadovoljstvu gostiju

Anketnim upitnikom koji gost popunjava pri kraju boravka ili pri odlasku iz hotela saznaju se važne informacije o tome kako je gost bio zadovoljan pojedinim korištenim uslugama u hotelu. Osim toga, gosti daju prijedloge za poboljšanja i izdvajaju osoblike koje se profesionalnošću i ljubaznošću u posebno izdvojilo. Sve ove informacije su izuzetno važne za upravljanje kvalitetom usluge u hotelu.

Primjer:

UPITNIK O ZADOVOLJSTVU HOTELSKIH GOSTIJA

Upitnik
Questionnaire

maistra
ROVINJ, CROATIA

Hotel Monte Mulini
A.Smaragda bb, 52210 Rovinj - Hrvatska
tel. +385 51 636 000 | fax +385 51 636 001
e-mail: montemulin@maistra.hr | www.maistrashr

*Hotel
Monte Mulini
Rovinj, Croatia*

Podataci o gostu | Guest information

Dob | Age   18-25   26-30   31-40   41-50   51-60   61+

Spol / Sex   Muški / Male   Ženski / Female

Dostava / Country _____

Koji je glavni motiv vašeg dolaska u Monte Mulini?
What is the main reason for your visit to Monte Mulini?

Odnosi i prijateljstvo / Friends and relatives   Posjet prijatelju ili rođaku / Visiting friends or relatives

Posao ili poslovni / Business trip/conference   Ostalo / Other _____

Kako ste putu došli u našem objektu?
How many times have you stayed in our facility?

Ovo moje prvi put / This is my first time   2-4 puta / 3-6 times

Više od 4 puta / More than 4 times

Kako ste doznaли за Monte Mulini?
How did you find out about Monte Mulini?

Po preporuci / By recommendation   Reklama/Medija / Advertisement/Media

Preko turističke agencije / Through a tourist agency   Na slobidi / At a fair

Preko interneta / Over the internet   Ostalo / Other _____

Poštovani gosti,
bitićemo Vam iznimno zahvalni ako ispunite ovaj upitnik i podjelite s nama svoje impresije. One su nam vrlo bitne jer samo kroz vše primjedbe i sugestije možemo unaprediti naše usluge i Vaš budući boravak u hotelu Monte Mulini uobičajeno boljim i usodnjim.

Dear Guest,
Please take a few minutes to fill out this questionnaire. You may leave it with the concierge, or mail it to us later. Your impressions of the hotel are of great importance to us. The only way to properly perfect our services and make your future stay with us even more pleasant is through your comments and suggestions.

Nisi imala šta kaži prijedlog vezan za uslugu, proizvod ili ambijent, možemo Vas dopuniti.
If you have any suggestions on how to improve our service, product or ambient, please write them here:

Možete li ozvati nekoga od uslužnog osoblja, tko je Vaš boravak uzbroj poslovno boljem i ugodnijim? Has a certain member of our staff made your stay with us significantly better or more pleasant?

Ime | Name _____ Odjel | Department _____

Zašto? | Reason _____

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima pronađite još primjera anketnih upitnika za goste. Izradite anketni upitnik za svoj hotel.

Ispostava ra una gostu

Hotelski ra un sadrži troškove svih usluga koje je gost koristio tijekom boravka u hotelu i koje su knjižene na njegov broj sobe. Ra un se vodi kompjuterski, otvara se na dan dolaska u najmanje 2 primjerka, a produljuje se svakog dana za novonastale troškove tijekom teku eg dana. Ra un se zaklju uje pri odlasku gosta, a za one goste koji ostaju dulje vrijeme, ra un se može zaklju ivati i napla ivati nakon 7 dana ili do odre enog maksimalnog iznosa, ovisno o pravilima hotela.

Obavezni elementi hotelskoga una su:

- ◆ ime i prezime gosta
- ◆ broj sobe
- ◆ broj osoba
- ◆ vrstu usluge
- ◆ cijena usluge (bez poreza na dodanu vrijednost - PDV, posebno istaknut PDV i ukupna cijena s PDV)
- ◆ datum dolaska i odlaska gosta
- ◆ na in pla anja
- ◆ popuste i provizije (ako su primjenjivi)
- ◆ iznos boravišne pristojbe

Porez na dodanu vrijednost (PDV) se obra unava u visini 13% neto cijene usluge smještaja, prehrane i pi a (uz izuzetak žestokih alkoholnih pi a za koja je stopa PDV 25%), odnosno u visini od 25% na sve druge vrste usluga. PDV se pribraja neto cijeni usluge.

PDV se ne obra unava na boravišnu pristojbu.

Porez na potrošnju (PnP) pla a se na potrošnju:

- alkoholnih pi a (vinjak, rakija i žestoka pi a),
- prirodnih i specijalnih vina,
- piva,
- bezalkoholnih pi a koja se prodaju u ugostiteljskim objektima.

Prema tome, porez na potrošnju pla a se na promet pi a i to alkoholnog i bezalkoholnog, dok se na ostali promet ostvaren pripremanjem hrane i napitaka u ugostiteljskim objektima, pla a samo PDV. Op ina ili grad može propisati stopu poreza na potrošnju u visini do najviše 3%, što je ve ina op ina ili gradova u svojim odlukama i propisala.

Pojedine grupe proizvoda koje se prodaju u hotelima, oporezuju se razli itim stopama PDV-a i to:

Grupa proizvoda	Stopa PDV-a	Stopa poreza na potrošnju
hrana, kava i napici (caj, kava s mlijekom, okolada, kakao i sl.)	13% na poreznu osnovicu – prodajna cijena u ugostiteljskom objektu	nema
osvježavaju a gazirana bezalkoholna pi a, vino, pivo, (vo ni sokovi, mineralne i gazirane vode u nekim gradovima)	13% na poreznu osnovicu – prodajna cijena u ugostiteljskom objektu	najviše do 3% na poreznu osnovicu – prodajnu cijenu u ugostiteljskom objektu
žestoka alkoholna pi a	25%	do najviše 3%

Osnovica za obra un PDV-a i poreza na potrošnju je ista (neto cijena usluge). U nastavku se daje primjer formiranja ukupne prodajne cijene pi a u hotelu za žestoka alkoholna pi a, ako se na osnovicu (neto cijenu pi a), dodaju obje porezne stope; 3% poreza na potrošnju i 25% PDV-a.

Cijena pi a	10,00 kn
Porez na potrošnju 3% (10,00 x 3%)	0,30 kn
PDV 25% (10,00 x 25%)	2,50 kn
Ukupna prodajna cijena pi a	12,80 kn

Dakle, oporezivanje pi a je sljede e:

- Pivo PDV (13%) + PnP (3%)
- Vino PDV (13%) + PnP (3%)
- Bezalkoholna pi a PDV (13%) + PnP (3%) – Osim vode i prirodnih sokova gdje ide samo PDV (13%)
- Žestoka alkoholna pi a PDV (25%) + PnP (3%)

Na in pla anja ra una može biti:

- ◆ pla anje u gotovini – mora se evidentirati u blagajni na prijamnom odjelu
- ◆ bezgotovinsko pla anje – u današnje vrijeme je naj eš i oblik pla anja, a uklju uje:
  - kreditne kartice – ukoliko hotel ima zaklju en ugovor o prihvatu odre ene kreditne kartice sa izdavateljem; naj eš e kreditne kartice u prometu su MasterCard, Visa, American Express, Diners itd.
  - virmanske naloge – prijenos sredstava s žiro ra una kupca na hotelski žiro ra un, a na temelju voucher-a, ugovora ili narudžbenice,
  - ekove – naj eš e putni ki ekovi,
  - ostala u praksi manje korištena sredstva pla anja (kao kreditna pisma i mjenice)

Kod pla anja kreditnom karticom prijamni odjel mora imati:

- EFTPOS terminal i/ili imprinter
- obrasce (za pojedina ne obra une, za zbirne obra une)
- ažurnu stop-listu

Pla anje pomo u EFTPOS terminala (dan je uglavnom u upotrebi ovaj na in):

- ◆ Debitne kartice se provla e kroz EFTPOS terminal i upisuje se iznos. Korisnik preko PIN PAD-a upisuje svoj PIN. Nakon toga dolazi odobrenje za transakciju.
- ◆ Kreditna kartica se provla i kroz terminal, upisuje se iznos. Isprintaju se dvije kopije listi a – potvrde o transakciji. Jedan se daje korisniku kartice, a drugi, s potpisom korisnika, se zadržava na prodajnom mjestu. Korisnik se identificira potpisom. Vrijeme naplate po inje te i s datumom transakcije.

Pla anje pomo u imprinteru (dan se sve manje koristi):

- ◆ Kartica se postavlja u predvi eno ležište na imprinteru, a iznad nje se stavi korisni ki ra un pojedine vrste kartice. Provla enjem kartice na korisni kom ra unu ostaju podaci s kartice i plo ice prodajnog mesta. Rukom se ispisuje datum pla anja i iznos ra una u nacionalnoj valuti. Korisnik kartice potpisom potvr uje podatke na korisni kom ra unu, a potpis mora odgovarati onom na kartici. Valjanost kartice se provjerava preko stop liste, ako je vrijednost transakcije iznad dopuštenog pojedina nog iznosa (floor limita) prodajno mjesto kontaktira prihvatitelja kartice. Korisni ki ra uni, zajedno s ra unima prodajnog mesta, dostavljaju se obra unskoj službi prodajnog mesta. Obra unska služba na osnovi svih korisni kih ra una ispostavlja poštom prihvatitelju kartice zbirni ra un. Vrijeme naplate po inje te i datumom prispeje ra una prihvatitelju kartice.

Primjer:
HOTELSKI RAJ UN

Primjer:
KOMUNIKACIJA S GOSTOM PRI ODLASKU IZ HOTELA
u nastavku R = recepcionar, G = gost

R: Did you enjoy your stay with us?

G: Yes, very much so. However, I now need to get to the airport. I have a flight that leaves in about two hours, so what is the quickest way to get there?

R: We do have a free airport shuttle service.

G: That sounds great, but will it get me to the airport on time?

R: Yes, it should. The next shuttle leaves in 15 minutes, and it takes approximately 25 minutes to get to the airport.

G: Fantastic. I'll just wait in the lounge area. Will you please let me know when it will be leaving?

R: Of course, sir. Oh, before you go would you be able to settle the mini-bar bill?

G: Oh yes certainly. How much will that be?

R: Let's see. The bill comes to 28,00 EUR. How would you like to pay for that?

G: I'll pay with my American Express thanks, but I'll need a receipt so I can charge it to my company.

R: Absolutely. Here we are sir. If you like you can leave your bags with the porter and he can load them onto the shuttle for you when it arrives.

C: That would be great thank you.

R: Would you like to fill in the hotel questionnaire too while you wait?

R: Would you like to fill-in the hotel questionnaire too while you wait?
C: Sure. I had a really good stay here and I'll tell other people to come here.

G: Sure, I had a really good stay here and I'll tell other people to come here.
R: That's good to hear. Thank you again for staying at The Zlatarevo zlate hotel.

Zadaci za učenike:

Proučite prethodno navedeni postupak odjave gosta. Podijelite se u skupine po troje. Dvoje učenika preuzima uloge recepcionara i gosta koji odlazi iz hotela. Igram uloga simulirajte postupak odjave gosta, ispunjavanje upitnika o zadovoljstvu gostiju i isprava gosta iz hotela. Treći učenik promatra proces i koristeći prethodno navedenu listu provjere standarda check-outa, bilježi da li su učenici proveli proces odjave i ispravljaju gosta u skladu sa standardima hotela. Po završetku igre uloga, treba proanalizirati što je bilo dobro i nije, a što treba poboljšati.

U Radnim listovima pronađite više primjera popisa usluga koje je gost koristio tijekom boravka u hotelu. Ispostavite hotelske razine.

Za lakšu izradu hotelskog računa, koristite obrazac za izradu hotelskog računa koji se nalazi u Radnim listovima.

U Radnim listovima pogledajte Izračun preračunatih stopa PDV-a i PnP iz prodajne cijene, koji se koristi kada se iz prodajne cijene prima želi izračunati iznos PDV-a i PnP. Navedeni postupak također pronađite i na sljedećoj internetskoj stranici:

http://free-zg.t-com.hr/Vesna_Erceg/Kalkulacije/kalk_porez_pstopop.htm

Na sljedećim internetskim stranicama pronađite tipične razgovore u hotelskom poslovanju na engleskom jeziku. Proučite ih i igrom uloga ih izvježbajte:

Vocabulary games – front office: <http://www.vocabulary.cl/Games/Hotel-Dialogues.htm>

Front office conversations:

<http://missdeechie.blogspot.com/2012/12/front-office-conversation.html>

SUDJELOVANJE NA SAJMU VJEŽBENI KIH TVRTKI

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogu nosti:

- ✓ izraditi promotivne materijale hotela
- ✓ izraditi specijalne ponude hotela
- ✓ pripremiti se za sudjelovanje i sudjelovati na sajmu vježbeni kih tvrtki

Promotivni materijali hotela

Kako bi hotel mogao svoju ponudu predstaviti tržištu i potencijalnim gostima, potrebno je izraditi promotivne materijale hotela.

Za potrebe sajma vježbeni kih tvrtki, u enici će izraditi promotivni letak i promotivnu brošuru hotela.

Promotivni letak hotela je kraj i oblik promocije hotela, sadrži osnovne informacije o hotelu odnosno isti će osnovne jake strane hotela (lokaciju, sadržaje, posebnosti hotela). Obično se tiska dvostrano na jednom listu papira i preklopljeno tri puta.

Primjer:
PROMOTIVNI LETAK HOTELA

Izvor: <https://www.behance.net/gallery/10481025/Hotel-and-Motel-Tri-Fold-Brochure-Template>

Brošura hotela uobičajeno sadrži znatno više opisa hotela, sadrži više teksta i više fotografija hotela, a uobičajeno je izrađena na više strana i uvezana u obliku knjižice.

Na internetu pogledajte primjere nekoliko brošura hotela:

<http://www.montemulinihotel.com/hr/brosure>

<http://www.lonehotel.com/multimedia/brosura>

<http://www.maistra.hr/brosure>

<http://ilirijabiograd.com/brosure>

<http://www.losinj-hotels.com/hr/aktualno/novi-katalog-wellness-conference-hotel-aurora>

<http://www.dubrovnik-riviera-hotels.hr/brosure>

Zadaci za učenike:

Na temelju navedenih primjera napravite promotivni letak i brošuru svog hotela. Brošuru napravite trojezinom: na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku.

Posebne ponude hotela

Kako bi hotel privukao dodatne goste, esto formira posebne ponude koje predstavljaju dobar omjer vrijednosti i cijene, uključujući paket atraktivnih sadržaja i usluga te tako privlaže goste da rezerviraju. Posebne ponude na primjer mogu biti:

- Early Booking – popust na redovnu cijenu, koji se odobrava gostima kad znatno unaprijed rezerviraju hotel (npr. rezerviraju u siječnju za odmor koji će provesti u kolovozu)
- Last Minute – popust na redovnu cijenu, koji se odobrava gostima pri rezervaciji hotela u zadnjim mjesecima, neposredno pred dolazak (jedino u slučaju kada hotel ima nepotpunjenih kapaciteta u tom razdoblju)
- Long Stay Discount – popust na redovnu cijenu, koji se odobrava gostima koji u hotelu ostaju dulje razdoblje
- Paketi s posebnim uslugama namijenjenim posebnim ciljnim skupinama – Romantični odmor, Obiteljski odmor, Spa i Wellness, Gastronomija, Kultura i obilježaji, Medeni mjesec, Vikend ponuda i sljedeće.

Zadaci za učenike:

Na temelju navedenih primjera posebnih ponuda te istražujući na internetu posebne ponude hotela, napravite pakete posebnih ponuda za vaši hoteli. U Radnim listovima pronađite i proanalizirajte posebne ponude.

Priprema za sajam vježbeni kih tvrtki

Na sajmu vježbeni kih tvrtki hotel koji ste osnovali treba predstaviti svoju ponudu.

Zadaci za učenike:

Kao pripremu za sajam vježbeni kih tvrtki, napravite sljedeće:

- PowerPoint prezentaciju svog hotela, koju ćete prikazivati na sajmu
- osmislite uređenje štanda hotela na sajmu vježbeni kih tvrtki
- napravite pozivnice za sajam vježbeni kih tvrtki.

POPIS RADNIH LISTOVA

Naziv poglavlja	RB radnog lista	Naziv radnog lista
POSLOVNA IDEJA O HOTELU I OSNIVANJE HOTELA		
Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću	1	Univerzalni nalog za plaćanje – uplata osnivača kog uloga za d.o.o.
	2	Upute za popunjavanje obrasca naloga za plaćanje
	3	Potpisni karton - HBP
	4	Potpisni karton - ZABA
	5	Prijava za upis u sudski registar
	6	Prijava o pošteti osiguranja - HZMO
	7	Prijava o pošteti poslovanja obveznika plaćanja doprinosa - HZMO
	8	Prijava o obvezniku uplate doprinosa - HZZO
	9	Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje - HZZO
	10	Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje lana obitelji - HZZO
	11	Prijava u registar poslovnih subjekata - DZS
	12	Program kreditiranja turističkog sektora - HBOR
Kategorizacija hotela	13	Kategorizirani objekti u R. Hrvatskoj
Organizacija hotela	13a	Organizaciona shema hotela
Zaposlenici hotela	14	Opisi poslova odjela recepcije hotela s 4**** u Hrvatskoj
	15	Opis poslova recepcionera u hotelu
Standardi izgleda i ponašanja zaposlenika hotela	16	Hoteli – pravila ponašanja i odijevanja
	17	Hrana i piće – pravila ponašanja i odijevanja
	18	Poslovno odijevanje i ponašanje u hotelskom poduzeću
Molba – prijava za posao u hotelu	19	Molba-prijava za posao recepcionera
Životopis	20	CV obrazac (template)
	21	Upute za pisanje CV (CV Instructions)
	22	CV Ivan Ivić – primjer
Odabir zaposlenika i sklanjanje ugovora o radu	23	Ugovor o radu na određeno vrijeme
	24	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme - Primjer
	25	Ugovor o radu na određeno vrijeme - Primjer
RECEPCIJSKI SOFTWARE U HOTELU		
Recepcijiski software	26	Osnovno o recepcijiskom softveru (Hotel Help)
	27	Pregled rezervacija
	28	Knjiga domaćih gostiju
	29	Pregled boravka
	30	Ranunculus
	31	Ranunculus 2
	32	Ranunculus 3
AKTIVNOSTI PRIJE DOLASKA GOSTA		
Telefonska komunikacija u prijamnom odjelu	33	Primjeri dobre i loše prakse telefonske komunikacije recepcionera
	34	Primjeri pitanja gostiju koji telefonskim putem traže informacije od recepcionera
	35	Način telefoniranja
	36	Način telefoniranja – primanje rezervacija
	37	Najčešće fraze u razgovorima recepcionera s gostima (eng.)
Upit gosta za rezervaciju hotela	38	Pismeni upit gosta za hotelski smještaj
	39	Engleske fraze u poslovnom dopisivanju
	40	Hotelski vokabular: hrvatski, engleski, njemački

Potvrde rezervacija gostima	41-41a	Rezervacija ispunjena i prazna
	42	Potvrda rezervacije
	43	Autorizacijski obrazac kod potvrde rezervacije
	44	Stanje smještajnih jedinica na dan
	45	Lista stanja soba
	46	Lista rezervacija
	47	Obavijest o naplati naknade za otkaz rezervacije ili nedolazak (Retention Letter br.1)
	48	Obavijest o naplati naknade za otkaz rezervacije ili nedolazak (Retention Letter br.2)
	49	Primjer ugovora s internetskom agencijom Booking.com
	50	Primjer rješenja overbooking situacije br. 1
	51	Primjer rješenja overbooking situacije br. 2
AKTIVNOSTI PRI DOLASKU GOSTA U HOTEL		
Prijam gosta i postupak prijave gosta	52	Proces prijave – lista provjere
	53	Registracijska kartica gosta
	54	Registracijska kartica gosta
	55	Registracijska kartica gosta
Hotelska iskaznica	56	Hotelska iskaznica
	57	Hotelska iskaznica
	58	Hotelska iskaznica
	59	Hotelska iskaznica
	60	Hotelska iskaznica
Informiranje gosta i hotelska info mapa	61	Hotelska info mapa (i u tiskanom obliku)
	62	Hotelska info mapa (i u tiskanom obliku)
	63	Hotelska info mapa (i u tiskanom obliku)
	64	Ku ni red hotela
	65	Ku ni red hotela
	66	Ku ni red hotela
	67	Ku ni red hotela
AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA GOSTA U HOTELU		
Rad hotelske mjenja nice	68	Odobrenje za obavljanje mjenja kih poslova
	69	Ugovor o mjenja kim poslovima
Hotelski cjenici	70	Zidni cjenik
	71	Cjenik za ostale usluge
	72	Cjenik za usluge pranja i kemijskog is enja
	73	Wellness cjenik
	74	Rack Rates (objavljene cijene smještaja)
	75	Rack Rates (objavljene cijene smještaja)
	76	Individualni cjenik
	77	Ponuda i cjenik za grupe
	78	Cjenik pi a
	79	MICE ponuda
Preuzimanje i predaja poruka i pošiljaka za goste	80	Obrazac poruke za goste
	81	Poruka za goste
	82	Poruka za goste
	83	Poruka za goste
uvanje dragocjenosti i novca	84	Upute za korištenje sefa
Rješavanje pritužbi gostiju	85	Formular za reklamaciju gosta
	86	Softwareski obrazac – pritužba gosta
	87	Primjeri pritužba gostiju i na ini rješavanja
	88	Igra uloga – pritužbe gostiju
	89	Primjeri razgovora s gostima u vezi pritužbi
	90	Rad u skupinama – Rješavanje pritužbi gostiju
	91	Uputa austrijske gospodarske komore 'Danke lieber Gast!'

AKTIVNOSTI PRI ODLASKU GOSTA IZ HOTELA		
Aktivnosti prijamnog odjela pri odlasku gosta iz hotela	92	Proces odjave – lista provjere
Anketni upitnik o zadovoljstvu gostiju	93	Upitnik za goste
	94	Upitnik za goste
	95	Upitnik za goste
Ispostava ravnuna gostu	96	Hotelski ravnun
	97	Hotelski ravnun
	98	Popis usluga za ispostavu ravnuna
	99	Obrazac za izradu hotelskog ravnuna
	100	Izrađun preračunatih stopa PDV-a i PnP iz prodajne cijene
DODATNA VJEŽBA: KONTAKTIRANJE Klijenata		
Promotivni letak hotela	101	Primjer brošure hotela Ilirija Resort
Posebne ponude hotela	102	Posebna ponuda hotela

VJEŽBENI KA PUTNI KA AGENCIJA

Ustrajati u svom poslu i šutjeti, najbolji je odgovor na svaku klevetu.

George Washington

OSNIVANJE PUTNI KE AGENCIJE I ZAPOŠLJAVANJE U AGENCIJI

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogunosti:

- ✓ razumjeti naziv putni ka agencija u odnosu na turisti ka agenciju
- ✓ ocijeniti utemeljenost ideje o osnivanju putni ke agencije
- ✓ razumjeti postupak registracije i osnivanja putni ke agencije - društva s ograničenom odgovornošću
- ✓ razumjeti uvjete za polaganje ispita za voditelja putni ke agencije
- ✓ pripremiti natječaj za radna mesta u putni koj agenciji
- ✓ napisati molbu - prijavu za posao u putni koj agenciji i životopis
- ✓ analizirati pristigle prijave za posao i provesti selekcijski intervju
- ✓ ispuniti ugovor o radu

Na početku: o nazivu putni ka agencija i turisti ka agencija

Iako je stručno ispravan naziv turisti ka agencija, u ovom se Priručniku koristi pojam putni ka agencija kako se terminologija ove izvannastavne aktivnosti ne bi razlikovala od terminologije korištene u obveznom srednjoškolskom programu, a napose od terminologije korištene u predmetu Organizacija poslovanja putnih agencija, koji je ova izvannastavna aktivnost praktično nastavak.

Naime, potrebno je odmah na početku ukazati na činjenicu da je naziv putni ka agencija bio primjereniji u prošla vremena kada je funkcija agencija uglavnom bila fokusirana na posredovanje u prometu i pružanje najužih usluga vezanih uz putovanja. Danas, kada su funkcije (putnih) agencija odavno prerastele jednostavnu organizaciju prijevoza i smještaja te se (turističke) agencije bave znatno širom lepezom poslova, opravdanije je i to nije korištenje naziva turisti ka agencija.

Naziv turisti ka agencija (a ne putni ka agencija) koristi i Zakon o pružanju usluga u turizmu koji je osnovni zakon koji regulira rad agencije u Hrvatskoj.

Turisti ka agencija je trgovac ko društvo, trgovac pojedinac, obrtnik ili njihova organizacijska jedinica koji pružaju usluge organiziranja putovanja ili posredovanja usluga vezanih uz putovanje i boravak turista.

Naznaka „turisti ka agencija“ obvezno se koristi u tvrtki turističke agencije kao pobliža naznaka djelatnosti, a iznimno umjesto naznake „turistička agencija“ kao pobliža oznaka djelatnosti može se koristiti i naznaka „putni ka agencija“.

Poslovna idea

Poslovna idea o osnivanju putni ke agencije je tek početak na putu ostvarivanja poslovnog uspjeha poduzetnika. Ideju treba proanalizirati s različitim aspekata kako bi se procijenilo može li poduzetniku pothvat osnivanja putni ke agencije biti uspješan.

- Treba razmišljati o aspektu tržišnih potreba: postoje li na odabranom mjestu poslovanja putni ke agencije potrebe za uslugama putni ke agencije? Ima li dovoljno potencijalnih klijenata?
- Treba proanalizirati postoje li na odabranom području konkurenca (već postojeće putni ke agencije), koliko je ona jaka i može li ugroziti naš poslovni poduhvat.
- Treba odrediti vrstu putni ke agencije: hoće li biti specijalizirana ili ne. Putni ke agencije mogu, na primjer, biti specijalizirane za eno-gastro, pustolovni turizam, privatni smještaj, DMK (destinacijske menadžment kompanije) i posebna tržišta, PCO (professional congress organizer) te za školska putovanja.
- Treba razmisiliti imamo li sve potrebne resurse: prostor i opremu, voditelja putni ke agencije, zaposlenike sa stručnjancem, sredstva za početni kapital i slično.

Dakle, potrebno je poslovnu ideju o osnivanju putni ke agencije dobro proanalizirati s aspekta tržista, konkurenčnosti, ljudskih resursa, potrebnih ulaganja i lokacije.

Zakon o pružanju usluga u turizmu definira putni ke agenciju i njene usluge na sljedećim način:

Turisti ke agencija može pružati sljedeće usluge:

- organiziranje paket-aranžmana, sklapanje i provedba ugovora o paket-aranžmanu, organiziranje izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu,
- organiziranje kongresa,
- posredovanje u sklapanju ugovora o organiziranom putovanju (paket-aranžman i izlet),
- posredovanje ugostiteljskih usluga (prodaja i rezervacija smještaja i drugih ugostiteljskih usluga),
- posredovanje usluga prijevoza (prodaja putnih karata i rezervacija mesta za sva prijevozna sredstva),
- organiziranje prihvata i transfera putnika,
- posredovanje u pružanju usluga u posebnim oblicima turisti ke i ugostiteljske ponude,
- organiziranje i posredovanje u pružanju usluga turisti kih vodiča, turisti kih pratitelja i usluga upravljanja plovnim objektima nautičara (skipera),
- zastupanje domaćih i stranih putni kih agencija,
- davanje turisti kih obavijesti i promidžbenog materijala,
- posredovanje u sklapanju ugovora o osiguranju putnika i prtljage,
- pomoč u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, isprava za lov, ribolov, ronjenje, plovidbu nautičara te drugih isprava potrebnih za organizaciju i provođenje različitih oblika turisti ke ponude,
- rezervacija, nabava i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr. te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turisti ke publikacije i sl.),
- organizacija i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putni kimi ekovima te pružanje mjenja kih usluga sukladno posebnim propisima,
- iznajmljivanje i posredovanje u iznajmljivanju vozila, letjelica i plovnih objekata,
- agencijsko-pomorske usluge za prihvat i opremu plovnih objekata u nautičkom turizmu.

Za obavljanje poslova turisti ke agencije potrebno je dobiti rješenje uredu državne uprave u županiji odnosno nadležnog ureda za turizam u Gradu Zagrebu (ovisno o sjedištu). Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje:

Pravna ili fizička osoba smije pružati usluge u turizmu koje su utvrđene rješenjem ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove turizma (u daljem tekstu: nadležni ured) prema njihovom sjedištu, odnosno mjestu poslovnice, odnosno poslovnog prostora ili prostora stambene namjene turisti ke agencije kojim se utvrđuje da ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona. Rješenje se mora ishoditi za svaku poslovnici turisti ke agencije.

Zadaci za učenike:

Kako bi oblikovali i proanalizirali svoju poslovnu ideju o osnivanju putni ke agencije, napravite sljedeće:

- ➔ Na internetu pretražite pojam 'putni ke agencija' te provjerite koje su najveće putni ke agencije u Hrvatskoj i koja je njihova ponuda usluga.
- ➔ Na internetu pregledajte stranicu Udruge hrvatskih putni kih agencija (UHPA) www.uhpa.hr, informirajte se kako postati član i što su prednosti članstva.
- ➔ Ako se u vašem mjestu posluje putni ke agencija, posjetite ju i porazgovarajte sa voditeljem ili zaposlenicima agencije o uvjetima poslovanja. Raspitajte se koja je to vrsta agencije (da li je specijalizirana), koja vrsta agencijskih usluga je najtraženija u tom području, koje su osnovne prepreke i ograničenja s kojima se susreću u svom radu. Na bazi dobivenih saznanja, oblikujte svoju ideju o osnivanju agencije.
- ➔ Prolistajte elektroničko izdanje priručnika za zaposlene u turističkim agencijama koji je objavila UHPA.

<http://www.uhpa.hr/publikacija/prolistajte-elektronicko-izdanje-prirucnika-za-zaposlene-u-turistickim-agencijama-33059>. Priručnik se nalazi i u [Radnim listovima](#).

- ◆ Prelistajte specijalizirane turističke poslovne asopise kako što su Ugostiteljstvo i turizam, Turizam info te se informirajte o trendovima u poslovanju putničkih agencija.
- ◆ U Zakonu o pružanju usluga u turizmu pronađite što sadrži Zahtjev za izdavanje rješenja koji osniva putničke agencije treba podnijeti nadležnom županijskom ili gradskom uredu za turizam.
- ◆ Kako biste donijeli odluku da li ćete specijalizirati svoju putničku agenciju, na internetskoj stranici www.uhpa.hr pod stranicom Projekti/Specijalizacije, pronađite prezentaciju g. Željka Treznera: Marketinško-komercijalni aspekt specijalizacije turističkih agencija te ju prouđite. Prolistajte Stručnu reviju UHPA-e o specijalizaciji turističkih agencija: http://issuu.com/obla/docs/revija_3
- ◆ Na temelju ukupnog istraživanja, razmislite kakvu biste putničku agenciju željeli osnovati. Pritom Vam može poslužiti metoda kreativnog razmišljanja, tzv. brainstorming (oluja ideja). U članici slijede ove upute:
  - Podijelite se u skupine od 8-12 učenika.
  - U vremenu od 20-30 minuta, zapišite što više ideja o osnivanju putničke agencije.
  - Zapamtite: nema loših ideja, sve ideje su dopuštene, nemojte kritizirati ili pobijati ideje drugih.
  - Dopušteno je povezivati tuče ideje sa svojima.
  - Bitno je stvoriti što više ideja o osnivanju putničke agencije.
- ◆ Unutar vaše skupine, porazgovarajte o idejama, nadogradite ih i razvijite, pritom se služe i podsjetnikom u nastavku.
- ◆ Svoju poslovnu ideju o osnivanju putničke agencije ocijenite sa sljedećim aspekata:
  - potražnje u vašem mjestu za uslugama putničkih agencija,
  - postoji konkurenca putničkih agencija u vašem mjestu,
  - profil i vrsta putničke agencije,
  - posjedovanje potrebnih resursa za osnivanje putničke agencije.

Naziv tvrtke putničke agencije

S obzirom da turistička agencija prema zakonu treba ispunjavati odredbine uvjeta, dio uvjeta odnosi se i na tvrtku turističke agencije:

Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje da trgovac ko društvo - podnositelj zahtjeva za izdavanje rješenja o utvrđivanju ispunjavanja uvjeta za pružanje usluga turističke agencije, mora u tvrtki imati naznaku „turistička agencija“, što dokazuje rješenjem o upisu u trgovski registar.

Turistička agencija može biti i organizacijska jedinica trgovca koga društva (podružnica koja mora biti upisana u trgovski registar nadležnog trgovca koga suda), koja nema svojstvo pravne osobe, a koja sukladno rješenju o upisu u trgovski registar može imati drugi iji naziv od naziva trgovca koga društva - podnositelja zahtjeva za izdavanje rješenja o utvrđivanju ispunjavanja uvjeta za pružanje usluga turističke agencije.

Zakon propisuje da se naznaka „turistička agencija“ obvezno koristi u tvrtki turističke agencije kao pobliža naznaka djelatnosti, a umjesto naznake „turistička agencija“ kao pobliža oznaka djelatnosti može koristiti i naznaka „putnička agencija“.

U tvrtki, turistička agencija može, uz naznaku kojom se obilježava ime turističke agencije, koristiti i izraze uobičajene u turističkom poslovanju, kao što su „tours“, „travel“ i sl.

Naziv tvrtke putničke agencije treba biti jasan, jedinstven, asocijativan i lako pamtljiv, kako bi se razlikovali od putničkih agencija koje posluju na vašem području.

U dijelu Vježbenika hotel, u poglavljaju o nazivu tvrtke, prouđite glavne odredbe Zakona o trgovacim društvima koje se odnose na određivanje naziva tvrtke.

Pri odabiru naziva tvrtke moguće je provjeriti da li je već registrirano trgovacko društvo istog imena, na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske – Sudski registar: sudreg.pravosudje.hr

Zadaci za učenike:

Odaberite naziv svoje putničke agencije. Pazite pritom da u Hrvatskoj već ne postoji putnička agencija s tim nazivom, da naziv bude jasan i lako pamtljiv.

Osnivanje društva s ograni enom odgovornoš u

U dijelu Vježbeni ki hotel, u poglavljju o osnivanju društva s ograni enom odgovornoš u (d.o.o.), pogledajte:

- kako Zakon o trgovim društvima definira društvo s ograni enom odgovornoš u;
- koji postupak trebaju provesti poduzetnici kod osnivanja i registracije d.o.o.-a;
- dio o privremenom (prijeznom) ra unu tvrtke i otvaranju žiro ra una tvrtke, kao i primjer uplatnice za uplatu osniva kog pologa za osnivanje d.o.o.

Zadaci za u enike:

Na internetskoj stranici Servisa Vlade Republike Hrvatske Hitro.hr pogledajte kako je opisan proces osnivanja trgovim društva te kako se može rezervirati naziv trgovim kog društva: www.hitro.hr

Proanalizirajte kako je mogu e provesti elektroni ko osnivanje društva s ograni enom odgovornoš u iz bilo kojeg javnobilježni kog ili HITRO.HR ureda u Republici Hrvatskoj na bilo koji od Trgovim kih sudova u roku od 24 sata.

Na internetskoj stranici Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr prona ite Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti i unutar nje prona ite pod kojom je šifrom navedena djelatnost putni kih agencija.

Na internetskoj stranici Sudskog registra sudreg.pravosudje.hr prona ite društva s ograni enom odgovornoš u koja su putni ke agencije te pogledajte koje elemente sadrži Izvod iz sudskog registra.

Prema uputi za popunjavanje obrasca naloga za pla anje, koji se nalazi u Radnim listovima, popunite nalog za uplatu osniva kog pologa za osnivanje d.o.o.-a.

Pogledajte u Radnim listovima potpisne kartone nekoliko banaka i ispunite ih, nakon što ste imenovali direktora.

Provredite postupak osnivanja društva s ograni enom odgovornoš u, popunjavaju i obrasce neophodne za osnivanje trgovim kog društva, koji se nalaze u Radnim listovima:

- ♦ Prijava za upis u sudski registar
- ♦ Prijava o po etku poslovanja obveznika pla anja doprinosa – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)
- ♦ Prijava o po etku osiguranja – HZMO
- ♦ Prijava o obvezniku uplate doprinosa - HZMO
- ♦ Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje za osiguranu osobu – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)
- ♦ Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje lana obitelji – HZZO
- ♦ Prijava poslovnog subjekta – Državni zavod za statistiku
- ♦ Prijava dijela poslovnog subjekta za potrebe Državnog zavoda za statistiku

Voditelj poslovnice putni ke agencije

Voditelj poslovnice je odgovoran za rad poslovnice turisti ke agencije.

Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje:

Turisti ka agencija mora u svakoj poslovniči imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice, a ukoliko nema poslovnici najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, u punom radnom vremenu.

Voditelj poslovnice putni ke agencije treba ispunjavati sljede e uvjete:

- mora biti poslovno sposoban,
- imati najmanje srednju stru nu spremu,
- aktivno znati najmanje jedan svjetski jezik i poznavati drugi te poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za obavljanje poslova rukovoditelja poslovnice,
- mora imati položen stru ni ispit za voditelja poslovnice i
- dvije godine radnog iskustva na odgovaraju im poslovima u turizmu koj agenciji ili drugim odgovaraju im poslovima u turizmu.

Stru ni ispit za voditelja poslovnice polaze se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovaraju em visokom u ilištu.

Sadržaj i na in polaganja stru nog ispita za voditelja poslovnice propisani su Pravilnikom o stru nom ispitu za voditelja poslovnice.

Zadaci za u enike:
U Radnim listovima u Pravilniku o stru nom ispitu za voditelja poslovnice, prona te ispitni program, prou ite ga i proanalizirajte koje dijelove ispitnog programa ste ve svladali kroz dosadašnji program srednjoškolskog obrazovanja.

Opisi poslova za radna mjesta u putni koj agenciji

Tipi na radna mjesta u putni koj agenciji su:

- voditelj poslovnice turisti ke agencije
- djelatnik putni ke agencije
- prodajni agent turisti kiharanžmana.

Specijalisti ka radna mjesta u putni koj agenciji koja zahtijevaju dodatno školovanje su:

- turisti ki vodi
- turisti ki (agencijski) zastupnik
- prodava i karata u zra nom prometu

Za svako od navedenih radnih mjesta u putni koj agenciji potrebno je da postoji opis poslova i radnih zadataka, s kojim treba upoznati novog zaposlenika prilikom zapošljavanja u agenciji.

Opis poslova i radnih zadataka tipi no sadrži sljede e elemente:

Elementi opisa poslova
Organizacijska jedinica kojoj pripada radno mjesto
Neposredno nadređeno radno mjesto
Svrha posla
Područja rada / popis poslova i radnih zadataka
Odgovornosti
Potrebna stručna spremna
Potrebno radno iskustvo
Potrebne vještine i sposobnosti

Zadaci za u enike:
Odredite ukupan broj zaposlenih u svojoj putni koj agenciji, kao i radna mjesta.
U Radnim listovima pogledajte opise poslova za radna mjesta u agenciji te napravite opis posla za svako radno mjesto u vlastitoj agenciji.

U Radnim listovima tako er pogledajte kratki opis zada a za specijalisti ka radna mjesta u putni koj agenciji

Natje a za radna mjesta u putni koj agenciji

Kako bi putni ka agencija koja je osnovana mogla po eti zapošljavati, potrebno je izraditi i objaviti natje a za radna mjesta. Kod izrade natje aza radna mjesta valja voditi ra una da su navedeni svi potrebni elementi.

Mjesta na kojima se objavljaju natječaji za radna mjesta u putničkoj agenciji

- Web stranice putničkih agencija
- Dnevne novine
- Specijalizirani web portal za zapošljavanja
- Specijalizirani stručni časopisi za turizam

Zadaci za u enike:

Na internetu pogledajte primjere objavljenih natječaja za radna mjesta u putničkim agencijama. Proanalizirajte i raspravite u skupinama, koje su sličnosti i razlike između pojedinih primjera različitih putničkih agencija. Jesu li u natječajima zastupljeni svi potrebeni elementi?

Izradite natječaj za radna mjesta u svojoj putničkoj agenciji, rukovodeći se pritom prethodno navedenim elementima natječaja, ali i primjerom opisa poslova za radna mjesta u putničkoj agenciji koji se nalaze u [Radnim listovima](#).

Molba – prijava za posao u putničkoj agenciji

Na temelju objavljenog natječaja za radno mjesto u putničkoj agenciji, kandidati pišu molbu odnosno prijavu za posao.

Budući da poslodavac iz molbe – prijave za posao stječe prvi dojam o kandidatu, važno je da molba bude napisana najbolje moguće.

Primjer:

MOLBA ZA RADNO MJESTO DJELATNIKA U PUTNIČKOJ AGENCIJI

Ivan Ivić

Gradska cesta bb

10000 Zagreb

E-mail: ivan.ivic@gmail.com

Mobilni: 098-xxx-xxxx

Zagreb, 1. travnja 2015.

PUTNIČKA AGENCIJA „ZLATAREVO ZLATO“

Kamenita vrata bb

10000 Zagreb

Predmet: Molba za posao djelatnika u putničkoj agenciji Zlatarevo zlato

Poštovani,

Obraćam se Vam se slijedom objavljenog natječaja za radno mjesto djelatnika u putničkoj agenciji, koje sam zamijetio na vašoj web stranici.

Završio sam srednju Ekonomsko-birotehničku školu u Slavonskom Brodu, a tijekom školovanja obavio sam stručnu praksu u putničkoj agenciji XYZ u Slavonskom Brodu. Također sam u petvrtom razredu srednje škole počeo učiti izvannastavnu aktivnost Vježbeni ka putnička agencija, gdje sam stekao praktična iskustva rada u putničkoj agenciji. Nakon završetka škole, šest mjeseci sam radio kao pripravnik u putničkoj agenciji More u Splitu, gdje sam obavljao sve poslove pomažući kolegama u agenciji. Izrazito sam komunikativna osoba i razumijem važnost dobre komunikacije s klijentima, a govorim engleski i njemački jezik. Od klijenata i poslodavca sam tijekom zaposlenja dobivao pohvale za rad.

Putničku agenciju Zlatarevo zlato pratim na Facebooku te mi se izuzetno dopada Vaše ukupno komuniciranje s tržištem.

Vjerujem da bih svojom visokom razinom posvećenosti klijentima, kao i svojim praktičnim vještinama doprinijelo uspjehu Vaše agencije u budućnosti.

Nadam se da ćete mi pružiti priliku da se predstavim na razgovoru za posao. Dostupan sam na broj mobitela ili elektronske pošte navedene prethodno.

S poštovanjem,

Ivan Ivić

Prilozi:

- Svjedodžba o završenom srednjoškolskom obrazovanju
- Svjedodžba o završenom tečaju njemačkog jezika
- Životopis

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima pronađite upute za pisanje molbi – prijava na natječaj za posao u putničkoj agenciji i proučite ih.

Na internetu (na specijaliziranim web portalima za zaposljavanje te na web stranicama putničkih agencija) pronađite natječaje za radna mjesta u putničkoj agenciji. Napišite svoje molbe – prijave na objavljeni posao, vodeći računa o strukturi molbe navedene prethodno u priručniku te detaljno prikazane u Radnim listovima. U skupinama proanalizirajte svaku molbu, utvrdite njene dobre i loše strane te mogućnosti za poboljšanja.

Životopis

Na temelju objavljenog natječaja za radno mjesto u putničkoj agenciji, zajedno s molbom – prijavom za posao, kandidati pišu životopis. Na sastavljanje životopisa treba obratiti punu pozornost jer pruža sliku o samom kandidatu i može ga izdvojiti iz mnoštva prijava za posao koje poslodavac prima. Na bazi molbe i životopisa, poslodavac će odlučiti da li će kandidata pozvati na razgovor ili ne.

Jedna od uobičajenih standardnih oblika životopisa je Europass životopis, koji je pregledan i sveobuhvatan.

CURRICULUM VITAE

Latinski naziv za životopis se također koristi u praksi (Curriculum Vitae).

Uobičajeni sadržaj životopisa:

- ♦ Osobni podaci
- ♦ Fotografija
- ♦ Obrazovanje
- ♦ Radno iskustvo
- ♦ Poznavanje jezika i ravnateljnih aplikacija
- ♦ Aktivnosti, članstvo u udruženjima
- ♦ Nagrade i priznanja
- ♦ Preporuke (pismo preporuke za kandidata može napisati profesor ili poslodavac, a u njemu opisuju kandidatove osobine koje se traže natječajem)

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima pronađite upute za pisanje životopisa i primjer životopisa (CV-a) za radno mjesto djelatnika u putničkoj agenciji.

U Radnim listovima pronađite detaljne upute za pisanje Europass oblika životopisa i prazni životopis u Europass formatu. Ispunite ga za željeno radno mjesto u putničkoj agenciji, kao prilog molbi za posao koju ste prethodno napisali. U skupinama proanalizirajte svaki životopis, utvrdite dobre i loše strane te mogućnosti za poboljšanja.

Procjena pristiglih molbi za posao i razgovor za posao

Na temelju primljenih molbi za posao, poslodavac obavlja njihovu procjenu, a nakon toga se odabiru kandidati u uži krug, s kojima se organizira seleksijski intervju.

Na seleksijskom intervjuju poslodavac od kandidata prikuplja dodatne informacije i donosi stav o kandidatovim ukupnim sposobnostima za traženo radno mjesto. Seleksijski intervju je odlična prilika za kandidate poslodavcu dodatno predstaviti svoje sposobnosti i vještine za radno mjesto. Poslodavci na ovom razgovoru uobičajeno ukratko predstavite putničku agenciju.

U praksi postoji više vrsta seleksijskih intervjuja:

- strukturirani intervju, u kojem poslodavac svim kandidatima postavlja ista, unaprijed definirana pitanja, koja su formulirana prema zahtjevima traženog radnog mjeseta; na taj način može izravno uspoređivati kandidate;
- polustrukturirani intervju, u kojem poslodavac ima unaprijed određenu samo temu intervijua a ne i pitanja (intervju ima poluslobodnu formu jer se pitanja razlikuju od kandidata do kandidata);
- slobodni intervju, u kojem poslodavac u razgovoru sa svakim kandidatom dopušta da se otvaraju teme i pitanja.

Treba znati da se za određena radna mjesta sa složenijim poslovima, prije seleksijskog intervijua, mogu provoditi testiranja kandidata. Testovi, ovisno o vrsti radnog mjeseta, mogu biti:

- upitnici osobnosti – vrlo desti u hotelijerstvu, budući da se radi o uslužnoj djelatnosti gdje je osobnost zaposlenika bitna,
- testovi kognitivnih sposobnosti,
- uzorci posla,
- testovi fizičkih sposobnosti.

Zadaci za učenike:

U skupinama proanalizirajte i procijenite molbe i životopise koje se napisali za radna mjesta u putničkoj agenciji, koristeći elementima za procjenu pristiglih molbi za posao, koji se nalaze u [Radnim listovima](#). Rangirajte prijave za svako radno mjesto na temelju molbe i životopisa.

Kako bi se pripremili za vođenje selekcijskog intervjuja, u internetski pretraživač tipkajte riječ „pitana na intervju za posao“ te proučite različite web stranice na kojima se navode tipi na pitanja i mogući odgovori. Svakako proučite web stranicu portala Moj Posao.net (www.moj-posao.net) gdje ste na 190 pitanja na razgovoru za posao, a najteže pitanja su ujedno i dodatno obrazložena. Na temelju molbi za posao koje ste napravili, organizirajte selekcijski intervju. Pripremite pitanja i provedite intervju. Neka dio razgovora za posao bude na stranom jeziku, a pritom nastavnik stranog jezika može voditi intervju u ulozi poslodavca – voditelja poslovne putne agencije.

Odabir zaposlenika i sklapanje ugovora o radu

Nakon završenih selekcijskih intervjuja, poslodavac odabire najprikladnijeg zaposlenika za traženo radno mjesto. Između poslodavca i zaposlenika se sklapa ugovor o radu u pisanim oblicima.

Svi ugovori o radu moraju biti u skladu sa Zakonom o radu. Standardni dijelovi ugovora o radu su sljedeći:

- ugovorne strane (poslodavac i zaposlenik),
- mjesto rada,
- naziv radnog mjeseta (s kratkim opisom posla u samom tekstu ugovora; ili se detaljni opis posla za to radno mjesto prilaže ugovoru o radu),
- dan početka rada,
- vrsta radnog odnosa (na neodređeno vrijeme ili na određeno vrijeme – u tom slučaju ugovor sadrži i očekivani datum završetka rada),
- broj dana plaćenog godišnjeg odmora,
- otkazni rokovi,
- iznos osnovne plaće, dodataka na plaće i razdoblja isplate primanja,
- trajanje redovitog radnog dana ili tjedna.

Zadaci za učenike:

Temeljem prethodno navedenih standardnih elemenata ugovora o radu i primjera ugovora o radu na neodređeno vrijeme koji se nalazi u [Radnim listovima](#), napravite ugovor o radu za radno mjesto u putničkoj agenciji koju ste osnovali.

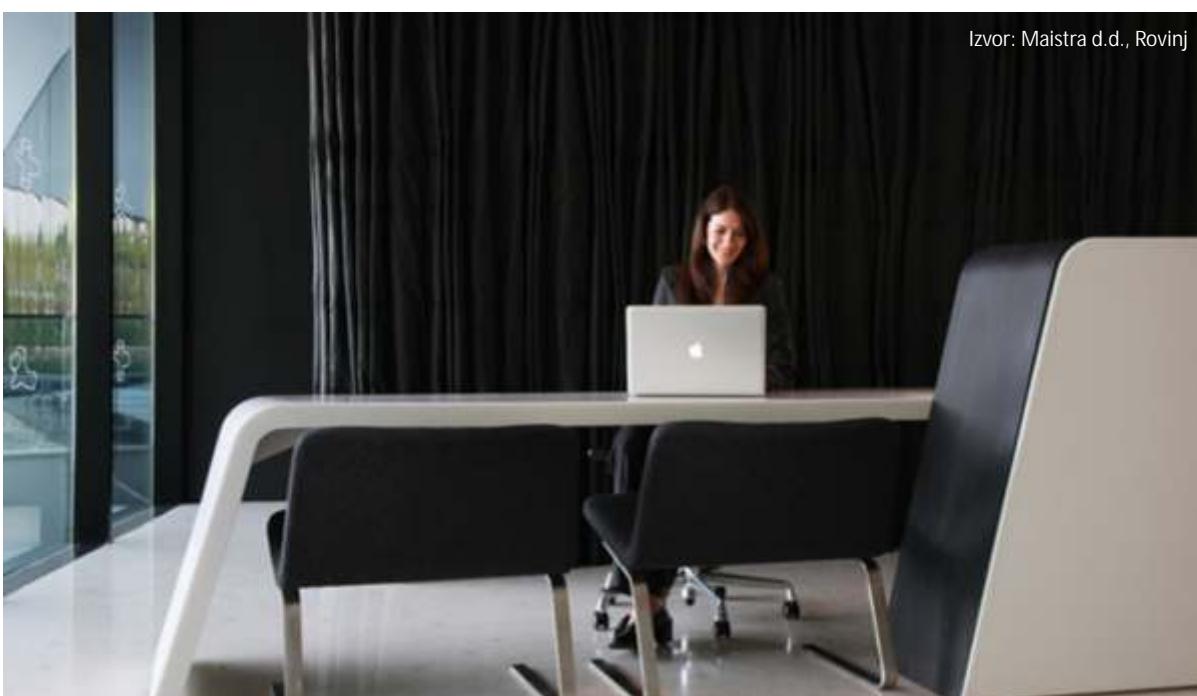
Standardi izgleda i oblačenja zaposlenika u putničkoj agenciji

S obzirom da se radi o uslužnoj djelatnosti, standardi izgleda i oblačenja zaposlenika u putničkoj agenciji bi trebali odgovarati općim standardima profesionalnog oblačenja, ukoliko poslodavac nema vlastita odredba o pravila o poslovnom odijevanju.

Opći standardi poslovnog izgleda i odijevanja uključuju sljedeće:

- Zabranjena je odjeća koja otvara previše dekoltea, leđa, prsa, noge, stopala, trbuhi ili donje rublje.
- Zabranjeni su izraziti mirisi kao jaki miris parfema, sredstva poslijeprijanja i sl. Poželjni su dobri nemametljivi dezodoransi, a parfem blagog mirisa za žene je dopušten.
- Kratke hlače, traperice i slično ne pripadaju u profesionalno radno okruženje.
- Odjeća mora biti maksimalno uredna, a modne ekstravagancije treba izbjegavati.
- Make-up i nakit trebaju biti nemametljivi.

Pirsinzi, tetovaže i neobične boje kose nisu dobrodošli u profesionalnim uslužnim djelatnostima.

Izvor: Maistra d.d., Rovinj

SOFTWARE U PUTNI KOJ AGENCIJI

Nakon ovog poglavlja u enici e biti u mogu nosti:

- ✓ razumjeti temeljne obrasce softwarea za putni ku agenciju
- ✓ svladati prakti ni radu softwareu za putni ku agenciju

Uvod u software za putni ke agencije

U praksi je razvijeno više razli itih raznih aplikacija za poslovanje putni kih agencija. Ovisno o proizvo a ima, ali i o vrsti usluga putni ke agencije, postoje odre ene razlike izme u razli itih vrsta aplikacija za putni ku agenciju, me utim svrha svih programa je da zaposlenicima agencije olakša i ubrz obavljanje osnovnih poslova u agenciji.

Razunalni program za poslovanje putni ke agencije koji je nabavljen u sklopu projekta „Youthpower – The Power of Tomorrow“ Agencija.NET namijenjen je incoming poslovanju turisti ke agencije.

Agencija.NET je rješenje koje obuhva a:

- web prezentaciju ponude,
- centraliziranu evidenciju i obradu bookinga,
- organizaciju transfera i izleta,
- izradu pojedina nih i grupnih faktura.

Aplikacija je podijeljena na tri glavna modula:

- Osnovni modul A – "SMJEŠTAJ"
- Dodatni modul B – "TRANSFERI"
- Dodatni modul C – "IZLETI"

Op e karakteristike programa Agencija.NET su:

- Formiranje i ispis ponuda, ra una u "svoje ime i za svoj ra un", "u tu e ime i za tu i ra un", ra uni za akontacije, ra uni za proviziju, voucheri, obra uni...;
- Ra uni za smještaj, izlete, transfere ili bilo kakvu uslugu;
- Fiskalizacija "obi nog" i "ra una u ime i za ra un";
- Business to Business i Business to Customer na in rada;
- Automatizirano formiranje te ajne liste;
- Mogu nost slanja najava i upita direktno iz programa na mail;
- Automatizirano slanje prijave gostiju TZ-i i MUP-u;
- Jedinstvena baza napomena sa mogu noš u grupiranja;
- Brzo formiranje cjenika za selektirane partnere prema nabavnoj cijeni;
- Sigurnost podataka (svakodnevni automatizirani backup podataka);
- Pregled po iznajmljiva ima/partnerima te periodi ni ispis obra una i ra una za proviziju;
- Rekapitulacija ra una i prometa po raznim kriterijima i razna statistika izvješ a.

Karakteristike modula "SMJEŠTAJ" su:

- grafi ki i tabli ni pregled rezervacija + brojne mogu nosti filtriranja
- mogu nost automatskog uvjetovanja cijene vremenom boravka i brojem osoba u kapacitetu
- dodavanje brojnih dodatnih sadržaja smještajnim jedinicama
- mogu nost prikaza smještajnih kapaciteta na webu
- primanje i automatski import upita u program preko definiranog formulara na webu

Karakteristike modula "TRANSFERI" su:

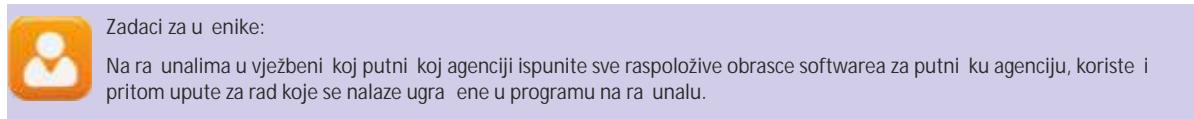
- definiranje vodi a, odredišnih to aka, relacija, kategorija i tipova cjenika,
- formiranje cjenika, mogu nost importiranja excel liste transfera,
- definiranje osnovnih parametara transfera,
- upis korisnika transfera, mogu nost pridruživanja transfera rezervaciji smještaja,
- ispis i slanje najave transfera za voza a.

Karakteristike modula "IZLETI" su:

- definiranje naziva izleta, vodi a, predstavnika, pratitelja, vozila;
- formiranje osnovnih podataka o izletu i dodjeljivanje vodi a;
- upis podataka o gostu, vremenu i lokaciji kupljenja;
- ispis najave za pratitelja i voza a;

statistika i ispis po izletima, po predstavnicima, po hotelima i po datumima.

Po etno su elje nabavljenog softwarea Agencija.NET prikazano je u nastavku.

PRODAJA GOTOVIH ARANŽMANA

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogu nosti:

- ✓ upoznati se s gotovim aranžmanima organizatora putovanja i informirati klijenta o gotovim aranžmanima (u telefonskoj komunikaciji ili osobnoj komunikaciji prilikom dolaska klijenta u poslovnicu)
- ✓ odgovoriti na upit klijenta o gotovim aranžmanima i izraditi ponudu
- ✓ pružiti sva potrebna objašnjenja klijentu u poslovnički putni ke agencije
- ✓ upoznati se sa katalogom organizatora putovanja i izraditi katalog vlastite putni ke agencije
- ✓ upoznati se s ugovorom koji se sklapa s klijentom
- ✓ znati popuniti voucher
- ✓ znati izra unati cijene aranžmana
- ✓ znati popuniti obrazac putnog osiguranja
- ✓ razumjeti opće uvjete ugovora o putovanju te znati informirati klijenta o općim uvjetima

Upoznavanje klijenata s gotovim aranžmanima: telefonska i osobna komunikacija s klijentom u poslovnicu

S obzirom da je osnovna funkcija putni ke agencije povezati turisti ku ponudu s turisti kom potražnjom, posredni ka funkcija je osnova djelovanja putni ke agencije. Putni ka agencija je u neposrednom kontaktu s klijentima te, između ostalog, agencija posreduje u prodaji tujih turističkih aranžmana, odnosno gotovih proizvoda drugih agencija i turooperatora.

Zakon o pružanju usluga u turizmu na sljedećima definira paket aranžman.

Paket aranžman (paušalno putovanje) jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga što čine cjelinu, a pružaju u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni.

S obzirom da je putni ka agencija u neposrednom kontaktu s klijentima, ona ima i informativno-savjetodavnu funkciju, odnosno pomaže potencijalnim turistima pronašenje za njih najpovoljnije varijante turističke usluge, odnosno u službi turističkih aranžmana, pružanje svih informacija u vezi s gotovim aranžmanom.

Raspisani turistički aranžmani su aranžmani koje unaprijed pripremaju i raspisuju turističke agencije. Klijenti se za takve aranžmane prijavljuju pojedinačno, a putuju kao skupina uglavnom uz pratnju vodiča.

Da bi djelatnik putni ke agencije mogao dobro obaviti zadatku informiranja klijenata o gotovim turističkim aranžmanima, potrebno je:

- upoznati se s različitim raspoloživim turističkim aranžmanima, a što uključuje pregled raspoloživih kataloga i web stranica organizatora putovanja (turooperatora i agencija koji izrađuju aranžmane); potrebno je обратити pažnju na destinacije, tj. itinerar putovanja, duljinu trajanja, datum polaska i povratka, način prijevoza, kategorije hotela te je li neki aranžman već potvrđen odnosno garantiran polazak ukoliko se prijavio minimalan potrebni broj turista;
- detaljno se upoznati sa sadržajem aranžmana i općim uvjetima putovanja te znati prenijeti potencijalnom turistu sve potrebne detalje temeljem upita klijenta.

Kada klijent zove telefonom u putničku agenciju da bi saznao određene informacije ili dolazi osobno u poslovnicu kako bi se informirao o ponudi aranžmana, važna je profesionalna i ljubazna komunikacija s klijentom, kako bi djelatnik putni ke agencije:

- ostavio dobar dojam na klijenta, to jest u razgovoru iskazao ljubaznost i profesionalnost,
- pružio klijentu sve informacije koje traži, način da budu točne, istinite i potpune,
- zatražio od klijenta sve informacije u vezi aranžmana za koje se interesira te mu ponudio sve opcije i dodatne usluge.

Djelatnici putni ke agencije se u telefonskoj ili osobnoj komunikaciji s klijentima trebaju pridržavati sljedećih načela:

- ➔ Telefonsku slušalicu podignite nakon drugog zvona, a najkasnije nakon trećeg.
- ➔ U telefonskoj komunikaciji s klijentom, ljubazno pozdravite i navedite ime putni ke agencije. Već na početku razgovora pokažite klijentu svoj uslužni stav (na primjer, frazom: 'Kako Vam mogu pomoći?' ili slično).

- ◆ U osobnoj komunikaciji, prilikom dolaska klijenta u poslovnici, ljudazno pozdravite i pitajte: 'Izvolite, kako Vam mogu pomoći?'.
- ◆ Smiješite se za vrijeme telefonskog razgovora, budući da smiješak automatski in ton glasa ugodnijim.
- ◆ Za vrijeme telefonskog razgovora treba uspravno sjediti ili stajati, budući da se to ujedno osjetiti i u tonu glasa kroz dojam veće zainteresiranosti i uslužnosti.
- ◆ Za vrijeme telefonskog razgovora, treba koristiti niže tonove glasa budući da na taj način ton glasa u telefonskoj komunikaciji zvuči autoritativnije i profesionalnije.
- ◆ Klijentu treba dozvoliti da odredi tempo telefonskog razgovora (npr. ukoliko je klijent u žurbi, djelatnik putni ke agencije se tome u razgovoru treba prilagoditi i pružiti informacije brzo ili ukoliko klijent ispituje detalje, djelatnik ne smije u telefonskom razgovoru iskazati nestručnjost).
- ◆ U telefonskoj komunikaciji treba izbjegavati vrlo glasan ili vrlo tihi govor. Preglasan govor može preko telefona zvučiti grubo ili nametljivo, a tih govor sramežljivo ili nesigurno.
- ◆ Ukoliko se klijent predstavio, u telefonskoj ili osobnoj komunikaciji koristite njegovo ime barem dva puta.
- ◆ Treba izbjegavati odgovore kao što su npr. „a-ha“ jer nisu u skladu s pravilima profesionalne komunikacije.
- ◆ Na kraju razgovora ljudazno zahvalite klijentu i pozdravite te pozovite klijenta da vas kontaktira u vezi dodatnih informacija ili izrade ponude.

Primjer:

INFORMIRANJE KLJIENTA O RASPISANIM ARANŽMANIMA

U nastavku K = klijent, a PA = djelatnik putni ke agencije.

Klijent telefonom zove putni ke agenciju. Djelatnik se javlja na drugo zvono.

PA: Dobar dan, agencija Zlatarevo zlato, Ivan pri telefonu. Kako Vam mogu pomoći?

K: Dobar dan, Marko Klarić ovdje. Zanimaju me turistički aranžmani u rujnu. Želio bih putovati u neki od gradova zapadne Europe. Što imate u ponudi?

PA: Imamo u ponudi širok raspon opcija za rujan. Neki od aranžmana već imaju garantiran polazak, a neki još uvijek ne. Imate li kakvih preferencija u vezi odredišta putovanja?

K: Pa, zapravo ne. Zanimaju me glavni gradovi zapadne Europe ili neki od atraktivnih europskih gradova. Volio bih uti što sve imate u ponudi.

PA: Svakako gospodine Klarić, uglavnom se radi o putovanjima koja traju tri do pet dana. Nabrojati u putovanja s garantiranim polaskom u rujnu. To su London, Barcelona, Dublin i Amsterdam. Imamo i nekoliko još uvijek nepotvrđenih putovanja za rujan, a to su: Barcelona, Bruxelles i Stockholm.

K: Zanimao bi me prvenstveno Amsterdam i Bruxelles. Kakvi su programi i kada je planiran odlazak?

PA: Bruxelles je putovanje od tri dana avionom koncem rujna, polazak je 25.09. a povratak 27.09., dok je Amsterdam planiran sredinom rujna, u trajanju pet dana avionom. Polazak je 15.09. a povratak 19.09. Programi uključuju posjet glavnim atrakcijama grada.

K: Da li biste mi mogli poslati program ova dva putovanja s cijenama putem e-maila?

PA: Svakako gospodine Klarić. Možete li mi dati svoju e-mail adresu?

K: marko.klaric@gmail.com

PA: Hvala vam, gospodine Klarić. Odmah šaljem programe s cijenama. Tako ćemo, na našoj web stranici imamo pregled svih programa pa slobodno pogledajte. Stojim Vam na raspolaganju za dodatne informacije i rezervaciju. Doviđenja!

K: Hvala i doviđenja.

Zapamtite, kako biste klijenta mogli uspješno informirati o gotovim aranžmanima, korisno je upoznati se sa sljedećim elementima raspisanih (unaprijed pripremljenih) aranžmana i tako se efikasno pripremiti za upite klijenta:

- ◆ odredište,
- ◆ datum polaska i povratka,
- ◆ način prijevoza,
- ◆ vrsta i kategorija smještaja,
- ◆ obroci koji su uključeni u cijenu,
- ◆ je li putovanje s garantiranim polaskom,
- ◆ glavne atrakcije u programu,
- ◆ iznos cijene, uvjeti plaćanja te što cijena uključuje, a što i koliko treba dodatno platiti.

Zadaci za u enike:

Prouite prethodno navedene upute za telefonsku i osobnu komunikaciju s klijentom, kao i elemente aranžmana koje trebate poznavati.

Podijelite se u parove (uloge klijenta i djelatnika putni ke agencije) te igrom uloga simulirajte razli ite upite klijenta za gotove aranžmane i upoznavanje klijenta s aranžmanima. Simulirajte situacije telefonske komunikacije s klijentom ili osobne komunikacije prilikom dolaska klijenta u poslovnici. Budite kreativni te neka klijent traži razli ite detaljne informacije u vezi aranžmana. Kao podlogu za davanje informacija možete koristiti internetske stranice putni kih agencija u Hrvatskoj, na kojima su navedeni gotovi aranžmani ili kataloge putni kih agencija. Upiti klijenata, izme u ostalih, mogu uklju ivati sljede e vrste aranžmana:

- ♦ ljetni odmor u Hrvatskoj,
- ♦ ljetni odmor na Mediteranu,
- ♦ putovanja u gradove u inozemstvu,
- ♦ krstarenja,
- ♦ wellness odmor,
- ♦ daleka putovanja,
- ♦ skijaški odmor, i ostalo.

Informiranje klijenata o putovanjima i zaštita klijenata

Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje sljede e vezano za informiranje klijenata o putovanjima:

Turisti ka agencija obvezna je za svako putovanje koje organizira (paket-aranžman i izlet) izdati program, prospekt ili katalog (promidžbeni materijal - tiskani ili elektroni ki) koji treba staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja, a koji ovisno o uslugama mora sadržavati obavijestio:

- cijeni putovanja,
- odredištu (destinaciji),
- sredstvu, karakteristikama i kategoriji prijevoza,
- vrsti smještajnog objekta, njegovoj lokaciji i kategoriji te turisti koj klasifikaciji prema pravu države u kojoj se objekt nalazi,
- broju dnevnih obroka,
- planu putovanja,
- iznosu ili postotku predujma te o broju i iznosu obroka otplate ostatka cijene,
- grani nim, viznim i zdravstvenim formalnostima glede putovanja i boravka u odredištu, najmanjem broju putnika koji je potreban za organiziranje putovanja te o roku u kojem e putnik biti obaviješten o otkazivanju putovanja ako za putovanje nije prijavljen dovoljan broj putnika.

Tako er, Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje i zaštitu putnika:

Turisti ka agencija koja organizira putovanje dužna je za svaki paket-aranžman osigurati jam evinu kod banke ili osiguravaju eg društva radi naknade putniku:

- plaene cijene putovanja, ako zbog platne nemogu nosti ili ste aja turisti ke agencije izostanu usluge putovanja i troškova, koji su nastali zbog platne nemogu nosti ili ste aja putni ke agencije za povratak putnika u mjesto polaska.

Jam evina može biti u obliku police osiguranja, gotovinskog pologa ili bankovnog jamstva (garancije). Turisti ka agencija dužna je putniku prilikom uplate iznosa za turisti ki paket-aranžman izdati potvrdu o osiguranju jam evine koja mu omogu ava neposredno ostvarivanje prava na naknadu prema banci ili osiguravaju em društvu.

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima prona ite pomo ni obrazac za telefonski poziv. Igram uloga (djelatnik putni ke agencije i klijent) simulirajte situaciju telefonskog poziva klijenta u kojem on traži razli ite informacije u putovanju. Zabilježite telefonski razgovor na obrazac iz radnih listova.

Na internetu prona ite tipi ne razgovore u putni koj agenciji na engleskom jeziku. U pretraživa utipkajte klju ne rije i 'Travel agency conversation'. Korisne adrese:

Video prezentacija razgovora je sljede a:

http://twominenglish.com/video/301-At_the_Travel_Agency_Travel_English_Lessons_Traveling_English.html

Razgovori u pisnom i audio obliku:

<http://www.eslfast.com/robot/topics/travel/travel01.htm>

Video na Youtube 'At the Travel Agent':

<https://www.youtube.com/watch?v=zkieQSzK9hY>

Poslušajte razgovore i igrom uloga (djelatnik putni ke agencije i klijent) simulirajte situaciju pružanja razli itih informacija o putovanju klijentu.

Poslovno dopisivanje u putni ke agenciji: odgovor na upit klijenta i izrada ponude

Osim telefonskim pozivom, klijenti se esto obra aju putni koj agenciji pismeno putem elektronske pošte, kako bi saznali odre ene informacije u vezi turisti kih aranžmana koje agencija nudi.

U poslovnom dopisivanju postoje odre ena pravila kojih se valja pridržavati, a to su:

- ◆ Nastojte odgovoriti na upite klijenata u što je mogu e kra em roku, a najkasnije idu i dan.
- ◆ Odgovor na upit klijenta zapo nite sa 'Poštovani gospodine/gospo o...' te se u prvoj re enici zahvalite na upitu.
- ◆ Pružite fokusirani odgovor, a dopisu, tj. poruci elektronske pošte možete priložiti detaljnije tražene informacije (program aranžmana, cjenik, op e uvjete putovanja i sl. no).
- ◆ Na kraju dopisa izrazite spremnost za pružanje dodatnih informacija te završite dopis sa 'S poštovanjem,' te vlastitim imenom i prezimenom ispod kojega piše vaša funkcija.
- ◆ Potpis poruke elektronske pošte treba sadržavati naziv i logo agencije, adresu agencije, telefon, telefaks, adresu elektronske pošte te internetsku stranicu agencije.

Proces poslovnog dopisivanja u poslovanju putni ke agencije uobi ajenko ima sljede i tijek:

- klijent šalje pismeni upit za informacijama o aranžmanu,
- djelatnik putni ke agencije odgovara na upit vezano za tražene informacije te šalje program i cjenik,
- klijent šalje upit za ponudom,
- djelatnik putni ke agencije izra uje ponudu,
- klijent uplatom akontacije potvr uje prihvat ponude,
- djelatnik putni ke agencije izdaje klijentu putnu dokumentaciju – kona an itinerar, avioskarte, vouchers za sve usluge iz itinerara.

Primjer: klijent pismenim putem traži informacije u vezi turisti kog aranžmana.

Primjer:

PISANI UPIT KLIJENTA ZA INFORMACIJAMA U VEZI TURISTI KOG ARANŽMANA UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM

To: info@agencija-zlatarevo-zlato.hr

From: marija.markic@gmail.com

Date: 21.04.2015. 13:15

Poštovani,

na Vašoj web stranici primijetila sam da imate objavljen program za odmor na Mediteranu. Mene zanimaju aranžmani u Turskoj. Primijetila sam da imate dva all inclusive aranžmana u hotelima s tri zvjezdice, me utim mene zanima sedmodnevni aranžman za moju obitelj (dvije odrasle osobe te dvoje djece starosti 2 i 5 godina). Željeli bismo odsjeti u hotelu s 4 zvjezdice u nekom od turskih ljetovališta, po etkom kolovoza, u trajanju od 7 dana te da usluga bude all inclusive.

Molim vas da mi pošaljete informacije da li imate takvih aranžmana te kolika bi bila cijena i što cijena uklju uje. Ujedno vas molim informaciju što to no uklju uje usluga all inclusive.

Unaprijed hvala, uz srda an pozdrav.

Marija Marki

Djelatnik putni ke agencije šalje odgovor na dobiveni upit, s fokusom na informacije koje je klijent tražio. Prilaže program i cjenik.

Primjer:

ODGOVOR NA PISANI UPIT KLIJENTA ZA INFORMACIJAMA U VEZI TURISTI KOG ARANŽMANA UPU EN ELEKTRONSKOM POŠTOM

From: info@agencija-zlatarevo-zlato.hr

From: marija.markic@gmail.com

Date: 21.04.2015. 17:10

Poštovana gospo o Marki ,

zahvaljujemo na Vašem upitu za all inclusive aranžmane u hotelima 4***** u Turskoj za Vašu obitelj.

Dozvolite da Vam ponudimo aranžman za koji postoji vrlo velik interes, budu i da je vrlo atraktivna uz dobar omjer ponude i cijene.

Merve Sun Hotel & Spa**** smješten u mjestu Side, 400 m od hotelske pješane plaže, 4 km od centra mjesta Side. Pogodan je za obitelji, smještaj u obiteljskim sobama za dvoje odraslih i dvoje djece, all inclusive aranžman uključuje:

- ◆ buffet doručak, ručak i večera, snack na plaži, sladoled, vrijeme za igru, instant kavu i pecivo
- ◆ večera u ala carte restoranu (određene dane): 1 puta tijekom boravka uz prethodnu rezervaciju
- ◆ određena lokalna točka ena pića (i iz bara na plaži), boca vode u dolasku, određene sportske aktivnosti
- ◆ light animacija, mini klub
- ◆ ručnici (mijenjanje uz doplatu), ležaljke i suncobrani, bežni internet u sobama i na recepciji.

Opis programa i cjenik sa svim popustima Vam šaljem Vam u prilogu.

Stojim na raspolaganju za dodatne informacije ili za ponudu za određeni termin. Za izradu ponude trebat će nam podaci o datumima rođenja osoba za koje se izrađuje ponuda.

S poštovanjem,

Zlata Zlati

Voditelj poslovnice

Turistička agencija Zlatarevo zlato

Kamenita bb

10000 Zagreb

Tel. 01-999-000

Fax. 01-999-001

www.agencija-zlatarevo-zlato.hr

Klijent traži ponudu za točno određeni termin putovanja.

Primjer:

UPIT KLIJENTA ZA PONUDOM UPU TEKST ELEKTRONSKOM POŠTOM

To: info@agencija-zlatarevo-zlato.hr

From: marija.markic@gmail.com

Date: 23.04.2015. 10:05

Poštovani,

zahvaljujem na dostavljenim informacijama, opisu programa i cjeniku.

Molim vas da mi pošljete ponudu za all inclusive aranžman u Merve Sun Hotel & Spa**** za mene, supruga, dijete od 2 godine i dijete od 5 godina, u razdoblju 1. - 7.08.2015. godine. Podaci o putnicima su sljedeći:

Marija Markić (17.09.1981.)

Tomislav Markić (05.01.1980.)

Ivana Markić (06.09.2013.)

Saša Markić (10.10.2010.)

Unaprijed hvala, uz srdečan pozdrav.

Marija Markić

Djelatnik putničke agencije šalje ponudu.

Primjer:

PONUDA U VEZI UPITA KLIJENTA ZA ODREĐENI TURISTIČKI ARANŽMAN ZA ODREĐENI DATUM, UPU TEKST ELEKTRONSKOM POŠTOM

From: info@agencija-zlatarevo-zlato.hr

From: marija.markic@gmail.com

Date: 23.04.2015. 18:30

Poštovana gospođa Markić,

zahvaljujemo na Vašem upitu za ponudu za all inclusive aranžman u Merve Sun Hotel & Spa**** smješten u mjestu Side, u Turskoj, u razdoblju 01. - 07.08.2015. godine, za Vas i Vašu obitelj.

All inclusive aranžman uklju uje:

- ♦ zra ni prijevoz (ekonomska klasa) na relaciji Zagreb – Antalya 01.08.2015., transfer od zra ne luke Antalya do hotela
- ♦ smještaj u klimatiziranoj obiteljskoj sobi površine 40m² (bra ni krevet, pomo ni krevet i dje ji kreveti), s kupaonicom s kadom, od 01.08. do 07.08.
- ♦ buffet doru ak, ru ak i ve era, snack na plaži, sladoled, vrijeme za aj, instant kavu i pecivo
- ♦ ve era u ala carte restoranu (ponedjeljak ili etvrtak): 1 puta tijekom boravka uz prethodnu rezervaciju
- ♦ odre ena lokalna to ena pi a – cola, tonik, vo ni sok (i iz bara na plaži), boca vode u dolasku, odre ene sportske aktivnosti (tenis, mini golf)
- ♦ light animacija, mini klub
- ♦ ru nici (mijenjanje uz doplatu 1 euro), ležaljke i suncobrani, beži ni internet u sobama i na recepciji
- ♦ transfer od hotela do zra ne luke Antalya, zra ni prijevoz (ekonomska klasa) na relaciji Zagreb – Antalya 07.08.2015.

Djeca do dvije godine imaju gratis, dok djeca do 12 godina imaju popust od 20% na cijenu za odrasle.

Cijena za kompletne navedeni aranžman, za Vašu obitelj – osobe koje ste naveli u Vašem upitu (dvoje odraslih, dijete od 2 godine i dijete od 5 godina), u razdoblju od 1. - 7.08.2015. iznosi 17.500 kn. Cijena uklju uje porez na dodanu vrijednost.

Pri rezervaciji se upla uje 50% navedene cijene, a preostalih 50% ukupnog iznosa najkasnije 21 dan prije polaska na put.

Stojim na raspolaganju za dodatne informacije ili za realizaciju uplate.

S poštovanjem,

Zlata Zlati

Voditelj poslovnice

Turisti ka agencija Zlatarevo zlato

Kamenita bb

10000 Zagreb

Tel. 01-999-000

Fax. 01-999-001

www.agencija-zlatarevo-zlato.hr

Zadaci za u enike:

Prou ite prethodno navedeni postupak pismene komunikacije s klijentom u vezi upita klijenta i izrade ponude.

U Radnim listovima prona ite zadatke – esta pitanja koje klijenti postavljaju putni koj agenciji te odgovore jedne od agencija. Na bazi tog predloška, podijelite se u parove, jedan u enik šalje pitanje u pisanom obliku dje latniku putni ke agencije, a dje latnik odgovara na upit tako er u pisanom obliku.

Definirajte situacije – upite klijenta za ponudu za odre ene turisti ke aranžmane koje prona ite na internetskim stranicama putni kih agencija te na bazi upita, izradite ponude u pisanom obliku. U Radnim listovima prona ite upite klijenta u vezi turisti kog aranžmana i odgovorite klijentu te napravite ponudu.

U Radnim listovima prona ite uobi ajene fraze u turisti kom poslovanju na engleskom i njema kom jeziku. Napišite odgovore na upite klijenata na engleskom i njema kom, koriste i navedene fraze.

Katalog putni ke agencije

Katalog putni ke agencije, u kojem su prezentirani turisti ki aranžmani, predstavlja istodobno sredstvo prodaje ali i sredstvo promocije aranžmana.

Da bi katalog mogao biti profesionalno izra en i poslužiti svrsi, potrebno je provesti planski proces koji se sastoji od nekoliko faza:

- planiranje sadržaja kataloga te razmještaja pojedinih elemenata i segmenta sadržaja u katalogu,
- planiranje grafi ke obrade kataloga,
- planiranje izrade kataloga uklju ivo i troškove izrade kataloga,
- planiranje distribucije kataloga,
- planiranje kontrole djelotvornosti kataloga.

Katalog putni ke agencije bi trebao sadržavati sljede e elemente:⁸

- program aranžmana (sadržaj putovanja i boravka),
- vrijeme (polasci, trajanje pojedinih aranžmana, vremenski uvjeti i sl.),
- cijenu (naj eš e kao paušalnu cijenu za ukupni aranžman, ali i za neke pojedina ne usluge koje se kao dodatak mogu naru iti kod agencije),
- posebne uvjete (po kojima se može kupiti aranžman i uz koje organizator izvodi aranžman).

Zadaci za u enike:

Prou ite prethodno navedeni postupak planiranja kataloga putni ke agencije.

Na internetskim stranicama putni kih agencija prona ite online kataloge ili kataloge namijenjene za 'download' te prou ite njihovu strukturu, sadržaj i na in grafi kog oblikovanja odnosno prezentiranja informacija. Tako er, prou ite tiskane kataloge putni kih agencija.

Temeljem svega navedenog, izradite katalog vlastite putni ke agencije. Radi odgovaraju eg pozicioniranja na tržištu Vaše agencije, obratite pažnju da katalog bude ili op eg karaktera, to jest da uklju uje razli ite vrste turisti kih aranžmana s obzirom na motiv putovanja (ljetni odmor, inozemni gradovi, daleka putovanja, skijanje, Nova godina, wellness odmor i sl.) ili napravite katalog specijaliziran samo za jednu vrstu turisti kih aranžmana.

Sastavljanje ugovora s klijentom

Svaka putni ka agencija ima definiran ugovor o organiziranju putovanja odnosno posredni ki ugovor, koji sadrži op e uvjete. Ugovor o organiziranju putovanja sklapa klijent s putni kom agencijom koja organizira putovanja, budu i da putni ka agencija klijentu prodaje paket usluga – aranžman. Posredni kim ugovorom o putovanju putni ka agencija se obvezuje pribaviti klijentu za odre enu cijenu u njegovo ime i za njegov ra un organizirano putovanje ili jednu ili više odvojenih usluga koje omogu avaju realizaciju putovanja.

Primjer:

UGOVOR O ORGANIZIRANJU PUTOVANJA ODNOSENKO POSREDNI KI UGOVOR

1. Op e odredbe

Ovim ugovorom se ure uju me usobni odnosi organizatora putovanja, agencije posrednika i ugovaratelja putovanja odnosno tre e osobe kao putnika uslu aju kad ugovaratelj putovanja sklapa ovaj ugovor u korist tre e osobe kao putnika.

2. Akteri ugovora

Ovim ugovorom se ure uju me usobni odnosi organizatora putovanja, agencije posrednika i ugovaratelja putovanja odnosno tre e osobe kao putnika uslu aju kad ugovaratelj putovanja sklapa ovaj ugovor u korist tre e osobe kao putnika.

3. Sklapanje ugovora

Ugovaratelj putovanja je osoba koja sklapa ovaj ugovor u svoje ime i za svoj ra un ili u korist tre e osobe. U slu aju sklapanja ovog ugovora u korist tre e osobe kao putnika, tada putnik stje e vlastito i neposredno pravo prema organizatoru putovanja/davatelju usluge, koji je u obvezi ispuniti prema putniku ono što je ugovaratelj putovanja uglavio u korist tre e osobe. Ugovaratelj putovanja jam i i odgovara za istinitost i to nost svih podataka koje je dao posredniku/organizatoru putovanja te jam i da je svrhu realizacije ugovorenog putovanja/usluge ovlašten od putnika/stranke dati njegove/njezine osobne podatke i prihvatiti sve zakonske obveze koje proizlaze iz ovog ugovora i pozitivnih zakonskih propisa.

4. Osnove ugovora

Ugovor o organiziranju putovanja/posredni ki ugovor o putovanju se smatra obvezuju im nakon što su ga potpisale ugovorne stranke ili na drugi na in jasno potvrdile svoju suglasnost (internet, fax, elektronska pošta, stavljanje na raspolaganje broja kreditne kartice, uplata na žiro ra un), a proizvodi pravne u inke kad agencija do ugovorenog datuma primi cijeli ugovoreni iznos ili, ako je tako ugovoreno, primi uplatu dijela iznosa, a ostatak iznosa i/ili dokumentaciju kojom se osigurava uplata preostalog dijela cijene do ugovorenog datuma

5. Obveze agencije

Agencija je dužna putniku pružiti usluge koje imaju sadržaj i svojstva predvi ena ugovorom i skrbiti se o pravima i interesima putnika, u skladu s poslovnim obi ajima u ovoj djelatnosti, i odgovara putniku za štetu zbog neizvršenja usluga, djelomi nog izvršenja ili neurednog izvršenja usluga do vrijednosti u visini cijene ugovorenog aranžmana.

6. Obveze organizatora putovanja i davatelja usluga

Organizatora putovanja/davatelja usluga obvezuju podaci sadržani u promidžbenim materijalima ili programu, osim ako ugovaratelj putovanja nije izri ito druga ije ugovorio zbog toga što je u promidžbenom materijalu/programu bilo nazna eno da postoji mogu nost izmjene podataka, a što zna i da su mjerodavni uglavci iz ovog ugovora, a ne podaci iz promidžbenih materijala.

7. Cijene

Ugovorne strane su suglasne da organizator putovanja ima pravo povišenja cijene iz ovog ugovora najkasnije do 20 dana pred

⁸ Vukoni , Boris. Turisti ke agencije. Zagreb : Mikrorad, 2003.

po etak putovanja, ako je došlo do promjena u te aju ugovorene valute, do pove anja troškova prijevoza, uklju uju i i troškove goriva ili do pove anja pristojbi za odre ene usluge (uzra nim i ostalim lukama i sl.) koje utje u na cijenu putovanja, a za koje nije znao ni mogao znati. Ako uvjetima organizatora nije druga ije odre eno, povišenje cijene se izra unava u istom postotku u kojem je došlo do promjene navedenih kalkulativnih elemenata. Ugovaratelj putovanja ili putnik imaju pravo raskinuti ugovor o organiziranju putovanja ako bi povišenje uglavljene cijene iznosilo više od 10 %. U tom slu aju imaju pravo na povrat do tada upla ene cijene bez prava na naknadu štete i eventualnih troškova vize, osiguranja, cijepljenja i sli nih troškova.

8. Raskid ugovora

Organizator putovanja/davatelj usluge/posrednik je ovlašten raskinuti jednostranom izjavom potpuno ili djelomi no ovaj ugovor, ako u ugovorenim rokovima ne primi uplatu cijene ili dijela cijene aranžmana i/ili dokumentaciju kojom se osigurava uplata preostalog dijela cijene. U tom slu aju putnik nema pravo na naknadu štete i eventualnih troškova vize, osiguranja, cijepljenja i sli nih troškova, a ugovaratelj putovanja je dužan podmiriti i ugovorene naknade kao da je sam otkazao putovanje.

9. Otkaz ugovora

Organizator putovanja/davatelj usluge/posrednik je ovlašten raskinuti jednostranom izjavom potpuno ili djelomi no ovaj ugovor ako se ne sklope ugovori o putovanju za programom predvi en minimalni broj putnika ili ako nastupe vanjske i izvanredne okolnosti koje se nisu mogle sprije iti, izbjie i ili otkloniti, a koje bi okolnosti da su postojale u vrijeme sklapanja ugovora o organiziranju putovanja/posredni kog ugovora o putovanju bile opravdan razlog za organizatora putovanja/davatelja usluge/posrednika da ne sklapa ugovor. U tom slu aju putnik nema pravo na naknadu štete i eventualnih troškova vize, osiguranja, cijepljenja i sli nih troškova.

10. Izmijenjeni ugovor

Umjesto raskida ugovora prije po etka putovanja organizator putovanja ili posrednik može ponuditi putniku/ugovaratelju putovanja izmijenjeni ugovor i/ili zamjenski turisti ki aranžman.

11. Rok za prihva anje izmjena ugovora

Putnik/ugovaratelj putovanja u roku od 2 (dva) radna dana od dana prijama ponude iz prethodne to ke ovog ugovora može prihvati izmijenjeni ugovor o organiziranju putovanja, zamjenski turisti ki aranžman ili odbiti izmjene i zamjenski aranžman. Ako putnik/ugovaratelj putovanja odbije izmjene i zamjenski aranžman ili se ogluši na ponudu organizatora putovanja ili posrednika, tada se raskida ugovor bez obveze putnika na naknadu štete i troškova. U tom slu aju je organizator putovanja u obvezi vratiti upla eni dio cijene.

12. Posljedice prihva anje izmijenjenog ugovora

U slu aju prihvata izmijenjenog ugovora ili zamjenskog turisti kog aranžmana putnik/ugovaratelj putovanja nema nikakvih potraživanja prema organizatoru putovanja ili posredniku s bilo kojeg pravnog osnova, osim prava na povrat dijela cijene, ako zamjenski turisti ki aranžman ima nižu cijenu.

13. Izvanredne okolnosti

Ako organizator putovanja nakon po etka putovanja zbog nastupa izvanrednih vanjskih okolnosti koje nije mogao predvidjeti, izbjie i ili otkloniti (rat, nemiri, štrajk, teroristi ke akcije, sanitarni poreme aji, elementarne nepogode, prometne nezgode, iznenadni i neuobi ajeni zastojii u prometu, intervencije nadležnih vlasti, iznenadne promjene voznih redova, kašnjenje zrakoplova i drugih prijevoznih sredstava, vremenske neprilike i sl.), nije pružio ve i dio uglavljenih usluga ili ako ocjeni da ne e biti u stanju osigurati ve i dio uglavljenih usluga, organizator putovanja može na svoj teret izvršiti izmjene programa za nastavak putovanja te nadoknaditi putniku po povratku s putovanja razliku u cijeni izme u uglavljenih i stvarno pruženih usluga, ako takva razlika postoji u korist putnika.

14. Pisana dokumentacija

Ugovaratelj putovanja ili putnik može u svako doba pisanim putem potpuno ili djelomi no raskinuti ugovor o organiziranju putovanja. Organizator putovanja je u promidžbenom materijalu/programu i/ili op im uvjetima putovanja odredio na in obra una naknade koju je dužan putnik/ugovaratelj putovanja platiti u slu aju raskida ugovora o organiziranju putovanja, a putnik/ugovaratelj putovanja potpisom ovog ugovora potvr uje da je upoznat s ovim podacima i da preuzima obvezu u cijelosti podmiriti posredniku ili organizatoru obra unatu naknadu neovisno o iznosu koji je do trenutka raskida ugovora platio. U slu aju raskida ugovora o posredovanju jedne ili više posebnih usluga koje omogu uju da se ostvari neko putovanje ili boravak putnik/ugovaratelj se obvezuju podmiriti posredniku njegovu proviziju i davatelju usluge naknade koje odre uje svojim uobi ajenim uvjetima pojedini davatelj usluge.

15. Ako je putnik sprije en zapo eti putovanje

Ako je putnik sprije en zapo eti putovanje, tada može odrediti tre u osobu da se umjesto njega koristi uglavljenim uslugama ako je o tome obavijestio posrednika ili organizatora putovanja/davatelja usluge pisanim putem. Organizator putovanja/davatelj usluga prihvati e tre u osobu imenovanu kao zamjenskog putnika, ako tre a osoba ispunjava sve predvi ene uvjete za putovanje te ako ne postoje zakonske ili druge propisane prepreke koje onemogu uju tre u osobu da putuje u odre enu državu ili pravo tre e države koja je destinacija putovanja ne dopušta zamjenu putnika ili ako nije mogu e izvršiti promjenu rezervacije.

16. Trošak zamjene putnika

Prije po etka putovanja tre a osoba ili ugovaratelj putovanja/putnik dužni su organizatoru putovanja i posredniku nadoknaditi sve dodatne troškove uzrokovane zamjenom putnika.

17. Važne informacije o putniku

Putnik je dužan pravovremeno obavijestiti agenciju o svim injenicama u pogledu svog zdravlja, navika i sl. koje bi moglo ugroziti odvijanje putovanja (ako iz zdravstvenih i drugih razloga traži odre enu vrstu ishrane, boluje od kroni ne bolesti i sl.).

18. Preuzimanje putne dokumentacije

Putnik je dužan najkasnije 8 dana prije polaska na prodajnom mjestu preuzeti putnu dokumentaciju (voucher, obavijest o vremenu i mjestu polaska, mjestu me uodredišta ili izmjene prijevoznog sredstva te vremenu dolaska u to mjesto, broju telefona ili drugom sredstvu koje mu omogu uje kontakt s organizatorom putovanja; u slu aju putovanja maloljetnika, na inu uspostave neposredne veze s njim ili za njega odgovornom osobom i ostale potrebne informacije) ukoliko mu ona ve nije ranije uru ena ili zatražiti da mu se ona dostavi poštom. Štetu koja bi nastala zbog toga što na vrijeme ne preuzme putnu dokumentaciju snosi isklju ivo putnik.

19. Voucher

Putnik je dužan na zahtjev predstavnika organizatora putovanja/davatelja usluge predo iti prije zapo injanja putovanja/usluge voucher ili dokaz da je u cijelosti podmirio cijenu jer ako cijena nije pla ena i nije dostavljena dokumentacija kojom se osigurava uplata preostalog dijela cijene do ugovorenog datuma putnik ne može zapo eti putovanje/koristiti uslugu, osim ako ugovorne strane nisu izri ito druga ije uglavile.

20. Obveze putnika

Putnik je dužan osigurati da njegovi dokumenti i stvari ispunjavaju uvjete koje odre uje prijevoznik i one predvi ene grani nim, carinskim, zdravstvenim i drugim propisima njegove zemlje kao i države u koju putuje, a organizator nije odgovoran za odluke službenih osoba kojima se putniku uskrti prijevoz ili ne dozvoljava ulazak u pojedinu zemlju niti za troškove koji zbog toga nastanu. Troškove gubitka ili kra e dokumenata tijekom putovanja snosi putnik. Putnik je dužan pridržavati se programa putovanja i ku nog reda u ugostiteljskim i smještajnim objektima i u prijevoznim sredstvima te sura ivati s predstavnikom organizatora putovanja i davateljima usluga u dobroj vjeri. U slu aju nepoštivanja ovih obveza organizator putovanja otklanja svaku odgovornost za uzrokovanu štetu a putnik istu pla a na mjestu doga aja. Putnik je dužan za vrijeme putovanja pridržavati se pravila o osobnoj sigurnosti koja bi upotrijebio svaki prosje ni ovjek. Organizator putovanja ne odgovara za radnje putnika koji se ti u njegove osobne odgovornosti.

21. Last minute aranžmani

Ako je ugovaratelj sklopio ugovor o organiziranju putovanja kao "last minute" (putovanje u posljednji trenutak) ili ugovor kod kojeg ime objekta u kojem boravi putnik doznaće tek po dolasku u destinaciju (akcije pod nazivima: fortuna, as, jocker, rulet, no name hotel i sl., ovisno o organizatoru), tada putnik prihv a sve rizike takvog putovanja. Ta putovanja sadrže u sebi neizvjesne injenice na koje organizator putovanja ne može utjecati, a putnik je prvenstveno zbog povoljnije cijene prihvatio takvo putovanje pa zbog toga putnik nema pravo prigovora prema organizatoru putovanja.

22. Reklamacije

Ako putnik za vrijeme putovanja istakne prigovor zbog neispunjerenja ili neurednog ispunjenja neke od ugovorenih usluga dužan se je pridržavati uputa organizatora/davatelja usluga o proceduri i sura ivati sa predstavnikom organizatora putovanja/davatelja usluge kako bi se uzrok prigovora otklonio u mjestu pružanja usluge. Ukoliko to ne bude mogu e, putnik je dužan s predstavnikom davatelja usluge/organizatora sastaviti pisani potvrdu da se uzrok prigovora nije mogao otkloniti i po povratku s putovanja dostaviti reklamaciju organizatoru u roku koji je organizator odredio. Organizator zadržava pravo odbijanja grupnih reklamacija, prigovora koji ne stignu u roku, i onih za koje se utvrđa da se uzrok mogao otkloniti u mjestu pružanja usluge, a putnik nije sura ivao sa predstavnikom organizatora. Organizator se obvezuje dostaviti putniku svoje rješenje u primjerenom roku navedenom u op im uvjetima putovanja ili u promidžbenom materijalu. Za agencije lanice UHPA-e - Udruge hrvatskih putni kih agencija putnik se može prije pokretanja sudskog spora žaliti i Arbitražnoj komisiji UHPA-e.

23. Nadležnost suda

Za slu aju spora uglavljuje se mjerodavnost prava i nadležnost suda prema sjedištu putni ke agencije organizatora ili davatelja usluge.

24. Malodobni putnik

Potpisom ovog ugovora ugovaratelj – roditelj malodobnog djeteta – putnika ujedno potvr uje da je drugi roditelj upoznat i izri ito suglasan s ovim ugovorom, za što odgovara materijalno i kazneno.

25. Privatnost podataka

Potpisom ovog ugovora ugovaratelj stavlja dragovoljno na raspolaganje osobne podatke ugovaratelja i putnika organizatoru putovanja /agenciji posredniku te dopušta da se isti koriste u cilju zaštite interesa ugovaratelja i putnika u svim poslovima vezanim uz ugovoreno putovanje/uslugu. To uklju uje i prosje ijanje ovih podataka tre im osobama u zemlji i inozemstvu koje su neophodne za realizaciju ovog putovanja/usluge. Ovi se podaci mogu koristiti i za daljnju me usobnu komunikaciju i za

dostavu marketinških poruka agencije. Agencija se obvezuje osobne podatke učuvati u bazi podataka, sukladno odluci putni ke agencije o načinu prikupljanja, obrade i učuvanja osobnih podataka.

26. Zna enje potpisa

Potpisom ovog ugovora ugovaratelj potvrđuje da mu je prije sklapanja ugovora organizator/posrednik stavio na raspolaganje odgovarajuću obavijest o osnovnim granicima, viznim i zdravstvenim formalnostima u pogledu putovanja i boravka u mjestu odredišta kao i o vremenu potrebnom za ispunjavanje tih formalnosti.

27. Osiguranje

Potpisom ovog ugovora ugovaratelj potvrđuje da mu je ponuđeno posebno osiguranje kojim se osiguravaju troškovi raskida ugovora od strane putnika, od ozljeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tijekom putovanja i boravka kojim se pokrivaju i troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta u slučaju nesreće ili bolesti.

28. Osiguranje za slučaj platne nemogućnosti ili stečaja agencije

U skladu sa Zakonom o turistici kojim djelatnosti, u slučaju platne nemogućnosti ili stečaja agencije, putnik zateže na putovanju, kao i ostale osobe koje su uplatile akontacije za putovanje trebaju na najbrži način kontaktirati Agencijskog osiguravatelja (u dalnjem tekstu: Croatia), pozivajući se na broj police: 298202012343.

Izvor: Atlas, <http://www.atlas.hr/opci-uvjeti/opce-informacije-o-ugovaranju-i-ugovorima.htm>

Zadaci za učenike:

Na internetskim stranicama putnih agencija pronađite primjere ugovora o organiziranju putovanja odnosno posredničkih ugovora te ih usporedite s prethodno prezentiranim primjerom.

U Radnim listovima pronađite primjerak još jednog ugovora o putovanju i opisih uvjeta za turističke aranžmane te usporedite s prethodno prikazanim ugovorom.

Popunjavanje voucher-a

Voucher ili turistička uputnica je isprava koju izdaje putna agencija, kojom se ona obvezuje davatelju usluge platiti njegove usluge pružene klijentu putničke agencije – donositelju voucher-a.

Agencija voucher izdaje klijentu kad on uplati ugovoreni iznos za određenu uslugu koju želi dobiti na određenom mjestu u određeno vrijeme. U zamjenu za uplaćeni novac, klijent dobiva voucher na kojem su navedene sljedeće informacije:

- ◆ ime i prezime klijenta
- ◆ naziv hotela, vrsta sobe
- ◆ vrsta usluge (npr. enje s doručkom, polupansion, puni pansion, all inclusive)
- ◆ datum dolaska, prva usluga u hotelu (npr. noćenje, doručak, ručak ili večera)
- ◆ datum odlaska i zadnja usluga u hotelu
- ◆ transferi
- ◆ posebne želje gosta (koje hotel može, ali nije obvezan ispuniti): npr. soba na određenom katu, soba s pogledom na more i sl.)

Putna agencija može izdati voucher kao jedan list na kojem su navedene sve usluge ili u obliku knjižice (svežanj obrazaca) gdje za svaku uslugu postoji posebni voucher.

Voucher se izdaje u više kopija: original je za klijenta, dvije kopije su za pružatelja usluga (od toga, jednu kopiju davatelju usluga potvrđuje i vrata agenciji), a dvije kopije za putničku agenciju (jedna za agencijskog zastupnika u odredištu boravka turista, a druga za knjigovodstvo putničke agencije).

Zadaci za učenike:

Na internetskim stranicama putnih agencija pronađite primjere voucher-a.

U Radnim listovima pronađite primjerak voucher-a te ga usporedite s voucherima koje ste pronašli na internetu.

U Radnim listovima pronađite prazan obrazac voucher-a s primjerkom ugovora te ga popunite.

Po uzoru na primjeru voucher-a koji ste proučili, kao i temeljem prethodno navedenih elemenata koji voucher treba imati, izradite voucher za svoju putničku agenciju i popunite ga.

Izračun cijene aranžmana

Kod izračuna (kalkulacije) cijene aranžmana u obzir treba uzeti cijene usluga dobavljača, maržu koju ostvaruje putnička agencija te porez na dodanu vrijednost.

Struktura cijene aranžmana je sljedeća:

	cijena koštanja (nabavna cijena)
+	marža
=	prodajna cijena prije oporezivanja
+	porez na dodanu vrijednost
=	prodajna cijena

Primjer:

IZRAČUN CIJENE ARANŽMANA

Izlet iz Biograda u NP Plitvička jezera: prijevoz autobusom, posjeta NP Plitvičkoj jezera, osvježenje sokom.
Broj osoba: 15

STALNI TROŠKOVI:

	Ukupno
Gorivo	550 kn
Cestarina	150 kn
Dnevница vozača	170 kn
Trošak vodiča	600 kn
Promocija izleta	350 kn
<u>Ukupno</u>	1.820 kn

PROMJENJIVI TROŠKOVI:

	Po osobi	Ukupno
Ulaznice u NP	160 kn	2.400 kn
Trošak piće	6 kn	90 kn
<u>Ukupno</u>	166 kn	2.490 kn

CIJENA PO OSOBI

Stalni troškovi (1820 : 15)	121,33 kn
Promjenjivi troškovi	166,00 kn
<u>Ukupno</u>	287,33 kn
<u>MARŽA (25%)</u>	71,83 kn

CIJENA PRIJE OPOREZIVANJA	359,16 kn
---------------------------	-----------

Porez na dodanu vrijednost (25%)	89,79 kn
PRODAJNA CIJENA	448,95 kn
PRODAJNA CIJENA (zaokruženo)	449,00 kn

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pronađite kalkulaciju cijene i to će pokriti i za aranžman.

Po uzoru na prethodno navedeni primjer izračuna cijene izleta te na kalkulaciju cijena i to će pokriti i za aranžman koji je prikazan u Radnim listovima, sastavite vlastiti aranžman i izradite kalkulaciju cijene za taj aranžman. Obratite pažnju na provjeru troškova kako bi izračunate cijene aranžmana bio realan.

Putno osiguranje

Prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu, jedna od djelatnosti putnih agencija je i posredovanje u sklapanju ugovora o osiguranju putnika i prtljage.

Zakon o pružanju usluga u turizmu u vezi putnog osiguranja definira sljedeće:

Turistička agencija je dužna ponuditi putniku osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštete enja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje od otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta u slučaju nesreće i bolesti te ga upoznati sa sadržajem.

Turistička agencija koja organizira putovanja (paket-aranžman i izlet) ili pruža uslugu prijevoza putnika dužna je koristiti prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštete enja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja. Smatra se da turistička agencija ispunjava obvezu ukoliko ima sklopljen ugovor s osiguravateljem o osiguranju od odgovornosti koji obuhvaća navedene.

Uobičajena je klauzula opisih uvjeta ugovora o putovanju putnih agencija da putnik potpisom ugovora potvrđuje da mu je ponuđen paket putnih osiguranja, a u slučaju da putnik zahtijeva navedena osiguranja, ona se mogu izravno ugovoriti kod jednog od osiguravatelja ili kod putničke agencije, pri čemu putnička agencija sudjeluje samo kao posrednik.

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pronađite primjer obrasca za putno osiguranje i ispunite ga.

Na internetu pronađite putna osiguranja različitih osiguravatelja te prouđite opise i uvjete i ispunite online obrasce za putno osiguranje.

Opis i uvjeti ugovora o putovanju

Putničke agencije su obvezne klijente informirati o opisu im uvjetima ugovora o putovanju. Uobičajeno se smatra da potpisom ugovora klijent prihvata opise i uvjete o putovanju.

Prilikom dolaska gosta u putničku agenciju radi rezervacije aranžmana, uobičajeno je da djelatnik putničke agencije klijenta upozna sa ključnim opisim uvjetima:

- ♦ sadržaj i cijena aranžmana,
- ♦ prijave i uplate,
- ♦ standardi smještaja, prehrane, usluga, prijevoza i sl.,
- ♦ putni dokumenti,
- ♦ promjena programa i pravo organizatora na otkaz,
- ♦ odustajanje putnika od putovanja,
- ♦ obveze organizatora i obveze putnika,
- ♦ prtljaga,
- ♦ putno osiguranje,
- ♦ zdravstveni propisi,
- ♦ postupci u vezi prigovora i sl.

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pronađite primjer Opisa i uvjeta putovanja. Također, na internetskim stranicama različitih putnih agencija pronađite opise i uvjete putovanja i međusobno ih usporedite.

Na bazi primjera, izradite Opis i uvjete putovanja za vlastitu putničku agenciju.

OSMIŠLJAVANJE I PRODAJA IZLETA TE RJEŠAVANJE PRITUŽBI KLIJENATA

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogu nosti:

- ✓ osmisiliti jednodnevni izlet, pronaći dobavljače i iskommunicirati sve detalje vezane za organizaciju izleta,
- ✓ razumjeti i znati popuniti ugovore s dobavljačima, a lotmanske ugovore i ugovore s prijevoznicima,
- ✓ razumjeti postupak rezerviranja aviokarata na internetu,
- ✓ riješiti pritužbe klijenata putni ke agencije,

Osmišljavanje jednodnevnog izleta i pronalaženje dobavljača

Zakon o obavljanju usluga u turizmu definira izlet na sljedeći način:

Izlet jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuju noćno vrijeme.

Jedna od djelatnosti turističke agencije koju propisuje Zakon je i organiziranje izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu.

Turistička agencija obvezna je za izlet koji organizira izdati program (tiskani ili elektronički) koji treba staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja, a koji mora sadržavati obavijesti o:

- cjeni putovanja,
- odredištu,
- sredstvu, karakteristikama i kategoriji prijevoza,
- broju obroka,
- planu putovanja,
- iznosu ili postotku predujma te o broju i iznosu obroka otplate ostatka cijene,
- granicnim, viznim i zdravstvenim formalnostima glede putovanja i boravka u odredištu, najmanjem broju putnika koji je potreban za organiziranje putovanja te o roku u kojem će putnik biti obaviješten o otkazivanju putovanja ako za putovanje nije prijavljen dovoljan broj putnika.

U organiziranju izleta, putnička agencija povezuje usluge prijevoza, ugostiteljske usluge i usluge stručnog vođenja u paket usluga koji plasira na tržište kao izlet. Da bi izlet bio uspješan, važan je kvalitetan prijevoz i kvalitetno vođenje izleta.

Proces oblikovanja i prodaje izleta uključuje sljedeće korake:

- ♦ izbor motiva izleta – kako važan je to razlog zbog kojeg se turist odlučuje poći na izlet (kulturno-povijesno nasljeđe, samo putovanje...),
- ♦ definiranje programa izleta,
- ♦ odabir kvalitetnih i pouzdanih dobavljača (vodiči, prijevoznici, ugostiteljski objekti, organizatori manifestacija, muzeji i slično),
- ♦ planiranje trajanja izleta i vremena koje se provodi na putovanju (putovanje ne bi smjelo biti dulje od polovine vremena provedenog na izletu, osim ako samo putovanje nije svrha izleta),
- ♦ izbor prijevoznog sredstva,
- ♦ izrada kalkulacije cijene izleta,
- ♦ izrada prospekta izleta.

Primjer:

JEDNODNEVNI IZLET NA BLED I BOHINJ

Organizator: Best Travel

Polasci: 15.08. (siguran polazak), 12.09. i 03.10.2015.

Minimalan broj putnika 45

Polazak autobusa s Autobusnog kolodvora Zagreb, peroni 502-506 u 7,00 sati. Vožnja kroz Hrvatsku u smjeru Ljubljane te dalje prema Bledskom jezeru.

Jezero Bled biser je slovenskih Alpa, koji je okružen planinskim vrhovima i vrhuncima na sredini jezera nalazi se otok na kojem je crkva sv. Marije. Dolaskom na Bled slobodno vrijeme za ručak, šetnju uz jezero ili vožnju do Bledskog otoka brodjem - pletnom te možete zavoniti zvonom za sreću i ispunjavanje želja. Svakako posjetite Bledsku utvrdu s koje se pruža panoramski pogled na jezero i okolicu, a kada ste već tamo prepričani da kušate izvrsna vina u njihovoj vinariji. U poslijepodnevnim satima vožnja kroz slikovite predjele do Bohinjskog jezera i Ribnog Laza. Ovdje možete prošetati do ušća Save Bohinjke u jezero i kamenog mosta te crkve sv. Ivana Krstitelja. Nakon kratke stanke nastavak vožnje do hotela Zlatorog. Slobodno vrijeme do 18,30 sati kada je predviđen polazak za Zagreb. Dolazak u Zagreb u večernjim satima.

Cijena po osobi: 195,00 kn

Akcijska cijena za polaske: 170,00 kn

Cijena uključuje: Prijevoz autobusom visoke turističke klase, pratitelja tijekom putovanja, organizaciju putovanja i troškove jam i evine

Cijena ne uključuje: ulaznice za muzeje i kulturno-povijesne spomenike, vožnju brodom po jezeru, fakultativne sadržaje, troškove osobne potrošnje.

Izvor: www.besttravel.hr

Zadaci za učenike:

U Radnim listovima pronađite katalog/brošuru izleta turističke agencije Ilirija Travel iz Biograda na Moru. Proučite sadržaj i napravite prezentacije.

U Radnim listovima pronađite ponudu za organizaciju izleta s gala večerom agencije Ilirija Travel iz Biograda na Moru. Obratite pozornost na sadržaj i napravite prezentacije.

Na internetu na web stranicama različitih putničkih agencija pronađite više primjera jednodnevnih izleta. Obratite pažnju na vrstu prijevoza, sadržaj izleta i što cijena uključuje.

Na bazi prethodno navedenih koraka u procesu oblikovanja i prodaje izleta, kao i navedenog primjera izleta, oblikujte, organizirajte izlet i napravite prospekt za izlet.

U sklopu organizacije izleta, na internetu pronađite dobavljače za sve usluge koje čine sastavni dio vašeg izleta, definirajte program, izrađujte unajte cijenu (koristeći pritom postupak izrađivanja cijene koji je prezentiran kod turističkog aranžmana) te napravite prospekt za izlet.

Ugovori s dobavljačima i prijevoznicima

Nakon što putnička agencija, u procesu oblikovanja i organiziranja izleta, definira program izleta i identificira dobavljače usluga, potrebno je sklopiti ugovore s dobavljačima usluga.

Ugovori s dobavljačima usluga za organizaciju izleta tipično uključuju:

- ◆ ugovore s turističkim vodičima i turističkim pratiteljima
- ◆ ugovore s prijevoznicima
- ◆ ugovore s ugostiteljskim objektima i drugim dobavljačima, ovisno o programu izleta.

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima prona ite primjer ugovora s dobavlja em – turisti kim vodi em/turisti kim pratiteljem. Prou ite sadržaj ugovora.

U Radnim listovima prona ite primjere ugovora s dobavlja ima za prijevozni ke usluge i prodaju karata za izlete, kao i primjer ugovora o a lotmanu koji putni ka agencija sklapa s hotelom.

U sklopu organizacije izleta, na internetu prona ite dobavlja e za sve usluge koje ine sastavni dio vašeg izleta, definirajte program, izra unajte cijenu (koriste i pritom postupak izra una cijene koji je prezentiran kod turisti kog aranžmana) te napravite prospekt za izlet.

Rješavanje pritužbi klijenata

Ukoliko su usluge putni ke agencije nepotpuno ili nekvalitetno izvršene, klijent može podnijeti pritužbu i zahtijevati odštetu. Klijent pritužbu podnosi agenciji kojoj je uplatio za aranžman ili izlet, a ona pritužbu prosje uje receptivnoj agenciji, dok receptivna agencija prosje uje pritužbu klijenta na dobavlja a tj. izvršitelja usluga na kojeg se pritužba odnosi.

Zadatak je putni ke agencije koja je primila pritužbu klijenta:

- ◆ temeljito istražiti doga aj na kojeg se klijent žalio na na in da kontaktira pružatelja usluge na koju se klijent žalio i prikupi detaljne informacije od pružatelja usluga,
- ◆ odgovoriti klijentu u najkra em mogu em roku i dati istinito objašnjenje uz ljubaznu ispriku,
- ◆ odrediti obešte enje klijentu, ovisno o nalazima istrage razloga pritužbe.

Ve ina putni kih agencija definira proces rješavanja pritužbi klijenata u op im uvjetima poslovanja.

Primjer:

RJEŠAVANJE PRITUŽBI KLIJENATA PUTNI KE AGENCIJE

- Izvod iz Op ih uvjeta poslovanja putni ke agencije

Ako su usluge iz programa nepotpuno ili nekvalitetno izvršene, putnik može zahtijevati razmjernu odštetu tako da priloži pismeni prigovor. Svaki putnik nositelj ugovora ima pravo prigovora zbog neizvršene usluge. Svaki putnik nositelj ugovora prigovor podnosi zasebno; organizator ne e primiti u postupak grupne pritužbe.

Postupak u svezi s prigovorom:

Odmah, na samome mjestu, putnik reklamira neodgovaraju u uslugu kod turisti kog pratitelja odnosno predstavnika organizatora, a ako ga nema, kod izvršitelja usluga. Ukoliko putnik ne podnese prigovor na gore navedeni na in, a konzumira uslugu, odri e se prava na odštetu.

Putnik je dužan sura ivati s turisti kim pratiteljem ili s predstavnikom organizatora i izvršiteljem usluga u dobroj namjeri da se otkloni uzroci prigovora. Ako putnik na samome mjestu ne prihvati ponu eno rješenje prigovora koje odgovara upla enoj usluzi, organizator ne e uvažiti naknadnu putnikovu reklamaciju niti na nju odgovoriti.

Ako uzrok prigovoru ne bi bio otklonjen, putnik s turisti kim pratiteljem ili predstavnikom organizatora ili izvršiteljem usluga o tome sastavlja pismenu potvrdu u dva primjerka koju obojica potpisuju. Putnik zadržava jedan primjerak ove potvrde.

Najkasnije 8 dana po povratku putnik predaje pismeni prigovor u prodajnom mjestu gdje je uplatio aranžman te prilaže pismenu potvrdu koju je potpisao predstavnik i možebitne ra une za dodatne troškove.

Organizator e primiti u postupak samo potpuno dokumentirane pritužbe koje primi u navedenom roku od 8 dana.

Organizator je dužan donijeti pismo rješenje na ovaj prigovor u roku od 14 dana po primjeku prigovora u prodajnom mjestu. Organizator može odgoditi rok rješenja pritužbe zbog prikupljanja informacija i provjere navoda žalbe kod davaoca usluga najviše za još 14 dana.

Organizator e rješavati samo one pritužbe kojima se uzrok nije mogao otkloniti u mjestu boravka.

Primjer:

PRITUŽBA KLIJENTA UPU ENA PUTNI KOJ AGENCIJI PISMENIM PUTEM

Dear Sir/ Madam,

I am writting to complain about a holiday which i booked in your travel agency. I traveled to Barcelona on 5th July and returned on 12th July. I thought it would be a dream holiday, however, it have been my worst trip ever. I have so many problems with this journey.

Firstly, the flight was delayed. I know that is not only your fault, but I hoped I would be at the hotel at 3:00pm not at 11:30pm. Secondly, in your brochure I read this is a quity hotel, mainly families stay here. Despite this I saw only two families, another tourists were young who wanted parting all day. Moreover, the hotel was in the centre of the city,beetwen a pub and a disco. Finally, I booked for all inclusive, but I have to pay for the dinner.

I had been looking forward to my holiday, but I was very disappointed. Therefore I feel you should refund half the cost of the holiday.

I am look forward to your prompt response.

Yours faithfully,

Julia Smith

Ukoliko klijenti putni ke agencije do u u poslovnicu osobno, usmenim putem, podnijjeti pritužbu, djelatnik putni ke agencije treba pokazati puno razumijevanje, postaviti pitanja da se detaljno objasni pritužba i ljubazno pokazati stav spremnosti na brzo i u inkovito rješavanje pritužbe. Klijentu treba objasniti da će se odmah istražiti situacija kod pružatelja usluge na koju se klijent žali.

Primjer:

KORISNE FRAZE KOD PRIMANJA PRITUŽBI KLIJENATA PUTNI KE AGENCIJE USMENIM PUTEM

ISPRIKE KOD PRIMANJA PRITUŽBI KLIJENATA		
Žao mi je.	I'm sorry.	Es tut mir leid.
Vrlo mi je žao.	I'm very /extremely sorry.	Es tut mir sehr leid.
Zaista se moram ispri ati.	I really must apologize.	Ich muss mich wirklich entschuldigen.
Ispri avam se.	I do apologize.	Ich entschuldige mich.
POKAZIVANJE INTERESA ZA ONO ŠTO KLIJENT GOVORI		
Da, razumijem.	Yes, I see.	Ja, ich sehe.
OBJASNJENJE ILI OBE ANJE KOREKTIVNE AKTIVNOSTI		
Osobno u se odmah pozabaviti s tim problemom.	I'll deal with this problem myself right now.	Ich werde mich persönlich mit diesem Problem gleich befassen.
Proanalizirat u taj slu aj odmah.	I'll look into this case immediately.	Ich prüfe diesen Fall sofort.
Provjerit u pogrešku odmah.	I'll check this mistake right away.	Ich werde diesen Fehler sofort prüfen.
Prva stvar koju cu uciniti je	The first thing I'm going to do is....	Das erste, was ich tun werde, ist ....

Zadaci za u enike:

U Radnim listovima pogledajte primjere pritužbi klijenata putni ke agencije. Radom u skupinama, proanalizirajte primjere pritužbi i igrom uloga (klijent - djelatnik putni ke agencije - pružatelj usluge na koju se klijent žali) riješite svaki od navedenih slu ajeva.

U Radnim listovima prona ite tipi ne primjere konverzacije u putni koj agenciji (na engleskom jeziku).

U Radnim listovima pogledajte dva lanka na temu najbizarnijih pritužbi putnika i klijenata putni kih agencija u svijetu. Pokušajte igrom uloga (klijent – djelatnik putni ke agencije) pružiti odgovore klijentima na ove bizarre pritužbe.

Rezerviranje zrakoplovnih karata na internetu

Putni ke agencije kao jednu od usluga obavljaju i prodaju zrakoplovnih karata. Za obavljanje ovih usluga putni ka agencija treba posjedovati odgovaraju i software te mora imati specijalisti ki educiranog djelatnika (te aj).

Kako bi u enici razumjeli elemente koji su bitni kod rezervacije zrakoplovnih karata u slu ajevima kad osoba izravno na internetu rezervira aviokartu, u nastavku se prikazuje proces.

Primjer:
REZERVACIJA AVIOKARATA NA INTERNETSKOJ STRANICI
WWW.AVIOKARTE.HR

The screenshot shows the AVIOKARTE.HR website interface. At the top, there is a search bar with departure and arrival fields, travel dates, and passenger information. Below this, a large button says "Traži najbolju opciju" (Search best option). The main content area displays flight search results for a round trip from Zagreb (ZAG) to Berlin (BER) on September 8th and 16th, 2015. It shows two flight segments: one from Zagreb to Vienna (Austria) and another from Vienna to Berlin. The total price is 1,708.00 HRK. The results are presented in a grid format with columns for departure/arrival city, time, duration, airline, and price.

Odjazak	Zrakoplov	Cijena
Zagreb (ZAG) 08:00	Austrian	1.708,00 HRK
Zagreb (ZAG) 10:45	Austrian	1.708,00 HRK
Vrijeme željanja 01:35		
Berlin (TXL) 10:45	Austrian	1.708,00 HRK
Berlin (TXL) 13:30	Austrian	1.708,00 HRK
Vrijeme željanja 01:30		

VAŠ LET

Odjazak	Zrakoplov	Cijena
Zagreb (ZAG) 10:00	Austrian	1.708,00 HRK
Zagreb (ZAG) 10:45	Austrian	1.708,00 HRK
Vrijeme željanja 01:35		
Berlin (TXL) 10:45	Austrian	1.708,00 HRK
Berlin (TXL) 13:30	Austrian	1.708,00 HRK
Vrijeme željanja 01:30		

Cijena

Odjazak	Cijena
Zagreb (ZAG) 10:00	1.708,00 HRK
Zagreb (ZAG) 10:45	1.708,00 HRK
Berlin (TXL) 10:45	1.708,00 HRK
Berlin (TXL) 13:30	1.708,00 HRK

VAŠ LET

Odlazak

Zagreb (ZAG) 18:20 → Berlin (TXL) 19:05 0:06:45m > 1 stop

08.09.2015 > 15:29 > Zagreb, Zagreb Arpt (ZAG)
1 Trajanje leta: 00:50
08.09.2015 > 16:19 > Vienna, Vienna Int'l Arpt (VIE)
vrijeme čekanja 01:55@
08.09.2015 > 17:45 > Vienna, Vienna Int'l Arpt (VIE)
1 Trajanje leta: 01:20
08.09.2015 > 19:05 > Berlin, Tegel Airport (TXL)

05684 > Austrian
A320 Dash 8-400 > Economy > ▲=1 Komad (23 kg)

08.09.2015 > 07:30 > Berlin, Tegel Airport (TXL)
1 Trajanje leta: 01:20
15.09.2015 > 08:58 > Vienna, Vienna Int'l Arpt (VIE)
vrijeme čekanja 03:30@
16.09.2015 > 17:29 > Vienna, Vienna Int'l Arpt (VIE)
1 Trajanje leta: 00:50
16.09.2015 > 18:10 > Zagreb, Zagreb Arpt (ZAG)

05275 > Austrian
A320 > Economy > ▲=1 Komad (23 kg)

05677 > Austrian
Fokker F70 > Economy > ▲=1 Komad (23 kg)

Cijena

1. Odrešta	
Cijena	3 x 520,00 HRK
Takse	3 x 1 385,00 HRK
Ukupno	3 x 1 705,00 HRK
Takse i naknade	1 x 195,00 HRK
Ukupno	1 898,00 HRK

Zadaci za u enike:

Na internetskim stranicama različitih domaćih i inozemnih avio-prijevoznika proanalizirajte proces rezervacije avio-karta.
Na internetu pogledajte objašnjenja kako rezervirati avio-karte kod različitih aviokompanija:

<http://www.airtickets24.com/hr/misc/faq/>

<http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/6-koraka-za-rezervaciju-zrakoplovne-karte>

<http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/foto-vodic-kako-rezervirati-kartu-za-easyjetov-let>

<http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/foto-vodic-kako-rezervirati-kartu-za-wizzairov-let>

SUDJELOVANJE NA SAJMU VJEŽBENI KIH TVRTKI

Nakon ovog poglavlja u enici će biti u mogunosti:

- ✓ izraditi tematsku turističku brošuru destinacije
- ✓ pripremiti se za sudjelovanje i sudjelovati na sajmu vježbeni kih tvrtki

Izrada tematske turističke brošure

U enici će izraditi tematsku turističku brošuru destinacije u kojoj se nalazi škola, npr. Brošura sportskog turizma Slavonskog Broda.

Proces izrade brošure uključuje sljedeće korake:

- ◆ definiranje teme i koncepta brošure (koja vrsta turizma, kakav oblik brošure)
- ◆ definiranje sadržaja brošure (dijelovi/poglavlja)
- ◆ prikupljanje potrebnih informacija (resursi vezani za oblik turizma koji se prezentira)
- ◆ fotografiranje i prikupljanje potrebnih fotografija iz već postojećih izvora
- ◆ pisanje teksta brošure
- ◆ grafička obrada brošure.

U izradi brošure u enici trebaju kontaktirati lokalnu turističku zajednicu i ostale subjekte povezane s temom brošure.

Zadaci za učenike:

Kao pripremu za sajam vježbeni kih tvrtki, napravite tematsku turističku brošuru destinacije. Pritom koristite prethodno navedene upute o postupku izrade brošure.

Priprema za sajam vježbeni kih tvrtki

Na sajmu vježbeni kih tvrtki putničke agencija koju ste osnovali treba predstaviti svoju ponudu.

Zadaci za učenike:

Kao pripremu za sajam vježbeni kih tvrtki, napravite sljedeće:

- ◆ PowerPoint prezentaciju – katalog putničke agencije, koju ćete prikazivati na sajmu i kojom ćete predstaviti ponudu aranžmana vlastite putničke agencije,
- ◆ osmislite uređenje standa putničke agencije na sajmu vježbeni kih tvrtki,
- ◆ napravite pozivnice za sajam vježbeni kih tvrtki.

POPIS RADNIH LISTOVA

Naziv poglavlja	RB radnog lista	Naziv radnog lista
OSNIVANJE PUTNIKE AGENCIJE I ZAPOSЉAVANJE U AGENCIJI		
Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću	1	Prijava za zaposlene u turističkoj agenciji
	2	Univerzalni nalog za plaćanje – uplata osnivačkog uloga za d.o.o.
	3	Upute za popunjavanje obrasca naloga za plaćanje
	4	Potpisni karton - HBP
	5	Potpisni karton - ZABA
	6	Prijava za upis u sudski registar
	6	Prijava o poteku osiguranja-HZMO
	8	Prijava o poteku poslovanja obveznika plaćanja doprinosa - HZMO
	9	Prijava o obvezniku uplate doprinosa - HZZO
	10	Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje - HZZO
Voditelj poslovne putničke agencije	11	Prijava na osnovno zdravstveno osiguranje lana obitelji - HZZO
Opisi poslova za radna mjesta u putničkoj agenciji	12	Prijava u registar poslovnih subjekata - DZS
	13	Pravilnik o stručnom ispitvu za voditelja poslovne
	14	Opisi poslova za radna mjesta u turističkoj agenciji
Molba – prijava za posao u putničkoj agenciji	15	Opisi zadataka specijalističkih radnih mjesta u turističkoj agenciji
Životopis	16	Molba-prijava za posao djelatnika u putničkoj agenciji
	17	CV obrazac (template)
	18	Upute za pisanje CV (CV Instructions)
	19	CV Ivan Ivić - primjer
Ocjena molbi za posao	20	Elementi za ocjenu molbi za posao
Ugovor o radu	21	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme
PRODAJA GOTOVIH ARANŽMANA		
Informiranje klijenata o putovanjima	22	Pomoći obrazac za telefonski poziv
	23	Informiranje klijenata o putovanju i izrada ponude - zadaci
Poslovno dopisivanje u putničkoj agenciji	24	esta pitanja klijenata u putničkoj agenciji
	25	Uobičajene fraze u turističkom poslovanju (hrvatski, engleski, njemački)
	26	Uobičajene fraze u poslovnom dopisivanju (hrvatski, engleski, njemački)
Sastavljanje ugovora s klijentom	27	Primjer ugovora o putovanju i opis ih uvjeta
Popunjavanje voucher-a	28	Primjerak voucher-a
	29	Prazen obrazac voucher-a
Izračun cijene aranžmana	30	Kalkulacija cijene i točke pokrije aranžmana
Putno osiguranje	31	Putno osiguranje – primjer obrasca
	32	Opis i uvjeti putovanja
OSMIŠLJAVANJE I PRODAJA IZLETA TE RJEŠAVANJE PRITUŽBI KLIJENATA		
Osmišljavanje jednodnevног izleta i pronađenje dobavljača	33	Katalog izleta – primjer Ilirija Travel
	34	Ponuda – izlet i gala večera - primjer
Ugovori s dobavljačima i prijevoznicima	35	Ugovor s turistima kim vodičem
	36	Ugovor o poslovnoj suradnji s dobavljačem usluga
	37	Ugovor s dobavljačem
	38	Ugovor o poslovnoj suradnji
	39	Ugovor o alotmanu
Rješavanje pritužbi klijenata	40	Bizarni zahtjevi i pritužbe turista
	41	Deset najbizarnijih pritužbi turista
	42	Rješavanje pritužbi klijenata putničke agencije
	43	Konverzacija u putničkoj agenciji (engleski)

DODACI

Planiraj o onom što je teško dok je još lako!
Čini ono što će biti veliko dok je još malo.

Sun Tzu

POPIS LITERATURE I IZVORA

- Arambašić, Sanja; ali, Antonija; Kovač, Hrvoje; Jurković Maji, Olivera; Rupić, Luka. Vježbeni ka tvrtka 3, udžbenik za 3. razred ekonomiske škole. Zagreb : MATE, 2013.
- Barberis, Bruno. Deutsch im Hotel – Gespräche führen. Max Hueber Verlag, 2000.
- Bunja, an. Turističko poslovanje, skripta za predavanja. Zadar : Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju, Studij kultura i turizam, 2007.
- avlek, Nevenka; Bartoluci, Mato; Prebežac, Darko; Kesar, Oliver; Hendija, Žvjezdana; Bilen, Miljenko; Mikulić, Josip; Tomašević, Amelia; ižmar, Sanja. Turizam – ekonomski osnove i organizacijski sustav. Zagreb : Školska knjiga, 2011.
- avlek, Nevenka. Turoperatori i svjetski turizam. Zagreb : Golden marketing, 1998.
- ižmar, Sanja; Tomašević, Amelia; Vlahov, Antonio. Menadžment hotela (udžbenik za Ekonomski fakultet Zagreb - u pripremi).
- 'Danke lieber Gast!'. Beč : Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend.
- Galić, Vlado. Hotelska prodaja i recepcijalno poslovanje. Opatija : Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, 2012.
- Harrison-Paj, Davies, Valković. English for the hotel and tourism industry. Zagreb : Školska knjiga, 2013.
- Hayes, David K., Ninemeier, Jack D. Upravljanje hotelskim poslovanjem. Zagreb : M plus, 2005.
- Kralj, Branka; Štefanec, Petar; Gavranić, Davorka; Štefanec, Jasna; Štefanec, Mladen. Organizacija i poslovanje prijavnog odjela. Zagreb : Školska knjiga, 2008.
- Kurikulum izvannastavne aktivnosti vježbeni ki hotel i putnička agencija. Slavonski Brod : Ekonomsko-birotehnička škola, 2015.
- Kurikulum nastavnog predmeta vježbeni ka tvrtka. Ekonomsko i birotehnička škola Bjelovar, Udruga ekonomskih škola Republike Hrvatske, 2011.
- Meštrović, Damir; Bunja, an; Kralj, Branka. Organizacija poslovanja putničkih agencija. Zagreb : Školska knjiga, 2007.
- Pirija, Drago. Standardi u turističkom ugostiteljstvu. Šibenik : Visoka škola za turizam, 2003.
- Tomašević, Amelia; Rašan Križanac, Marija; Komen Bujas, Natalia; Serdar, Duško. Briga o gostu. Zagreb : British Council, Agencija za strukovno obrazovanje, 2009.
- Trezner, Željko. Marketinško-komercijalni aspekt specijalizacije turističkih agencija. UHPA
- Standardi za planiranje ugostiteljsko-turističkih zona. Horwath HTL, 2009.
- Vježbeni ka tvrtka – vrata u svijet poduzetništva (prirođenik za nastavnike). Zagreb : Agencija za strukovno obrazovanje, 2009.
- Vukonić, Boris. Turističke agencije. Zagreb : Mikrorad, 1998.
- Walker, Harding. Tourism 2. Oxford University Press, 2007.
- Wood: Tourism and Catering (Workshop). Oxford University Press, 2003.
- <http://sudreg.pravosudje.hr/>
- <http://www.hotelijer.hr/>
- <http://www.mint.hr/>
- <http://www.dzs.hr/>
- <http://www.hbor.hr/>
- <http://www.hitro.hr/>
- <http://www.hnb.hr/>
- <http://www.moj-posao.net/>
- <http://www.bluesunhotels.com/>
- <http://www.europass.com/>
- <http://www.booking.com/>
- <http://www.maistra.com/>
- <http://www.ilirijabiograd.com/>
- <http://www.hotelcluster.com/blog/handle-hotel-guest-complaints/>
- http://hotelexecutive.com/business_review/2322/the-art-of-listening-the-key-to-successful-complaint-resolution

- [http://www.tourismusnetzwerk.info/download/tipps_beschwerdeannahme\(2\).pdf](http://www.tourismusnetzwerk.info/download/tipps_beschwerdeannahme(2).pdf)
- <http://www.customer-alliance.com/de/tag/kundenzufriedenheit/>
- <http://de.bab.la/phrasen/geschaeftlich/email/englisch-deutsch/>
- <http://de.bab.la/phrasen/geschaeftlich/reservierungen/englisch-deutsch/>
- <http://www.vocabulary.cl/Lists/Hotel-Dialogues.htm>
- <http://setupmyhotel.com/train-my-hotel-staff/front-office-training.html>
- <http://www.losinj-hotels.com/>
- <http://www.xotels.com/>
- <http://recommendedhotels.com/bookingdotcom/>
- <http://www.plasticcardfactory.com, http://www.worldwidedojo.com>
- <http://www.kljud.hr>
- https://www.wko.at/Content.Node/branchen/oe/110928_Danke_lieber_Gast_end.pdf
- http://www.racunovodja.hr/33/izra-un-prera-unatih-stopa-poreza-na-potro-nju-i-pdv-a-pp-mi-po-uniqueidRCViWTptZHJ3hZAWP4cu4tyyG9XQcd_k/
- http://free-zg.t-com.hr/Vesna_Erceg/Kalkulacije/kalk_porez_pstopep.htm
- <http://www.uhpa.hr>
- <http://www.atlas.hr/>
- <http://www.kompas.hr/>
- <http://www.jammark.hr/>
- <http://www.besttravel.hr/>
- <http://www.stickyball.net/docs/Vocabuilder%20-%20On%20Vacation/page%207.pdf>
- <http://www.aviokarte.hr/>
- http://twominenglish.com/video/301-At_the_Travel_Agency_Travel_English_Lessons_Traveling_English.html
- <http://www.eslfast.com/robot/topics/travel/travel01.htm>
- <https://www.youtube.com/watch?v=zkieQSzK9hY>
- <http://www.airtickets24.com/hr/misc/faq/>
- <http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/6-koraka-za-rezervaciju-zrakoplovne-karte>
- <http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/foto-vodic-kako-rezervirati-kartu-za-easyjetov-let>
- <http://www.putovnica.net/plus/savjeti-za-putovanja/foto-vodic-kako-rezervirati-kartu-za-wizzairov-let>

POPIS KODEKSA, UZANCI, ZAKONA I PROPISA

KODEksi, UZANCE, ZAKONI i PROPISI KOJI SE NALAZE NA CD-U U PRILOGU PRIRU NIKA:

- UNWTO globalni eti ki kodeks u turizmu
- Posebne uzance u ugostiteljstvu
- Zakon o trgovim kim društvima
- Nacionalna klasifikacija djelatnosti
- Zakon o radu
- Kolektivni ugovor
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti
- Zakon o pružanju usluga u turizmu
- Pravilnik o kategorizaciji hotela:
  - o Uvjeti za kategorizaciju – postoje i hoteli
  - o Uvjeti za kategorizaciju – novi hoteli
- Pavilnik o vo enju knjige gostiju i popisa gostiju
- Pravilnik o stru nom ispitnu za voditelja poslovnice

VAŽE I ZAKONI I PROVEDBENI PROPISI IZ PODRU JA UGOSTITELJSTVA I TURIZMA:

(Izvor: Ministarstvo turizma RH, www.mint.hr, na dan 31.08.2015.)

>> Zakon o turisti koj inspekciji (NN 19/14)

- Pravilnik o iskaznici i zna ki turisti kog inspektora (NN 45/14)
- Pravilnik o sadržaju, obliku i na inu vo enja o evidnika turisti kih inspektora (NN 45/14)
- Naputak o na inu pe a enja kada se rješenje turisti kog inspektora izvršava pe a enjem (NN 45/14)

>> Zakon o pružanju usluga u turizmu - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 68/07) ; (NN 88/10) ; (NN 30/14) ; Vlada RH: Uredba o izmjeni Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 89/14) ; Zakon o izmjeni Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 152/14)

Provedbeni propisi:

- Pravilnik o priznavanju inozemnih stru nih kvalifikacija iz podru ja turizma (NN 22/15)
- Pravilnik o upisniku turisti kih vodi a (NN 50/08)
- Pravilnik o iskaznici turisti kog vodi a (NN 50/08) ; (NN 90/08) ; (NN 112/09) ; (NN 33/10) ; (NN 62/10)
- Pravilnik o stru nom ispitnu za turisti ke vodi e i ispitnom programu za turisti ke pratitelje (NN 50/08) ; (NN 120/08)
- Pravilnik o stru nom ispitnu za voditelja poslovnice (NN 50/08)
- Pravilnik o popisu turisti kih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08)
- Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nauti kog turizma (NN 72/08)
- Pravilnik o vrstama i kategorijama plovnih objekata nauti kog turizma (NN 69/08) ; (NN 83/09) ; (NN 49/15)
- Pravilnik o upisniku putni kih agencija (NN 30/08)
- Pravilnik o upisniku ugovora o turisti kom zastupanju turisti kih agencija (NN 30/08)
- Pravilnik o minimalno-tehni kim uvjetima i na inu pružanja usluga putni kih agencija (NN 62/96) ; (NN 23/97) ; (NN 134/98)
- Pravilnik o identifikacijskom kodu putni ke agencije (NN 78/96) ; (NN 47/97) ; (NN 80/98)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i na inu vo enja knjige žalbi (NN 5/08)
- Arhiva

>> Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 85/15) stupio na snagu 9. 8. 2015.

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 138/06) ; (NN 152/08) ; (NN 43/09) ; (NN 88/10) ; (NN 50/12) ; (NN 80/13) ; (NN 30/14) ; Vlada RH: Uredba o izmjeni Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 89/14) ; Zakon o izmjeni Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 152/14) - prestao važiti 9. 8. 2015.

Provedbeni propisi:

- Pravilnik za dodjelu oznake kvalitete ugostiteljskog objekta vrste Hotel (NN 36/12) -Prilog I. - Izjava uprave ; Prilog II. - Uvjeti zaštite okoliša ; Prilog III. – Uvjeti sigurnosti; Prilog IV. – Uvjeti ve i od propisanih uvjeta za kategorizaciju hotela ; Prilog V. – Uvjeti kvalitete ure enja i opreme Prilog VI. – Smjernice za izradu Priru nika ; Prilog VII. - Anketni upitnik o zadovoljstvu osoblja ; Prilog VIII. - Anketni upitnik o zadovoljstvu gosta ; Prilog IX. – Uvjeti suradnje s lokalnom zajednicom ; Prilog X. - Grafi ko rješenje i tehni ki uvjeti standardizirane plo e za označku kvalitete vrste Hotel
- Pravilnik o utvr ivanju posebnog standarda – hrvatska autohtona kuhinja (NN 60/11)
- Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" ; (NN 75/08) ; (NN 45/09) ; Izmjene (NN 11/14)
- Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli (Interni pro iš eni tekst Pravilnika prilozi: A.- Uvjeti za hotel baština (heritage); I. - Uvjeti za kategorizaciju hotela - postoje i

objekti; II. - Uvjeti za kategorizaciju hotela - novi objekti; III. - Uvjeti za kategorizaciju aparthotela - postoje i objekti; IV. - Uvjeti za kategorizaciju aparthotela - novi objekti; V. - Uvjeti za kategorizaciju turisti kog naselja - postoje i objekti; VI. - Uvjeti za kategorizaciju turisti kog naselja - novi objekti; VII. - Uvjeti za kategorizaciju turisti kih apartmana - postoje i objekti; VIII. - Uvjeti za kategorizaciju turisti kih apartmana - novi objekti; IX. - Uvjeti za kategorizaciju pansiona - postoje i objekti; X. - Uvjeti za kategorizaciju pansiona - novi objekti; XI. - Grafi ka rješenja i tehni ki uvjeti standardiziranih plo a za ozna avanje vrste i kategorije ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli; XII. Uvjeti za posebne standarde za vrstu hotel; XIII. - Grafi ka rješenja i tehni ki uvjeti standardiziranih plo a za posebne standarde za vrstu hotel); (NN 88/07) ; (NN 58/08) ; (NN 62/09) ; (NN 63/13) ; Izmjene i dopune (NN 33/14) ; Izmjene i dopune (NN 92/14)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u doma instvu ; (NN 88/07) ; (NN 58/08) ; (NN 45/09) ; (NN 78/14)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“ ; (NN 49/08) ; (NN 45/09) ; Izmjene i dopune (NN 94/13) ; Izmjene (NN 49/15)

Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u selja kom doma instvu (NN 5/08) ; (NN 44/11) ; Izmjene i dopune (NN 118/11) ; (piktogrami)

Pravilnik o upisnicima ugostiteljskih objekata i o upisnicima o pružanju ugostiteljskih usluga u doma instvu i selja kom doma instvu (NN 5/08)

Pravilnik o obliku, sadržaju i na inu vo enja knjige gostiju i popisa gostiju (NN 5/08)

Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupina "restorani", "barovi", "catering objekti" i "objekti jednostavnih usluga" - neslužbeno pro iš eni tekst: ./docx ; ./pdf ; (NN 82/07); (NN 82/09); (NN 75/12); (NN 69/13) ; (NN 150/14)

Arhiva

>> Zakon o turisti kim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 152/08)

Provedbeni propisi:

Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati zaposleni u turisti kom uredu turisti ke zajednice op ine, grada, županije i glavnom uredu Hrvatske turisti ke zajednice (NN 42/14) ; Izmjene i dopune (NN 114/14)

Pravilnik o javnoj turisti koj infrastrukturi (NN 131/09)

Pravilnik o stru nom ispitvu za rad na stru nim poslovima u turisti kom uredu turisti ke zajednice (NN 121/09) ; (NN 124/10) ; (NN 15/13) ; Izmjene (NN 65/13)

Pravilnik o obrascima i na inu vo enja Upisnika turisti kih zajednica (NN 114/09)

Arhiva

>> Zakon o lanarinama u turisti kim zajednicama - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 152/08) ; (NN 88/10)

Provedbeni propisi:

Pravilnik o proglašavanju turisti kih op ina i gradova i o razvrstavanju naselja u turisti ke razrede - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 122/09) ; Ispravak Pravilnika (NN 9/10) ; Izmjene i dopune (NN 61/10) ; Izmjene i dopune (NN 82/10) ; Izmjene (NN 36/11) ; Izmjene i dopune (NN 89/11) ; Izmjene (NN 146/11) ; Izmjene i dopune (NN 141/12) ; Izmjene i dopune (NN 144/12) ; Izmjene (NN 38/13) ; Izmjene i dopune (NN 153/13)

Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca za prijavu podataka o osnovici za obra un lanarine turisti koj zajednici (NN 119/09)

Pravilnik o kriterijima za razvrstavanje naselja u turisti ke razrede (NN 92/09) ; Dopuna (NN 4/15)

Pravilnik o potporama turisti kim zajednicama na turisti ki nerazvijenim podru jima (NN 19/11) ; (NN 53/12) ; (NN 91/12) ; (NN 28/13) ; (NN 156/14)

Arhiva

>> Zakon o boravišnoj pristojbi - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 152/08) ; (NN 59/09) ; Vlada RH: Uredba o izmjenama Zakona o boravišnoj pristojbi (NN 97/13) ; Vlada RH: Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj pristojbi (NN 158/13) ; Izmjene (NN 30/14)

Provedbeni propisi:

Uredba o utvr ivanju boravišne pristojbe za 2016. godinu (NN 76/15)

Uredba o utvr ivanju boravišne pristojbe za 2015. godinu (NN 102/14)

Pravilnik o razdobljima glavne sezone, predsezona, posezone i izvansezona u turisti kim op inama i gradovima - neslužbeno pro iš eni tekst ; (NN 92/09) ; (NN 146/13) ; (NN 35/14) ; Izmjena (NN 143/14)

Pravilnik o na inu pla anja paušalnog iznosa boravišne pristojbe za nauti are (NN 99/13) ; MPPI: Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovilu (NN 99/13)

Uredba o utvr ivanju boravišne pristojbe za 2014. godinu (NN 97/13)

Pravilnik o kriterijima za uplatu i korištenje upla enih sredstava boravišne pristojbe na posebnom ra unu Hrvatske turisti ke zajednice (NN 139/09) ; (NN 36/11)

Pravilnik o na inu vo enja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turisti koj zajednici (NN 113/09)

Pravilnik o na inu naplate paušalnog iznosa boravišne pristojbe osoba koje pružaju usluge smještaja u doma instvu i selja kom doma instvu (NN 92/09)

Informacija za turiste koji koriste uslugu no enja na plovnom objektu nauti kog turizma - Charter (E- prijava i odjava)

27. 9. 2011. - ODRE IVANJE ZONA

Pove anje koeficijenta razreda turisti kog mjesta

Arhiva

>> Zakon o turisti kom i ostalom gra evinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (NN 92/10)

Uredba o postupku, na inu i uvjetima za dobivanje koncesije na turisti kom zemljištu u kampovima u svlasništvu Republike Hrvatske (NN 12/11); Izmjene i dopune (NN 145/12)

Uredba o na inu i postupku procjene vrijednosti turisti kog zemljišta, odnosno gra evina u kampovima, na inu isplate kod civilne diobe, na inu utvr ivanja tržišne cijene ostalog gra evinskog zemljišta za koje je na temelju posebnog propisa utvr eno da služi za redovitu uporabu gra evine (NN 12/11)

Uredba o na inu, postupku i uvjetima procjene vrijednosti i prodaje turisti kog zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave te na inu, postupku i uvjetima za dobivanje koncesije na preostalom turisti kom zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave (NN 12/11)

O AUTORU

Sanja Ižmar doktorica je ekonomskih znanosti, suvlasnica - starija partnerica u kompaniji „Horwath i Horwath Consulting Zagreb“ d.o.o. (ian najveće svjetske konzalting mreže za hotelijerstvo i turizam Horwath HTL). Tijekom 26-godišnjeg radnog iskustva u području consultinga i menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu, sudjelovala je u preko 400 savjetodavnih projekata u hotelsko-turističkim poduzećima u Hrvatskoj i Jugoistочноj Europi s ciljem unaprjeđenja organizacije, standarda i inkovitosti poslovanja. Mnogi od projekata su bili usmjereni na coaching menadžera u hotelijerstvu i turizmu. Dr. Ižmar je bila aktivno uključena u osnivanje i razvoj dvije regionalne hotelske menadžment kompanije.

Zadnjih desetak godina intenzivno radi na području unaprjeđenja ljudskih potencijala u hotelijerstvu i turizmu te se usavršavala kroz brojne tečajeve i konferencije, a u Horwath HTL-u je oformila edukacijski centar za menadžment u hotelijerstvu i turizmu pod nazivom „HTL Horizonti“.

Od 2007. godine je u svojstvu vanjskog suradnika Ekonomskog fakulteta izvela kolegija „Menadžment hotela“ i „Poslovanje hotela“ na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je sudjelovala u izradi kurikuluma i pripremila skripte za ove kolegije, a od 2003. do 2009. je bila nositelj kolegija „Kontroling u hotelu“ na Zagrebačkoj školi ekonomije – studiju turizma (danas VERN), gdje je također izradila kurikulum i priručnik za navedeni kolegiji.

Koautorica je sveučilišnog udžbenika „Turizam – ekonomski osnove i organizacijski sustav“ za koji su autori 2011. dobili nagradu „Mijo Mirković“. Autorica je srednjoškolskog udžbenika za ugostiteljske škole („Gospodarsko poslovanje“) i koautorica srednjoškolskog udžbenika („Osnove turizma i ugostiteljstva“) te priprema sveučilišni udžbenik „Menadžment hotela“.

Izabrana je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika.

Autorica je brojnih znanstvenih i stručnih radova te predavača na ključnim stručnim hotelsko-turističkim konferencijama. Član je organizacijskog odbora hotelske konferencije Adria Hotel Forum.

ISBN 978-953-58712-1-7

A standard linear barcode representing the ISBN number 9789535871200. The barcode is enclosed in a thin black border.

9 789535 871200